

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Γενικό Τμήμα, Λάρισα

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη
Διοίκηση Έργων και Προγραμμάτων**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

**Ανάλυση των πράξεων του ΕΣΠΑ 2014-2020
στην Περιφέρεια Θεσσαλίας
Η περίπτωση των ΟΤΑ Α' βαθμού**

Γεώργιος Δ. Μπλουγούρας

Επιβλέπων καθηγητής: Παντελής Υψηλάντης

Ακαδημαϊκό έτος: 2018 - 2019

Λάρισα, Δεκέμβριος 2019

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η συγκεκριμένη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών του ΠΜΣ Πλήρους Φοίτησης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας : «Διοίκηση Έργων και Προγραμμάτων» έχει συγγραφεί από εμένα προσωπικά και δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Η εργασία αυτή έχοντας εκπονηθεί από εμένα, αντιπροσωπεύει τις προσωπικές μου απόψεις επί του θέματος και το κείμενο είναι γραμμένο με τα δικά μου λόγια και δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής από τρίτες πηγές. Οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης διπλωματικής αναφέρονται στο σύνολό τους, δίνοντας πλήρεις αναφορές στους συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο.

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με τίτλο: «Διοίκηση Έργων και Προγραμμάτων».

Πραγματοεύεται την ανάλυση των έργων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας που χρηματοδοτούνται από το τρέχον Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020, με ιδιαίτερη στόχευση στα έργα που υλοποιούν οι Δήμοι.

Κύριος σκοπός της εργασίας είναι η εύρεση και η συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, η στατιστική επεξεργασία τους και η παρουσίαση και ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων, για το σύνολο των έργων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Εκτός αυτών όμως, εξετάζονται οι αλλαγές που επέφερε το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» στην τοπική αυτοδιοίκηση, η αποτελεσματικότητα των στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2014-2020 και η ανάλυση των λειτουργιών του ΕΣΠΑ.

Για την όσο το δυνατόν καλύτερη επίτευξη των σκοπών της εργασίας, γίνεται συνδυαστική χρήση τόσο της ποσοτικής όσο και της ποιοτικής έρευνας. Αρχικά χρησιμοποιείται η μέθοδος της βιβλιογραφικής ανασκόπησης και στη συνέχεια η μέθοδος της περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης δεδομένων.

Αποτελέσματα της εργασίας είναι η εξαγωγή χρηστικών και μετρήσιμων συμπερασμάτων, ο εντοπισμός δυσλειτουργιών και προβλημάτων και η προσπάθεια διατύπωσης προτάσεων βελτίωσης.

Abstract

The present thesis was drawn up and delivered in fulfilling the scope of the Postgraduate Program of Studies under the title “Master in Project and Programme Management”.

The thesis addresses the analysis of projects in Thessaly region which are financed by the current NSRF – National Strategic Reference Framework 2014 - 2020 (ESPA – Eteriko Symfono gia to Plaisio Anaptyxis), specially aiming towards projects mobilized by local Municipalities.

This work’s main scope is to locate, collect and promote all quantitative and qualitative data in addition with the statistical processing, presentation and comment on the results of all Thessaly region projects.

Apart from these, changes that have been brought about to regional authorities (Municipalities) by the “Kallikratis Programme” are initially examined along with the EU strategies effectiveness for the period 2014 – 2020. The analysis of NSRF (ESPA) coherent operations are also assessed.

To reach the greatest possible achievement of the current presentation target, a combine use of both quantitative and qualitative research is performed. At first, literature and bibliographical review methods are utilized along with the descriptive statistical analysis data approach.

The outcome of this effort is to extract measurable conclusions with utilitarian function, the detection of distortions or malfunctions and problems and consequently, to reach and address recommendations and draft acts for improvements.

Περιεχόμενα

Περίληψη

Abstract

Περιεχόμενα

Ευρετήριο πινάκων

Ευρετήριο διαγραμμάτων

Ευρετήριο εικόνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1

1.1. Τα αντικείμενα της εργασίας 1

1.2. Οι στόχοι της εργασίας, τα ερωτήματα και η μεθοδολογία 4

1.3. Η παρουσίαση της δομής της εργασίας 5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ 7

2.1. Τα ερευνητικά ερωτήματα 7

2.2. Η μεθοδολογία της έρευνας 8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ 11

3.1. Εισαγωγή 11

3.2. Η μετεξέλιξη των Δήμων με την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» 13

3.3. Θεσμικές και οικονομικές αλλαγές των Δήμων με την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» 16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020 22

4.1. Η Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης 22

4.2. Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» 22

4.3. Οι Θεματικοί Στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης 24

4.4. Οι Πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης 25

4.5. Τα χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 27

4.6. Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης 36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΤΟ ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΣΠΑ) 2014 – 2020 40

5.1. Αναπτυξιακό Όραμα, Προτεραιότητες Χρηματοδότησης, Θεματικοί Στόχοι. 41

5.2. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020 44

5.3.	Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη (ΟΧΑ) του ΕΣΠΑ 2014-2020	52
5.4.	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).	58
5.5.	Οι Περιφ. Επιτροπές Αναπτυξιακού Σχεδιασμού για την Τοπ. Αυτοδιοίκηση	64
5.6.	Η Διαχειριστική Επάρκεια των Δικαιούχων	65
5.7.	Το έργο και στάδια εξέλιξης του	72
5.8.	Η Νέα Προγραμματική Περίοδος 2021-2027	73
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020 ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		75
6.1.	Εισαγωγή	75
6.2.	Περιοχή εφαρμογής	75
6.3.	Συλλογή δεδομένων: πηγές άντλησης, κριτήρια επιλογής και χαρακτηριστικά	77
6.4.	Ανάλυση και σύγκριση των ενταγμένων έργων των λοιπών δικαιούχων και αυτών που υλοποιούνται από τους Δήμους	79
6.5.	Καταγραφή και ανάλυση των ενταγμένων ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας	92
6.6.	Καταγραφή και ανάλυση των έργων με δικαιούχους τους Δήμους της Περιφέρειας Θεσσαλίας	101
6.7.	Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη (ΟΧΑ)	131
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ		133
	Βιβλιογραφία	137
	Ιστοσελίδες	140
	Παράρτημα	142

Ευρετήριο πινάκων

Πίνακας 3.1 Διαφορές Σχεδίου «Καποδίστριας» με Πρόγραμμα «Καλλικράτης»	16
Πίνακας 4.1 Eurostat, National Inventory Report 2014 (Greece), 2ο Σχέδιο Δράσης, Έκθεση Προόδου για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ	24
Πίνακας 5.1 Κατανομή των χρηματοδοτήσεων ανά Επιχ. Πρόγραμμα	52
Πίνακας 6.1 Στοιχεία των Δήμων της Θεσσαλίας, Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)	76
Πίνακας 6.2 Σύνολο ενταγμένων έργων λοιπών φορέων και Δήμων	79
Πίνακας 6.3 Συμβασιοποιήσεις και πληρωμές έργων λοιπών φορέων και Δήμων	80
Πίνακας 6.4 Συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης έργων λοιπών φορέων και Δήμων	80
Πίνακας 6.5 Σύγκριση των εντάξεων κάθε έτους μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων	81
Πίνακας 6.6 Αριθμός έργων ανά ΕΠ των λοιπών φορέων και των Δήμων	81
Πίνακας 6.7 Αριθμός έργων ανά ΕΔΕΤ των λοιπών φορέων και των Δήμων	82
Πίνακας 6.8 Αριθμός έργων ανά ΘΣ των λοιπών φορέων και των Δήμων	84
Πίνακας 6.9 Σύνολο προϋπολογισμών των εντάξεων μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων	85
Πίνακας 6.10 Σύνολο συμβασιοποιήσεων και εκταμιεύσεων των έργων (λοιποί φορείς και Δήμοι)	86
Πίνακας 6.11 Σύγκριση συμβασιοποιήσεων και εκταμιεύσεων έργων (λοιποί φορείς και Δήμοι)	87
Πίνακας 6.12 Σύγκριση προϋπολογισμού των έργων κάθε έτους (λοιποί φορείς και Δήμοι)	88
Πίνακας 6.13 Προϋπολογισμός έργων ανά ΕΠ των λοιπών φορέων και των Δήμων	89
Πίνακας 6.14 Προϋπολογισμός έργων ανά ΕΔΕΤ των λοιπών φορέων και των Δήμων	90
Πίνακας 6.15 Προϋπολογισμός έργων ανά ΘΣ των λοιπών φορέων και των Δήμων	91
Πίνακας 6.16 Πλήθος και προϋπολογισμοί των ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας	92
Πίνακας 6.17 Πλήθος και ποσά συμβασιοποιήσεων και εκταμιεύσεων των ενισχύσεων	93
Πίνακας 6.18 Συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των ενισχύσεων	93
Πίνακας 6.19 Αριθμός και προϋπολογισμοί των ενταγμένων ενισχύσεων κάθε έτους	94
Πίνακας 6.20 Αριθμός και συνολικός προϋπολογισμός ενισχύσεων ανά ΕΠ	95
Πίνακας 6.21 Αριθμός και συνολικός προϋπολογισμός ενισχύσεων ανά ΕΔΕΤ	96
Πίνακας 6.22 Αριθμός και συνολικός προϋπολογισμός ενισχύσεων ανά ΘΣ	97
Πίνακας 6.23 Προγράμματα ενισχύσεων μέσω ΟΑΕΔ	98
Πίνακας 6.24 Προγράμματα ενισχύσεων πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων	99
Πίνακας 6.25 Προγράμματα ενισχύσεων πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	99
Πίνακας 6.26 Προγράμματα ενισχύσεων τουριστικών επιχειρήσεων	100
Πίνακας 6.27 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημοτικών έργων	101
Πίνακας 6.28 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημ. έργων ΠΕ Λάρισας	103
Πίνακας 6.29 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημ. έργων στις ΠΕ Μαγνησίας και Σποράδων	103
Πίνακας 6.30 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημ. έργων ΠΕ Τρικάλων	104
Πίνακας 6.31 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημ. έργων ΠΕ Καρδίτσας	104
Πίνακας 6.32 Προϋπολογισμοί των δημοτικών έργων μεταξύ των ΠΕ στη Θεσσαλία	105
Πίνακας 6.33 Προϋπολογισμοί των έργων μεταξύ των Δήμων ΠΕ Λάρισας	106
Πίνακας 6.34 Προϋπολογισμοί των έργων μεταξύ των Δήμων ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων	107
Πίνακας 6.35 Προϋπολογισμοί των έργων μεταξύ των Δήμων ΠΕ Τρικάλων	108

Πίνακας 6.36 Προϋπολογισμοί των έργων μεταξύ των Δήμων ΠΕ Καρδίτσας	109
Πίνακας 6.37 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία δημοτικών έργων του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»	111
Πίνακας 6.38 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΠ «Υποδομές μεταφορών, περιβάλλον»	112
Πίνακας 6.39 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων του ΕΠ «Περιφ. Θεσσαλίας»	113
Πίνακας 6.40 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΠ στην ΠΕ Λάρισας	114
Πίνακας 6.41 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΠ στις ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων	115
Πίνακας 6.42 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΠ στην ΠΕ Τρικάλων	115
Πίνακας 6.43 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων των ΕΠ στην ΠΕ Καρδίτσας	116
Πίνακας 6.44 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΤΠΑ	118
Πίνακας 6.45 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΤΣ	119
Πίνακας 6.46 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΚΤ	120
Πίνακας 6.47 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΔΕΤ ΠΕ Λάρισας	121
Πίνακας 6.48 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΔΕΤ ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων	122
Πίνακας 6.49 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΔΕΤ ΠΕ Τρικάλων	122
Πίνακας 6.50 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΔΕΤ ΠΕ Καρδίτσας	123
Πίνακας 6.51 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων ΘΣ «Ανταγωνιστικότητα ΜΜΕ»	125
Πίνακας 6.52 Πλήθος, οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων ΘΣ «Οικονομία χαμηλών ρύπων»	126
Πίνακας 6.53 Πλήθος, οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων ΘΣ «Προστασία περιβάλλοντος»	127
Πίνακας 6.54 Πλήθος, οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων ΘΣ «Κοινωνική ένταξη»	128
Πίνακας 6.55 Πλήθος, οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων Του ΘΣ «Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση»	129
Πίνακας 6.56 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων των ΘΣ στην ΠΕ Λάρισας	129
Πίνακας 6.57 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων των ΘΣ στις ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων	130
Πίνακας 6.58 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων των ΘΣ στην ΠΕ Τρικάλων	131
Πίνακας 6.59 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων των ΘΣ στην ΠΕ Καρδίτσας	131
Πίνακας 6.60 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων παρεμβάσεων ΒΑΑ	132

Ευρετήριο διαγραμμάτων

Διάγραμμα 5.1 Η Δομή του ΕΣΠΑ 2014-2020	42
Διάγραμμα 6.1 Αναλογία πλήθους ενταγμένων έργων μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων	79
Διάγραμμα 6.2 Ποσοστό του συνολικού πλήθους έργων ανά ΕΠ (λοιποί φορείς και Δήμοι)	82
Διάγραμμα 6.3 Ποσοστό των συνολικών έργων ανά ΕΔΕΤ (λοιποί φορείς και Δήμοι)	83
Διάγραμμα 6.4 Ποσοστό του συνολικού αριθμού των έργων ανά ΘΣ (λοιποί φορείς και Δήμοι)	84
Διάγραμμα 6.5 Αναλογία του προϋπολογισμού των έργων (λοιποί φορείς και Δήμοι)	86
Διάγραμμα 6.6 Αναλογία των ποσών των συμβάσεων μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων	87
Διάγραμμα 6.7 Αναλογία των ποσών των εκταμιεύσεων μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων	87
Διάγραμμα 6.8 Αναλογία προϋπολογισμού των εντάξεων ανά έτος (λοιποί φορείς και Δήμοι)	88
Διάγραμμα 6.9 Ποσοστό του προϋπολογισμού έργων ανά ΠΕ (λοιποί φορείς και Δήμοι)	89
Διάγραμμα 6.10 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων/ΕΔΕΤ (λοιποί φορείς και Δήμοι)	90
Διάγραμμα 6.11 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων ανά ΘΣ (λοιποί φορείς και Δήμοι)	91
Διάγραμμα 6.12 Αναλογία επιχορήγησης με ίδια κεφάλαια του συνόλου των ενισχύσεων	92
Διάγραμμα 6.13 Ποσοστό του προϋπολογισμού των ενταγμένων ενισχύσεων κάθε έτους	94
Διάγραμμα 6.14 Ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού ενισχύσεων ανά ΕΠ	95
Διάγραμμα 6.15 Ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού ενισχύσεων ανά ΕΔΕΤ	96
Διάγραμμα 6.16 Ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού ενισχύσεων ανά ΘΣ	97
Διάγραμμα 6.17 Αναλογία του πλήθους ενταγμένων έργων μεταξύ των ΠΕ στη Θεσσαλία	102
Διάγραμμα 6.18 Προϋπολογισμοί, συμβασιοποιήσεις, πληρωμές δημ. έργων στην ΠΕ Λάρισας	106
Διάγραμμα 6.19 Προϋπολογισμοί, συμβασιοποιήσεις, πληρωμές δημ. έργων στις ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων	107
Διάγραμμα 6.20 Προϋπολογισμοί, συμβασιοποιήσεις πληρωμές δημ. έργων στην ΠΕ Τρικάλων	108
Διάγραμμα 6.21 Προϋπολογισμοί, συμβασιοποιήσεις πληρωμές δημ. έργων ΠΕ Καρδίτσας	109
Διάγραμμα 6.22 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων των Δήμων ανά ΕΠ	110
Διάγραμμα 6.23 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»	111
Διάγραμμα 6.24 Οικονομικά στοιχεία δημ. έργων ΕΠ «Υποδομές μεταφορών, περιβάλλον»	112
Διάγραμμα 6.25 Οικονομικά στοιχεία των Δημοτικών έργων του ΕΠ «Περιφ. Θεσσαλίας»	113
Διάγραμμα 6.26 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων των Δήμων ανά ΕΔΕΤ	117
Διάγραμμα 6.27 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΤΠΑ	118
Διάγραμμα 6.28 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΤΣ	119
Διάγραμμα 6.29 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΚΤ	120
Διάγραμμα 6.30 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων των Δήμων ανά ΘΣ	124
Διάγραμμα 6.31 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Ανταγωνιστικότητα ΜΜΕ»	125
Διάγραμμα 6.32 Οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων του ΘΣ «Οικονομία χαμηλών ρύπων»	126
Διάγραμμα 6.33 Οικονομικά στοιχεία των δημ. έργων του ΘΣ «Προστασία του περιβάλλοντος»	127
Διάγραμμα 6.34 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Κοινωνική ένταξη»	128
Διάγραμμα 6.35 Ποσοστό των παρεμβάσεων ΒΑΑ για κάθε ΘΣ	132

Ευρετήριο εικόνων

Εικόνα 1 Διοικητική Διάρθρωση μετά το Σχέδιο Καποδίστριας	12
Εικόνα 2 Διοικητική Διάρθρωση μετά το Πρόγραμμα Καλλικράτης	12
Εικόνα 3 Απεικόνιση της αναλογίας του ΑΕΠ ανά κάτοικο των περιφερειών της ΕΕ	27
Εικόνα 4 Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΣΠΑ 2014-2020	64
Εικόνα 5 Πρότυπο ΕΛΟΤ 1429:2008 – Υπόδειγμα συστήματος διαχειριστικής επάρκειας	70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σήμερα η οικονομία της χώρας βρίσκεται σε φάση ανάκαμψης με χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, μετά από βαθιά και παρατεταμένη ύφεση πολλών ετών.

Οι ενισχύσεις από τους χρηματοδοτικούς πόρους των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διοχετεύονται μέσω του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020, είναι η μόνη λύση για να υλοποιηθούν μια σειρά έργα (προστασίας του περιβάλλοντος, υποβοήθησης της επιχειρηματικότητας, κοινωνικές ενισχύσεις, έργα υποδομής κα), τα οποία είναι απολύτως απαραίτητα, για να επανέλθει η οικονομία τουλάχιστον στα προ του 2008 επίπεδα.

Για τον λόγο αυτό, η αποτελεσματική και χωρίς καθυστερήσεις διαχείριση των κοινοτικών προγραμμάτων, με συντονισμένη δράση σε κοινοτικό και σε εθνικό επίπεδο και με πιστή εφαρμογή της υφιστάμενης κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, αποτελεί βασική προτεραιότητα για την άμβλυνση των συνεπειών της κρίσης και την οικονομική ανάκαμψη της χώρας μας.

Ιδιαίτερα για τους Δήμους, η υλοποίηση έργων μέσω ένταξης στα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) του ΕΣΠΑ είναι σημαντικότερη από ποτέ, μια και από το 2008 έως και σήμερα οι πόροι από εθνικές χρηματοδοτήσεις παρουσιάζουν συνεχώς μείωση. Ιδίως η χρηματοδότηση για επενδύσεις βρίσκεται σε επίπεδα κάτω από αυτά του 2000.

Η ανάγκη αυτή αντικατοπτρίζεται στη φιλοσοφία και στα χαρακτηριστικά της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης μέσω του «Προγράμματος Καλλικράτης», η οποία εκτός των χωρικών, διοικητικών και λειτουργικών αλλαγών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), επέφερε και αύξηση των αρμοδιοτήτων, χωρίς όμως και αντίστοιχη αύξηση των πόρων.

1.1. Τα αντικείμενα της εργασίας

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται και αναλύονται τα αποτελέσματα της επίδρασης του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α/87/7-6-2010) για τη «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης» ή «Πρόγραμμα Καλλικρά-

της», που αποτελεί συνέχεια της αρχικής μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης που συντελέστηκε με τον Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ Α/244/4-12-1997), για τη «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» ή «Σχέδιο Καποδίστριας».

Μελετώνται οι κύριοι τομείς μετεξέλιξης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), με έμφαση στις αλλαγές που επήλθαν από τα κύρια αντικείμενα στόχευσης του Νόμου, όπως η συγχώνευση και η διαδικασία οριοθέτησης των διοικητικών ορίων των νέων ΟΤΑ, η μείωση των Νομικών Προσώπων τους κλπ.

Επίσης αναλύονται οι κύριες διαφορές μεταξύ του Προγράμματος Καλλικράτης και του Σχεδίου Καποδίστριας και παρουσιάζονται οι επιπτώσεις των θεσμικών και οικονομικών αλλαγών στους Δήμους από την εφαρμογή του Προγράμματος.

Στη συνέχεια επιχειρείται μια αξιολόγηση της πολιτικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020 και τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Γίνεται αναφορά στους 11 Θεματικούς Στόχους της ΕΕ, οι οποίοι συνδέουν την πολιτική συνοχής με τη στρατηγική της Ευρώπης 2020.

Αναλύεται ο τρόπος κατανομής των πόρων μεταξύ των τριών κατηγοριών διοικητικών περιφερειών της ΕΕ και παρουσιάζονται συγκριτικά τα πέντε Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, με ιδιαίτερη έμφαση στα χαρακτηριστικά τους, τις στοχεύσεις και τους τύπους δράσεων που ενισχύουν.

Αναδεικνύεται η μέθοδος ελέγχου του προϋπολογισμού της ΕΕ, καθώς και τα κύρια όργανα έλεγχου: το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης.

Κατόπιν αναλύονται τα βασικά χαρακτηριστικά και η δομή του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για τη χώρα μας και του Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ Α' 265/23.12.2014), για «τη διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020», με ιδιαίτερη έμφαση στο αναπτυξιακό όραμα, τις προτεραιότητες χρηματοδότησης και τους θεματικούς στόχους.

Γίνεται εστίαση στα αποτελέσματα του καθορισμού της αναπτυξιακής στρατηγικής και των παρεμβάσεων του ΕΣΠΑ 2014-2020, μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Μελετώνται τα κύρια χαρακτηριστικά, η κατανομή των πόρων και

οι στοχεύσεις των επτά Τομεακών και δεκατριών Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Ελλάδας για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Μελετάται η εστιασμένη παρέμβαση σε ιδιαίτερες ανάγκες περιοχών με την Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη (ΟΧΑ) και αναλύονται τα τρία παρεμβατικά εργαλεία της: οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη και η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, δίνοντας βαρύτητα στις κύριες προτεραιότητές τους και στους θεματικούς στόχους παρέμβασης.

Εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2014-2020 και κυρίως οι αρμοδιότητες, η δομή και οι σκοποί των ελεγκτικών αρχών όπως οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, η Αρχή Πιστοποίησης, η Αρχή Ελέγχου, οι Ενδιάμεσοι Φορείς, η Εθνική Αρχή Συντονισμού και οι Επιτελικές Δομές Υπουργείων.

Μελετάται η διαχειριστική επάρκεια των δικαιούχων φορέων, με έμφαση στους Δήμους ως τελικούς δικαιούχους. Κυρίως αναλύονται οι φάσεις υλοποίησης, τα κριτήρια αξιολόγησης από την αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και η διοικητική, επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα του υποψήφιου.

Περιγράφονται οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν εάν ένας δικαιούχος Δήμος δεν έχει διαχειριστική επάρκεια, είτε γιατί δεν έχει συστημένη τεχνική υπηρεσία, είτε γιατί αυτή που υπάρχει παρουσιάζει ελλείψεις.

Παρουσιάζεται η έννοια του έργου - υποέργου και οι φάσεις υλοποίησης μίας πράξης ενταγμένης στο ΕΣΠΑ και γίνεται αναφορά στη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, καθώς και στα κύρια χαρακτηριστικά του προγραμματισμού υλοποίησής της.

Κατόπιν γίνεται μια συνοπτική καταγραφή των Δήμων των τεσσάρων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με αναφορά στα κύρια χωροταξικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά τους.

Διενεργείται διαδικασία άντλησης και συλλογής, ποσοτικών και ποιοτικών, στατιστικών δεδομένων από διαφορές πηγές όλων των πράξεων, που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της στατιστικής επεξεργασίας των παραπάνω πρωτογενών δεδομένων ως εξής:

1. Συγκριτική ανάλυση των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, μεταξύ αυτών που έχουν ως δικαιούχους Δήμους και αυτών που υλοποιούνται από τους λοιπούς δικαιούχους φορείς.
2. Στατιστική ανάλυση και σχολιασμός των 2.497 ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.
3. Καταγραφή και ανάλυση των έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020 με δικαιούχους τους Δήμους της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που έχουν εξαχθεί από τη διαδικασία συλλογής, επεξεργασίας και ανάλυσης των παραπάνω δεδομένων.

Τέλος, σε ξεχωριστό παράρτημα, στο τέλος της εργασίας, εμφανίζονται τα κυριότερα χαρακτηριστικά όλων των έργων που υλοποιούν οι Δήμοι της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ανά Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο.

1.2. Οι στόχοι της εργασίας, τα ερωτήματα και η μεθοδολογία

Κύριος σκοπός της παρούσας ερευνητικής εργασίας είναι η καταγραφή και ανάλυση των πράξεων που υλοποιούνται με πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020 στη χωρική ενότητα της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Αν και γίνεται αναφορά στο σύνολο των έργων και των ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας, υπάρχει ιδιαίτερη στόχευση στα έργα που υλοποιούν το σύνολο των ΟΤΑ Α' βαθμού.

Αναλυτικότερα, οι κύριοι στόχοι της εργασίας είναι οι εξής:

1. Η έρευνα, η επιλογή, η άντληση και η συλλογή πρωτογενών δεδομένων όλων των πράξεων (έργων και ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας), που χρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.
2. Η ταξινόμηση, η καταχώρηση και η στατιστική ανάλυση των παραπάνω δεδομένων.
3. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων με τη βοήθεια πινάκων και διαγραμμάτων.
4. Ο συγκριτικός σχολιασμός των αποτελεσμάτων της έρευνας, ως προς τις μελετώμενες μεταβλητές (ποιοτικές και ποσοτικές), με ιδιαίτερη στόχευση στα έργα που έχουν ως δικαιούχους τους Δήμους της περιοχής

5. Η παρουσίαση των συμπερασμάτων από την επεξεργασία των δεδομένων που συνέλεξε η έρευνα.
6. Ο εντοπισμός προβλημάτων και δυσλειτουργιών κατά τη διαδικασία της υλοποίησης των πράξεων του ΕΣΠΑ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και η διατύπωση προτάσεων βελτίωσης.

Η εργασία απαντά σε ερωτήματα που αφορούν:

1. Τις επιπτώσεις που επέφερε το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» στην τοπική αυτοδιοίκηση και κυρίως στους Δήμους της χώρας.
2. Το βαθμό της αποτελεσματικότητας των στόχων και των στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.
3. Την αξιολόγηση των δομών και λειτουργιών του τρέχοντος ΕΣΠΑ .
4. Την ανάλυση και εξαγωγή συμπερασμάτων για το σύνολο των χρηματοδοτούμενων πράξεων από το ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλία, με στόχευση στα έργα που έχουν ως δικαιούχους τους Δήμους.

Η μεθοδολογία της απαιτούμενης έρευνας για την απάντηση των παραπάνω ερωτημάτων, στηρίχθηκε στη συνδυαστική χρήση ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας.

Αρχικά, χρησιμοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση για την ανάλυση:

1. Των πολλαπλών αλλαγών που επέφερε στην τοπική αυτοδιοίκηση ο Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης».
2. Των χαρακτηριστικών της ευρωπαϊκής διαρθρωτικής πολιτικής κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020.
3. Της φιλοσοφίας, της αρχιτεκτονικής και της λειτουργίας του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Στη συνέχεια, με τη μέθοδο της περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης, αναζητήθηκαν και συλλέχθηκαν ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα για το σύνολο των πράξεων του ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, με στόχο τις υλοποιήσεις έργων από τους Δήμους της περιοχής. Τέλος, έγινε παρουσίαση και σχολιασμός των ευρημάτων της έρευνας.

1.3. Η παρουσίαση της δομής της εργασίας

Στο πρώτο εισαγωγικό κεφάλαιο εμφανίζονται τα αντικείμενα και οι στόχοι της εργασίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα διερευνητικά ερωτήματα, στα οποία προσπαθεί να απαντήσει η παρούσα εργασία, αλλά και η μεθοδολογική προσέγγιση της έρευνας για την απάντησή τους.

Στο τρίτο κεφάλαιο μελετάται η νέα αρχιτεκτονική της τοπικής αυτοδιοίκησης και οι αλλαγές που επέφερε η εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» στη διοικητική και οργανωτική δομή των Δήμων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο καταγράφονται τα βασικά σημεία της διαρθρωτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Στο πέμπτο κεφάλαιο περιγράφονται τα κύρια χαρακτηριστικά του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020.

Στο έκτο κεφάλαιο αναλύονται τα αποτελέσματα της στατιστικής επεξεργασίας των δεδομένων των πράξεων που χρηματοδοτεί το ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Αρχικά συγκρίνονται τα έργα των Δήμων με αυτά που υλοποιούν οι υπόλοιποι δικαιούχοι, κατόπιν γίνεται παρουσίαση των ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας και τέλος αναλύονται τα κύρια χαρακτηριστικά των έργων εκείνων που έχουν ως τελικούς δικαιούχους τους Δήμους της Θεσσαλίας.

Στο έβδομο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα εξαγόμενα συμπεράσματα της στατιστικής ανάλυσης των πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Κύριος στόχος της εργασίας είναι η παρουσίαση των αποτελεσμάτων των διαδικασιών: α) της εύρεσης, άντλησης και συλλογής ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και β) της στατιστικής επεξεργασίας τους, για το σύνολο των έργων και των ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας, που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ιδιαίτερα θα μελετηθούν:

1. Η συγκριτική ανάλυση των έργων εκείνων που έχουν ως δικαιούχους τους λοιπούς φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα, με εκείνα, που ως τελικοί δικαιούχοι εμφανίζονται οι Δήμοι της Θεσσαλίας.
2. Τα χαρακτηριστικά των συγχρηματοδοτούμενων ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας που απευθύνονται σε επιχειρήσεις, ελεύθερους επαγγελματίες, νέους επιστήμονες, ανέργους κλπ.
3. Η προσέγγιση των ενταγμένων στο ΕΣΠΑ έργων των Δήμων της περιοχής εφαρμογής, η εύρεση θετικών σημείων και η καταγραφή των προβλημάτων από τη διαδικασία ένταξης και υλοποίησης.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η τρέχουσα προγραμματική περίοδος 2014-2020 είναι σε εξέλιξη, γι αυτό και τα στοιχεία των ενταγμένων πράξεων αλλάζουν καθημερινά, με νέες καταχωρήσεις δεδομένων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) που περιλαμβάνουν αλλαγές στο οικονομικό και φυσικό αντικείμενο, στο χρονοδιάγραμμα, στο διοικητικό και θεσμικό πλαίσιο κλπ. Για το λόγο αυτό, τα δεδομένα που αντλήθηκαν, αντιστοιχούν στην εικόνα που παρουσιάζουν οι χρηματοδοτούμενες πράξεις στα μέσα Οκτωβρίου 2019.

2.1. Τα ερευνητικά ερωτήματα

Η παρούσα εργασία προσπαθεί να δώσει απαντήσεις στα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

1. Ποια είναι τα αποτελέσματα της μετεξέλιξης στη δομή και διοικητική/οικονομική λειτουργία των ΟΤΑ Α' βαθμού, από την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης»; Ποιές είναι οι αλλαγές που επήλθαν στην ικανότητα των Δήμων να εντάξουν έργα προς χρηματοδότηση στο τρέχον ΕΣΠΑ;
2. Σε ποιο βαθμό ικανοποιείται ο στόχος της ευρωπαϊκής διαρθρωτικής πολιτικής κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020; Ποια είναι η στρατηγική επίτευξής του και ποια είναι τα κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία;
3. Ποιος είναι ο βαθμός επιτυχίας και αποτελεσματικότητας του τρέχοντος Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2014-2020);
4. Σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται η στατιστική συγκριτική αξιολόγηση χαρακτηριστικών των έργων από το ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρειας Θεσσαλίας; Ποιες οι διαφορές και ποια τα κοινά χαρακτηριστικά μεταξύ των ενταγμένων έργων των Δήμων και αυτών των λοιπών φορέων;
5. Ποια είναι η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας;
6. Ποιος είναι ο τρόπος εξέλιξης της πορείας των χρηματοδοτούμενων έργων που εκτελούν οι Δήμοι στην Περιφέρειας Θεσσαλίας, ως προς τη μελέτη διαφόρων μεταβλητών (εγκρίσεις, φορείς υλοποίησης, προϋπολογισμοί, κατανομή των πιστώσεων, είδος επιχειρησιακών προγραμμάτων κλπ); Μπορούν να εξαχθούν χρηστικά και μετρήσιμα αποτελέσματα από την επεξεργασία των δεδομένων;

2.2. Η μεθοδολογία της έρευνας

Για την όσο το δυνατόν καλύτερη επίτευξη των σκοπών της εργασίας, έγινε συνδυαστική χρήση τόσο της ποσοτικής όσο και της ποιοτικής έρευνας. (Taticchi, 2010)

Αρχικά χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της βιβλιογραφικής ανασκόπησης¹ για:

1. Καταγραφή και ανάλυση των κυριοτέρων χαρακτηριστικών στη διοίκηση, τη δομή και τη λειτουργία των ΟΤΑ, με τη διοικητική μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μέσω του Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα

¹ <http://writing.wisc.edu/Handbook/ReviewofLiterature.html>

Καλλικράτης», ώστε να κατανοηθούν οι νέες δομές και οι αλλαγές στο σύστημα διοίκησης και στη διοικητική και οικονομική λειτουργία τους

2. Συνοπτική ανάλυση των χαρακτηριστικών της ευρωπαϊκής διαρθρωτικής πολιτικής κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, για να εμφανιστεί κυρίως η φιλοσοφία, το όραμα, οι στόχοι, η στρατηγική υλοποίησης, τα απαιτούμενα μέσα και οι ελεγκτικοί μηχανισμοί.
3. Διερεύνηση του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2014-2020) και εμφάνιση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει το συντονισμό, τη διαχείριση και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, σύμφωνα με τον Ν. 4314/2014 με στόχευση σχετικά με:
 - Το όραμα, τις προτεραιότητες, τους θεματικούς στόχους και τα ταμεία χρηματοδότησης.
 - Την αρχιτεκτονική του προγράμματος, με συνοπτική παρουσίαση των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων και της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, αναφέροντας τους τομείς παρέμβασης και τις προτεραιότητές τους.
 - Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου πράξεων (ΣΔΕ), με καταγραφή των σκοπών και των αρμοδιοτήτων των διαχειριστικών/ελεγκτικών αρχών.
 - Τη συλλογή στοιχείων σχετικά με την απαίτηση κτήσης διαχειριστικής επάρκειας των τελικών δικαιούχων, καθώς και ανάλυση των σταδίων της διαδικασίας που απαιτείται για την απόκτησή της από τους Δήμους.

Στη συνέχεια, με τη μέθοδο της περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης δεδομένων, αναζητήθηκαν στοιχεία για το σύνολο των έργων εκείνων που απευθύνονται σε φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα, αλλά και για το σύνολο των ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας, με δικαιούχους φορείς του ιδιωτικού τομέα. Τα βήματα της μεθόδου που ακολουθήθηκαν είναι τα εξής:

1. Συλλογή των πιο πρόσφατων δεδομένων για όλες τις χρηματοδοτούμενες πράξεις του ΕΣΠΑ 2014-2020 στα όρια της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Τα συλλεγόμενα στοιχεία αφορούν έργα και ενισχύσεις, ενταγμένα τόσο σε Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, όσο και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Θεσσαλίας. Για το λόγο αυτό αντλήθηκαν δεδομένα από πολλαπλές πηγές και πήρξε προσπάθεια για να διασφαλισθεί η εγκυρότητα των δεδομένων

και η αντιστοιχία τους με μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή υλοποίησης των έργων, ώστε να έχει νόημα ο συγκριτικός σχολιασμός τους.

2. Δημιουργία αρχείου δεδομένων, με καταχώρηση τους και παραμετροποίηση των μεταβλητών. Τα πρωτογενή δεδομένα αφορούν τόσο ποιοτικά χαρακτηριστικά (τίτλος έργου, δικαιούχος, τίτλος πρόσκλησης, επιχειρησιακό πρόγραμμα ένταξης, χρηματοδοτικό ταμείο, στόχο που ικανοποιεί), όσο και αριθμητικά (διάρκεια υλοποίησης, συνολικός προϋπολογισμός, ποσοστό χρηματοδότησης, ποσά συμβάσεων, πληρωμές, εξοφλήσεις).
3. Τροποποίηση κάποιων δεδομένων αλλά και μεταβλητών.
4. Στατιστική συγκριτική επεξεργασία των δεδομένων (προϋπολογισμοί, συμβασιοποιήσεις, χρονοδιαγράμματα υλοποίησης, γεωγραφική κατανομή, επιχειρησιακά προγράμματα, χρηματοδοτικά ταμεία, θεματικοί στόχοι κλπ) και εμφάνιση των αποτελεσμάτων της στατιστικής επεξεργασίας, με μορφή πινάκων και διαγραμμάτων.
5. Συγκριτικός σχολιασμός των έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, μεταξύ αυτών που έχουν ως δικαιούχους Δήμους και αυτών που υλοποιούνται από τους λοιπούς δικαιούχους φορείς, ως προς διάφορες ποιοτικές και ποσοτικές μεταβλητές.
6. Παρουσίαση και σχολιασμός των αποτελεσμάτων της στατιστικής επεξεργασίας που αφορούν τις ενισχύσεις της επιχειρηματικότητας, που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και απευθύνονται σε επιχειρήσεις όλου του παραγωγικού φάσματος.
7. Μελέτη εκείνων των έργων, στα οποία τελικοί δικαιούχοι τους είναι οι Δήμοι της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Η ανάλυση θα γίνει ως προς διάφορες μεταβλητές: γεωγραφική κατανομή, πλήθος έργων, χρηματοδοτικά ταμεία, διάρκεια και ποσοστό υλοποίησης, προϋπολογισμοί κλπ. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά όλων αυτών των έργων εμφανίζονται, με μορφή πινάκων κατά Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο, σε παράρτημα στο τέλος της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

3.1. Εισαγωγή

Τον Μάιο του 2011 ψηφίστηκε από την Βουλή των Ελλήνων ο Ν. 3852/2010² (ΦΕΚ Α/87/7-6-2010) για τη «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης» ή όπως είναι πιο γνωστός ως «Πρόγραμμα Καλλικράτης»³.

Το Πρόγραμμα Καλλικράτης αποτελεί συνέχεια και μετεξέλιξη του Ν. 2539/1997⁴ (ΦΕΚ Α/244/4-12-1997), για τη «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης», γνωστός και ως «Σχέδιο Καποδίστριας», ο οποίος, παρόλα τα προβλήματα και τις αδυναμίες του, συνέβαλε στην έναρξη της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας στον χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης. (Γεωργάκης Γ., 2016)

Με το Σχέδιο Καποδίστριας καταργήθηκαν οι υπάρχοντες Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α΄ βαθμού και συστάθηκαν νέοι, λιγότεροι σε αριθμό, με την αναγκαστική συνένωση των υπαρχόντων. (ΚΕΔΚΕ, Παρατηρητήριο Τοπικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, ΕΕΤΑΑ, 2010) Σαν αποτέλεσμα του σχεδίου, υπήρξε μείωση του αριθμού των ΟΤΑ Α΄ βαθμού ως εξής:

	Πριν το σχέδιο Καποδίστριας	Μετά το σχέδιο Καποδίστριας
Δήμοι	438	910
Κοινότητες	5.387	124
Σύνολο ΟΤΑ	5.825	1.034

² <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/157.pdf>

³ <https://www.kedke.gr/>

⁴ https://www.eetaa.gr/kodikas/dkk-fek114a_2006.pdf

3.2. Η μετεξέλιξη των Δήμων με την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης»

Με το Πρόγραμμα "Καλλικράτης" η αυτοδιοίκηση αλλάζει διοικητικά, οικονομικά και πολιτικά. Οι αλλαγές αφορούν τόσο την πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση όσο και την δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά και την αποκεντρωμένη διοίκηση. Το Πρόγραμμα αποτελεί τη νέα αρχιτεκτονική για τη διοικητική αναδιοργάνωση της χώρας, με τους νέους Δήμους που προέρχονται από τη συνένωση των υφισταμένων, να αποτελούν τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης. Επίσης καθιστά τις Περιφέρειες ως το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης και θέτει σε νέα βάση την αποκεντρωμένη διοίκηση. (Χρυσανθάκης Χ., 2010)

Κύριο χαρακτηριστικό του Προγράμματος «Καλλικράτης» είναι η περαιτέρω μείωση των ΟΤΑ της χώρας, μέσω της αναγκαστικής συνένωσής τους. Τα κύρια σημεία του νόμου στοχεύουν:

1. Στη συγχώνευση των υφιστάμενων ΟΤΑ Α' βαθμού, με αποτέλεσμα τη μείωση του τους από 1.034 του σχεδίου Καποδίστριας σε 325.
 2. Στη μείωση του αριθμού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) και Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου των ΟΤΑ από 6.000 περίπου σε λιγότερα από 2.000.
 3. Στην κατάργηση των 57 ΟΤΑ Β' βαθμού (Νομαρχίες) και στην αντικατάσταση τους από 13 αιρετές Περιφέρειες.
 4. Στην αντικατάσταση των 13 κρατικών Περιφερειών από 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
 5. Στη μείωση του πλήθους των δημοτικών συμβούλων από 16.150 σε 8.070 και των νομαρχιακών συμβούλων από 1.496 σε 703.
 6. Στην αύξηση της θητείας των αιρετών οργάνων από τα 4 σε 5 έτη, με διεξαγωγή των δημοτικών εκλογών ταυτόχρονα με τις Ευρωεκλογές
 7. Στην ανακατανομή της δομής και των αρμοδιοτήτων των διοικητικών μονάδων των ΟΤΑ.
 8. Στις αλλαγές για τη χρηματοδότηση των Ο.Τ.Α.
- (Ζυγούρης Π. Παπαδόπουλος Γ., 2010)

Η νέα διοικητική οριοθέτηση των ΟΤΑ πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την παρ. 2, άρθρο 101 του Συντάγματος, λαμβάνοντας υπόψη τις εξής κατηγορίες κριτηρίων

1. Πληθυσμιακά (ο αριθμός των δημοτών, ο αριθμός των κατοίκων, η πληθυσμιακή πυκνότητα, η κατανομή των κατοικιών).
2. Κοινωνικά (το μέσο μέγεθος νοικοκυριού, οι μορφωτικοί δείκτες, το ποσοστό αλλοδαπών).
3. Οικονομικά (η απασχόληση, η δομή της απασχόλησης, η εργασιακή κινητικότητα, το εισόδημα).
4. Γεωγραφικά (το σχήμα, η προσβασιμότητα, τα δίκτυα υποδομών).
5. Αναπτυξιακά (η δομή της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας και γενικότερα της τοπικής ανάπτυξης, η ύπαρξη εκπαιδευτικών και ερευνητικών φορέων, η συμμετοχή σε Κοινοτικά και Εθνικά Προγράμματα).
6. Πολιτιστικά, ιστορικά
7. Χωροταξικά κριτήρια, με τα οποία επιδιώκεται:
 - Η γεωγραφική/χωρική ολοκλήρωση των διαφόρων κοινωνικών, διοικητικών και οικονομικών λειτουργιών, αλλά και υποδομών, που διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες βιωσιμότητας.
 - Η γεωγραφική κινητικότητα και τα νέα χωρικά πεδία που διαμορφώνει καθημερινά, σύμφωνα με την απασχόληση και σε συνδυασμό με τις λειτουργικές εξαρτήσεις και επιρροές μεταξύ των οικιστικών κέντρων.
 - Η ταυτότητα του τόπου που αναφέρεται στο συμβολικό και στο σημειολογικό επίπεδο για την τοπική κοινωνία. (ΥΠΕΔΔΑ, 2010)

Οι κύριες διαφορές μεταξύ του Προγράμματος Καλλικράτη και της προϋπάρχουσας κατάστασης εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Σχέδιο Καποδίστριας	Πρόγραμμα Καλλικράτης
ΟΤΑ Α' Βαθμού	Σύνολο 910 Δήμοι και 124 Κοινότητες μέσω συνενώσεων. Υποδιαίρεση σε <i>Δημοτικά Διαμερίσματα</i> .	Σύνολο 325 Δήμοι μέσω περεταίρω συνενώσεων (εθελοντικών ή αναγκαστικών). Υποδιαίρεση σε Δημοτικές Ενότητες, οι οποίες είναι οι παλιότεροι Δήμοι που συνε-

		νώθηκαν. Οι Δημοτικές Ενότητες διαιρούνται σε Κοινότητες, οι οποίες είναι τα παλιά Δημοτικά Διαμερίσματα. Ανάληψη μέρους των αρμοδιοτήτων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.
Νομοί	ΟΤΑ Β' Βαθμού. Συνολικά 57 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και 19 Επαρχεία (κυρίως απομακρυσμένων νησιωτικών, νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων). Ακολουθείτε η διαίρεση της χώρας σε νομούς, με εξαιρέσεις στην Αττική και την Ανατολική Μακεδονία & Θράκη .	Συνολικά 74 Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε). Στις περισσότερες περιπτώσεις ταυτίζονται με τις εδαφικές περιφέρειες των Νομών. Σε καθεμία (ή ομάδα τους σε κάποιες περιπτώσεις), αντιστοιχεί ένας άμεσα εκλεγμένος αντιπεριφερειάρχης με αυξημένες διοικητικές αρμοδιότητες.
Περιφέρειες	Συνολικά 13 Κρατικές Περιφέρειες (Ο περιφερειάρχης διοριζόταν από την κυβέρνηση). Υπεύθυνες για το συντονισμό των ΟΤΑ, τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο.	Ο ίδιος αριθμός και στα ίδια γεωγραφικά όρια, αλλά αποτελούν ΟΤΑ Β' Βαθμού με αιρετά όργανα (περιφερειάρχης και συμβούλιο). Ανάληψη μέρους των αρμοδιοτήτων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.
Αποκεντρωμένες Διοικήσεις	Δεν προβλεπόταν	Συνολικά 7. Ο επικεφαλής Γενικός Γραμματέας διορίζεται από την κυβέρνηση. Ανάληψη των αρμοδιοτήτων των παλαιών κρατικών περι-

		φερειών.
Νομικά Πρόσωπα	Περίπου 6.000 ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ των ΟΤΑ.	Μείωση σε λιγότερα από 2.000.
Χρηματοδότηση ΟΤΑ	Κρατικός προϋπολογισμός, ευρωπαϊκά προγράμματα, δημοτικά τέλη, ίδιοι πόροι.	Εκτός των προηγούμενων και μερίδιο από κρατικούς φόρους (ΦΠΑ, φορολογία εισοδήματος, φόρο ακίνητης περιουσίας)
Αυτοδιοικητικές εκλογές	Κάθε 4 χρόνια, μήνα Οκτώβριο. Εάν ο πρώτος συνδυασμός δεν συγκέντρωνε 42%, η διαδικασία επαναλαμβανόταν την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρώτων	Κάθε 5 χρόνια, μήνα Ιούνιο, μαζί με τις Ευρωεκλογές. Εάν δεν επιτευχθεί απόλυτη πλειοψηφία του πρώτου, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.

Πίνακας 3.1 Διαφορές Σχεδίου «Καποδίστριας» με Πρόγραμμα «Καλλικράτης», πηγή: (Γωγάκος Μ. Κουτζιάρη Α., 2012)

3.3. Θεσμικές και οικονομικές αλλαγές των Δήμων με την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης»

Με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, υπήρξε διεύρυνση των ορίων αλλά και των αρμοδιοτήτων των νέων Δήμων. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να μεταφερθούν στους Δήμους από τις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, νέες αρμοδιότητες στους τομείς Παιδείας, Υγείας, Πρόνοιας, Εμπορίου, Πολεοδομίας και Μεταφορών (άρθρο 94, Ν.3852/2010).

Με βάση τα νέα δεδομένα, επανασχεδιάστηκε το σύστημα τοπικής διακυβέρνησης και εισήχθησαν αλλαγές στα όργανα διοίκησης των νέων Δήμων. (Αθανασόπουλος Κ., 2010)

3.3.1. Τα όργανα διοίκησης των νέων Δήμων

Σύμφωνα με το άρθρο 7, του Ν.3852/2010, τα όργανα διοίκησης των Δήμων είναι το δημοτικό συμβούλιο, η οικονομική επιτροπή, η επιτροπή ποιότητας ζωής και ο Δήμαρχος .

Επίσης, καθιερώθηκαν η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης και το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών.

Τέλος, ενισχύθηκε η εσωτερική αποκέντρωση στους νέους ΟΤΑ Α' βαθμού, με τις αυξημένες αρμοδιότητες που ανατέθηκαν στους Προέδρους, στους Εκπροσώπους, τα Συμβούλια των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων και τη Συνέλευση των κατοίκων Τοπικής Κοινότητας (άρθρα 79 έως 85). (Λαδιάς Χ., 2013)

Σε γενικές γραμμές, οι αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης των ΟΤΑ Α' βαθμού είναι:

1. Ο Δήμαρχος

Είναι ο επικεφαλής του διοικητικού μηχανισμού του Δήμου. Έχει επιτελικό ρόλο και υποστηρίζεται από τον Γενικό Γραμματέα και την Εκτελεστική Επιτροπή του Δήμου για τον συντονισμό των δημοτικών υπηρεσιών (άρθρο 58, Ν.3852/2010).

Κύριες αρμοδιότητές του είναι η προάσπιση των τοπικών συμφερόντων, η υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδίου και η διασφάλιση της ενότητας της τοπικής κοινωνίας σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας.

2. Οι Αντιδήμαρχοι

Ο Δήμαρχος στο έργο του έχει τη βοήθεια των Αντιδημάρχων. Είναι δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας, που ορίζονται από τον ίδιο σαν αντικαταστάτες του στην άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων, τόσο κατά τομέα δράσης όσο και κατά τοπική περιοχή (άρθρο 59)

3. Εκτελεστική επιτροπή

Είναι το συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο του δήμου και ως αντικείμενο έχει την εφαρμογή της δημοτικής πολιτικής, την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου του Δήμου και του προγράμματος δράσης. Πρόεδρος της εκτελεστικής επιτροπής είναι ο δήμαρχος και μέλη της όλοι οι Αντιδήμαρχοι. Στόχος του οργάνου είναι ο περιορισμός της συγκέντρωσης εξουσίας σε ένα μόνο πρόσωπο (άρθρα 62 και 63)

4. Δημοτικό Συμβούλιο

Είναι το κορυφαίο συλλογικό όργανο των δήμων, Απαρτίζεται από τους δημοτικούς συμβούλους και τον Δήμαρχο (χωρίς δικαίωμα ψήφου). Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα ζητήματα εκτός από εκείνα που είναι αρμοδιότητας του Δημάρχου ή άλλου οργάνου. Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κατάρτιζει την ημερήσια διάταξη των θεμάτων και διευθύνει τη συζήτηση (άρθρα 64 έως 70).

5. Η Οικονομική Επιτροπή

Είναι επιφορτισμένη με το έργο της παρακολούθησης και του ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου (άρθρο 72). Οι κυριότερες αρμοδιότητες της είναι:

- Η σύνταξη και ο έλεγχος της υλοποίησης του προϋπολογισμού.
- Η έγκριση των δαπανών και η διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, εκτός αυτών για τις οποίες είναι αρμόδιο το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Η απευθείας ανάθεση προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων.
- Η εισήγηση για την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών
- Η κατάρτιση των όρων, η διεξαγωγή και κατακύρωση των δημοπρασιών
- Η εισήγηση περί της αναγκαιότητας και η κατάρτιση των όρων σύναψης δανείου.
- Η απόφαση για την άσκηση όλων των ενδίκων μέσων

6. Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Αποφασίζει και εισηγείται προς το Δημοτικό Συμβούλιο για όλα τα θέματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, στην ποιότητα ζωής, στη χωροταξία και στην πολεοδομία (άρθρο 73). Αρμοδιότητά της είναι οι ενέργειες για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και η συνδρομή στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εξυπηρέτησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Δραστηριοποιείται σε Δήμους που έχουν πληθυσμό περισσότερο από 10.000 κατοίκους. Οι κυριότερες αρμοδιότητες της είναι:

- Η χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καταστημάτων κατόπιν ελέγχου των σχετικών αιτήσεων.
- Η ανάκληση ή και αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος μιας επιχείρησης που υπάγεται σε δραστηριότητες οι οποίες είναι υπό την αρμοδιότητα του Δήμου.

- Η χορήγηση ή και ανάκληση αδειών λειτουργίας μουσικής.
- Η εισήγηση προς το Δημοτικό Συμβούλιο για αποφάσεις σχετικές με θέματα καθορισμού χρήσεων γης και για ένα ευρύ φάσμα περιβαλλοντικών και πολεοδομικών θεμάτων.
- Η εισήγηση προς το Δημοτικό Συμβούλιο για αποφάσεις σχετικές με θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, χωροθέτησης κοιμητηρίων, κέντρων αποτέφρωσης νεκρών κλπ.
- Η εισήγηση προς το Δημοτικό Συμβούλιο του σχεδίου κανονιστικών αποφάσεων για θέματα που είναι σχετικά με τις παραπάνω αρμοδιότητές της.

Η σύσταση και λειτουργία της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής ρυθμίζονται με το άρθρο 75, του Ν.3852/2010.

7. Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

Έχει μόνο συμβουλευτικές αρμοδιότητες και αποτελείται από εκπροσώπους τοπικών φορέων (επιστημονικών συλλόγων, επαγγελματικών, εμπορικών, αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων και οργανώσεων, τοπικών συμβουλίων νέων κλπ) ή δημότες (άρθρο 76). Δραστηριοποιείται, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 με αριθμό μελών από 25 έως 50. Κύρια καθήκοντά της είναι:

- Η διατύπωση γνώμης προς το Δημοτικό Συμβούλιο, σχετικά με τα έργα του Δήμου που θα ενταχθούν στα αναπτυξιακά προγράμματα, καθώς και για το επιχειρησιακό και τεχνικό πρόγραμμα.
- Η διατύπωση γνώμης σχετική με θέματα γενικού ενδιαφέροντος.
- Η εξέταση των προβλημάτων και των δυνατοτήτων της περιοχής και η διατύπωση γνώμης για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων.

8. Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης

Ως Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης, μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, επιλέγεται πρόσωπο κύρους και με εμπειρία για τις απαιτήσεις της συγκεκριμένης θέσης σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων (άρθρο 77). Κύρια καθήκοντά του είναι:

- Η διοικητική υποστήριξη των δημοτικών υπηρεσιών.
- Η διαμεσολάβηση, μετά από καταγγελίες πολιτών και επιχειρήσεων, ώστε να επιλυθούν τα προβλήματα με τις δημοτικές υπηρεσίες.

- Η υποχρέωση απάντησης εντός τριάντα ημερών στα ενδιαφερόμενα μέλη.

9. Το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών

Έχει μόνο συμβουλευτικές αρμοδιότητες με αρμοδιότητα την ένταξη των μεταναστών στην τοπική κοινωνία (άρθρο 78). Αποτελείται από δημοτικούς σύμβουλους, εκπροσώπους φορέων μεταναστών, κοινωνικών φορέων, επιστημονικών συλλόγων, πολιτιστικών συλλόγων κλπ. Δραστηριοποιείται μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και ο αριθμός των μελών του είναι από 5 έως 11. (ΕΕΤΑΑ, 2014)

3.3.2. Οι αλλαγές στα οικονομικά των νέων Δήμων

Με το Πρόγραμμα Καλλικράτης και τη μείωση του αριθμού των Δήμων αλλά και των ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, επιτεύχθηκε εξοικονόμηση πόρων αλλά και αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας. Οι νέοι ισχυροί Δήμοι στελέχωσαν τις υπηρεσίες τους, απόκτησαν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και μπόρεσαν να ανταπεξέλθουν καλύτερα στην αποστολή τους.

Με την συμμετοχή τους ως τελικοί δικαιούχοι στην υλοποίηση μεγάλων έργων χρηματοδοτούμενων από πόρους των ΕΣΠΑ, οι Δήμοι εμφανίστηκαν ως οι νέοι τοπικοί αναπτυξιακοί θεσμοί και έλαβαν σημαντικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να γίνουν ο βασικότερος συντελεστής ανάπτυξης της περιοχής, δημιουργώντας σημαντική προστιθέμενη αξία στα χωρικά τους όρια.

Στο Πρόγραμμα περιλαμβανόταν και η δημιουργία ενός Δημοτικού Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ). Τα ΠΣΑ των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού συμπεριλαμβάνονται στο εθνικό Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με τους όρους για τη δημοσιονομική πειθαρχία του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής που υιοθετήθηκε το Μάιο του 2010 με τους όρους του 1ου Μνημονίου. (Υπουργείο Οικονομικών, 2011)

Τα ΠΣΑ των Δήμων συμπεριλαμβάνουν:

1. Το Πρόγραμμα Εξυγίανσης Δήμων με οικονομική αδυναμία
2. Τη δημιουργία του Λογαριασμού Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση
3. Τη δημιουργία κανονιστικού πλαισίου και απαραίτητων προϋποθέσεων για την πιστοληπτική ικανότητα των Δήμων

4. Τη δημιουργία βάσεων δεδομένων για την αποστολή, σε τακτά χρονικά διαστήματα, προς τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων
5. Την αλλαγή του τρόπου ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο
6. Τη δημιουργία ενός αναπτυξιακού προγράμματος για την οικονομική υποστήριξη των νέων Δήμων

Τέλος, οι θεσμοθετημένοι πόροι των Δήμων, σύμφωνα με το άρθρο 259, του Ν.3852/2010, προέρχονται από τα εξής έσοδα του προϋπολογισμού του κράτους:

7. 20% των ετήσιων εισπράξεων του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.)
8. 12% των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
9. 11,3% των ετήσιων εισπράξεων από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020

4.1. Η Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μετά το τέλος της διαδικασίας των διαπραγματεύσεων μεταξύ των κρατών-μελών και των οργάνων της ΕΕ, εγκρίθηκαν οι νέοι Κανονισμοί (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την πολιτική συνοχής της πέμπτης προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Οι νέοι εγκεκριμένοι Κανονισμοί είναι οι εξής:

Ο Κανονισμός 1303/2013⁵, ο οποίος θεσπίζει κοινές διατάξεις για όλα τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ).

1. Ο Κανονισμός για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) 1301/2013
2. Ο Κανονισμός για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) 1304/2013
3. Ο Κανονισμός του Ταμείου Συνοχής 1300/2013
4. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 («κανονισμός ΕΕΣ»)
5. Ο Κανονισμός για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓ-ΤΑΑ) 1305/2013
6. Το θεσμικό πλαίσιο για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), COM/2013/245

4.2. Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Είναι η στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υιοθετήθηκε το 2010, με χρονικό ορίζοντα το 2020.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006

Οι τρεις κύριες προτεραιότητες της είναι:

1. Έξυπνη ανάπτυξη της οικονομίας με βάση τη γνώση και την καινοτομία
2. Διατηρήσιμη ανάπτυξη με αποδοτικότερη χρήση των πόρων (πράσινη οικονομία, κλιματική αλλαγή)
3. Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς με μείωση της ανεργίας και άμβλυνση του κοινωνικού αποκλεισμού και των εδαφικών ανισοτήτων (Επιτροπή "Ευρώπη 2020", 2010)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε πέντε μετρήσιμους στόχους για την ΕΕ μέχρι το 2020 που θα κατευθύνουν την όλη διαδικασία και θα μετασχηματιστούν σε εθνικούς στόχους. Οι στόχοι αυτοί αφορούν την απασχόληση, την έρευνα και την καινοτομία, την κλιματική αλλαγή και την ενέργεια, την εκπαίδευση και την καταπολέμηση της φτώχειας. Αντιπροσωπεύουν τον προσανατολισμό των δράσεων και αποτελούν τα σημεία αναφοράς, τα οποία και καθιστούν μετρήσιμες τις επιτυχίες. (José Manuel Barroso, 2010)

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» δίνει λοιπόν βάση στους τομείς της απασχόλησης, της καινοτόμων πολιτικών, της εκπαίδευσης, του κλίματος/ενέργειας και της μείωσης της φτώχειας. Κάθε κράτος-μέλος έχει υιοθετήσει τους δικούς του εθνικούς στόχους σε κάθε έναν από αυτούς τους τομείς. Συγκεκριμένες δράσεις τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο στηρίζουν τη στρατηγική αυτή.

Οι πέντε στόχοι της ΕΕ για το 2020 είναι:

1. Απασχόληση. Απασχόληση του 75% της ηλικιακής κατηγορίας 20-64 ετών.
2. Έρευνα και Ανάπτυξη: Το 3% του ΑΕΠ της ΕΕ πρέπει να επενδύεται στην Έρευνα και την Ανάπτυξη.
3. Εκπαίδευση⁶: Μείωση των ποσοστών πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου κάτω από 10%. Ολοκλήρωση τριτοβάθμιων σπουδών τουλάχιστον για το 40% της ηλικιακής κατηγορίας 30-34 ετών
4. Κλιματική αλλαγή και ενεργειακή βιωσιμότητα: Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% (ή και 30%, εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν) σε σχέση με το 1990. Εξασφάλιση του 20% της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης

⁶ http://ec.europa.eu/europe2020/index_el.htm

5. Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: Μείωση τουλάχιστον κατά 20 εκατομμύρια των ατόμων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι εθνικοί στόχοι της Ελλάδας σε σχέση με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» εμφανίζονται στον πίνακα:

Στρατηγική «Ευρώπη 2020»	Στόχοι «Ευρώπη 2020»	Στόχοι της Ελλάδας για το 2020
Ποσοστό απασχόλησης (ηλικίας 20-64)	75%	73%
Επενδύσεις σε Ε&Α (% του ΑΕΠ)	3%	1,2% *
Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ποσοστιαία ως προς το 1990	20%, (ή 30% εάν οι συνθήκες το επιτρέψουν)	Εκπομπές για λιμνές εκτός ΣΕΔΕ-Δ% (σε σχέση με τις τιμές του 2005, Απόφαση 405/2009/ΕΚ)
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ως % επί της μικτής τελικής κατανάλωσης ενέργειας)	20%	20% με βάση το Ν. 851/2010
Ενεργειακή απόδοση: μείωση κατανάλωσης ενέργειας σε Mtoe	Αύξηση ενεργειακής απόδοσης κατά 20%, που αντιστοιχεί στη μείωση της πρωτογενούς ενεργειακής κατανάλωσης κατά 368 Mtoe	Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά 2,45 Mtoe το 2020
Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (%)	κάτω από 10%	9,7%
Ολοκλήρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (%)	τουλάχιστον 40% των νέων ηλικίας 30-34 ετών	37%
Μείωση αριθμού ατόμων σε κατάσταση ή σε κίνδυνο φτώχειας ή αποκλεισμού	20 εκατομμύρια	Μείωση κατά 150.000

Πίνακας 4.1 Eurostat, National Inventory Report 2014 (Greece), 2ο Σχέδιο Δράσης, Έκθεση Προόδου για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ, Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

4.3. Οι Θεματικοί Στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020, ο Κανονισμός Κοινών Διατάξεων 1303/2013 θεσπίζει τους κοινούς κανόνες που εφαρμόζονται για όλα τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) και καθορίζει τους παρακάτω ένδεκα Θεματικούς Στόχους (ΘΣ):

1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας

2. Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ)
3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)
4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων
6. Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων
8. Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και των διακρίσεων
10. Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση
11. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

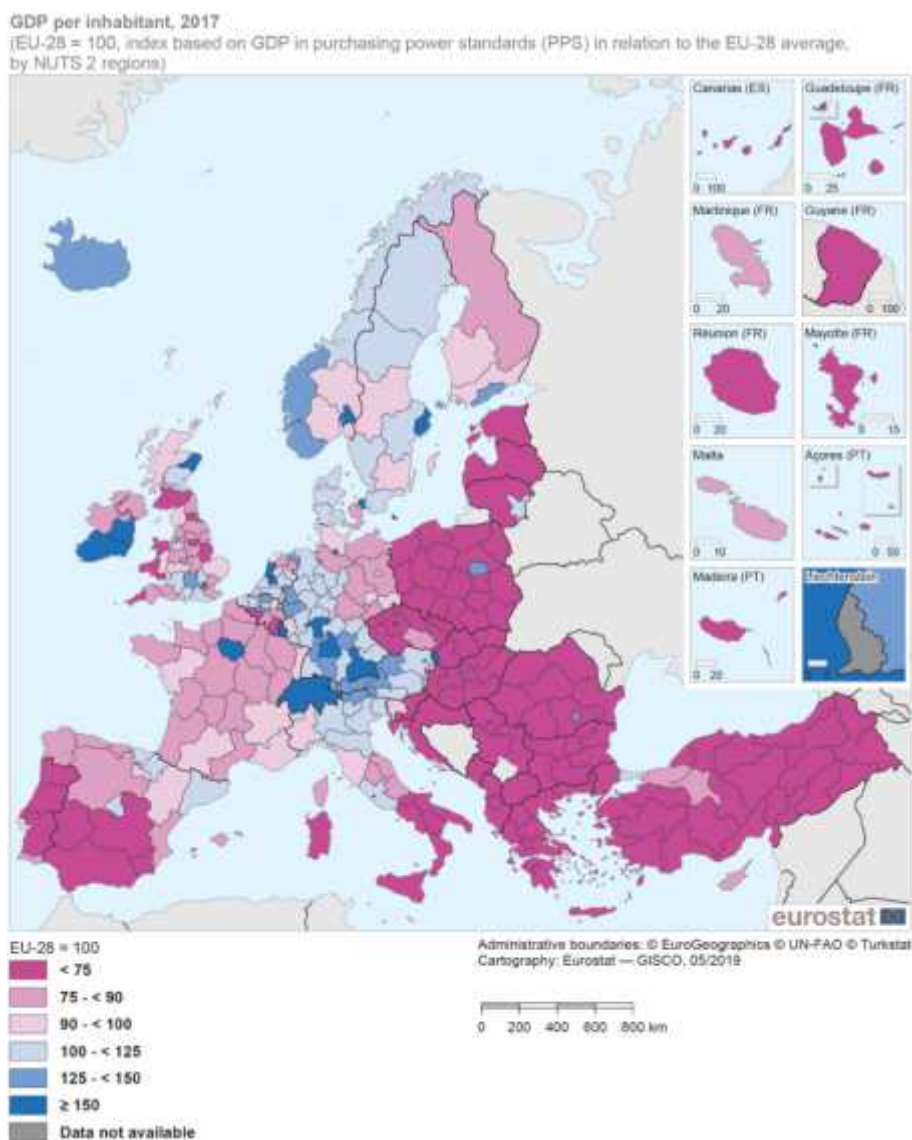
Οι παραπάνω Θεματικοί Στόχοι⁷ εξειδικεύονται σε ειδικές προτεραιότητες για κάθε ΕΔΕΤ και ορίζονται στην περιγραφή των κανόνων δράσης τους.

4.4. Οι Πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020, το σύνολο των πόρων της ΕΕ ανέρχονται σε 313,2 δις ευρώ. Αυτοί κατανέμονται ανάλογα με την κατηγορία ανάπτυξης της διοικητικής περιφέρειας κάθε κράτους-μέλους. Η κατανομή των πόρων μεταξύ των τριών κατηγοριών περιφερειών της ΕΕ είναι η εξής:

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/el/TXT/?uri=celex%3A32013R1303>

1. 15,7% στις περισσότερες αναπτυγμένες περιφέρειες, στις οποίες το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν-ΑΕΠ (Gross Domestic Product-GDP) είναι υψηλότερο του 90% του μέσου ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ.
2. 10,2% στις περιφέρειες μετάβασης, στις οποίες το ΑΕΠ βρίσκεται μεταξύ του 75% και του 90% του μέσου ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ.
3. 52,5% στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, στις οποίες το ΑΕΠ είναι χαμηλότερο του 75% του μέσου ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ.
4. 21,2% στα κράτη-μέλη που υποστηρίζονται από το Ταμείο Συνοχής και έχουν Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο χαμηλότερο του 90% του μέσου ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ.
5. 0,44% ως πρόσθετη χρηματοδότηση για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες.
6. 2,75% για τη εκπλήρωση του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας

Εικόνα 3 Απεικόνιση της αναλογίας του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος-ΑΕΠ (Gross Domestic Product-GDP) ανά κάτοικο των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), σε σύγκριση με το μέσο ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ, Πηγή: Eurostat

4.5. Τα χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, οι πλειοψηφία των χρηματοδοτικών πόρων της ΕΕ διοχετεύονται μέσω πέντε Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ)⁸, τα οποία συνδιαχειρίζονται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) και τα κράτη-μέλη.

Οι κύριοι τομείς εστίασης των πόρων των ΕΔΕΤ είναι:

1. Η έρευνα και καινοτομία
2. Οι ψηφιακές τεχνολογίες
3. Η στήριξη της οικονομίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών
4. Η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων
5. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Τα πέντε Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία είναι τα εξής:

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Χρηματοδοτεί ενέργειες σχετικές με την αύξηση της απασχόληση και τη βελτίωση των συνθηκών του ανθρώπινου δυναμικού της ΕΕ (εργαζόμενοι, νέοι, άνεργου κλπ).
2. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Βοηθά στην ισόρροπη ανάπτυξη των διοικητικών περιφερειών της ΕΕ.
3. Το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ). Χρηματοδοτεί ενέργειες για την ανάπτυξη των μεταφορών και τη βελτίωση του περιβάλλοντος, σε χώρες στις οποίες το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο είναι χαμηλότερο από το 90% του μέσου ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ.
4. Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Επιλύει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ.
5. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ). Χρηματοδοτεί την ανάπτυξη πρακτικών βιώσιμης αλιείας και βελτίωσης της ποιότητας ζωής στους πληθυσμούς των ευρωπαϊκών ακτών.

⁸ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds>

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής είναι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται από την Ευρωπαϊκή Ένωση για δύο σχετιζόμενους μεταξύ τους σκοπούς: την υποστήριξη για τις φτωχότερες περιφέρειες της Ευρώπης και την υποστήριξη για την ενοποίηση των ευρωπαϊκών υποδομών.

Διαρθρωτικά Ταμεία είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Είναι αναδιανεμητικά χρηματοοικονομικά μέσα και κύριος σκοπός τους είναι η βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και η ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιφερειών της ΕΕ.

Αξιοσημείωτο είναι ότι για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) μπορούν να χρηματοδοτούνται από ένα ή περισσότερα Διαρθρωτικά Ταμεία. Μπορούν, επίσης, να καλύπτουν ολόκληρα κράτη μέλη ή/και ορισμένες περιφέρειες, σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τους στόχους που έχουν τεθεί.

4.5.1. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) - European Social Fund (ESF)⁹ είναι το αρχαιότερο από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και δημιουργήθηκε το 1957 από την ιδρυτική Συνθήκη της Ρώμης. Διαχρονικός και κύριος στόχος του ταμείου είναι η ενίσχυση της απασχόλησης. Συνεχώς όμως στα τόσα χρόνια δραστηριοποίησης του προσαρμόζει το όραμά του για να ανταποκριθεί στις καινούριες ανάγκες και προκλήσεις που εμφανίζονται.

Κατά την τρέχουσα χρηματοδοτική περίοδο 2014-2020, το ΕΚΤ αποσκοπεί να συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής με:

1. Τη δημιουργία υψηλών επιπέδων απασχόλησης και ποιότητας θέσεων εργασίας
2. Τη βελτίωση πρόσβασης στην αγορά εργασίας και την αύξηση των δυνατοτήτων απασχόλησης
3. Τη βοήθεια στην επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα των εργαζομένων
4. Τη στήριξη στην προσαρμογή των εργαζομένων στις αλλαγές των παραγωγικών συστημάτων

⁹ <https://ec.europa.eu/esf/home.jsp?langId=en>

5. Την απόκτηση ενός υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης και κατάρτισης για όλο το ανθρώπινο δυναμικό
6. Τη στήριξη της μετάβασης των νέων από την εκπαίδευση στην απασχόληση
7. Την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και τη δημιουργία ίσων ευκαιριών για όλους

Το ΕΚΤ εκτός από τις δράσεις που υλοποιούνται από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, χρηματοδοτεί και δράσεις στα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα:

1. Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης
2. Μεταρρύθμισης του Δημόσιου Τομέα
3. Ανταγωνιστικότητας, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας
4. Τεχνικής Βοήθειας

Στη χώρα μας για τη διαχείριση των πόρων που προέρχονται από το εν λόγω ταμείο έχει συσταθεί η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Δράσεων ΕΚΤ, η οποία υπάγεται στη Γεν. Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Στην τρέχουσα χρηματοδοτική περίοδο, ο ρόλος του ΕΚΤ έχει ενισχυθεί και επικεντρώνεται στους ανθρώπινους πόρους, με στόχο τελικής επένδυσης άνω των 80 δις €. Τουλάχιστον το 20% των πόρων του Ταμείου θα δοθεί στην κοινωνική ένταξη των ατόμων που ανήκουν σε μειονεκτικές ομάδες ή έρχονται αντιμέτωπα με ιδιαίτερα προβλήματα, ώστε να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες ένταξης στην κοινωνία. (θεματική επικέντρωση).

Δράσεις που προωθούν την ισότητα των δύο φύλων και τις ίσες ευκαιρίες για όλους, χωρίς καμία διάκριση, θα στηριχθούν από ειδικές πρωτοβουλίες. Με την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων στηρίζεται η μείωση της ανεργίας των νέων εκείνων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, σε περιφέρειες που τα ποσοστά ανεργίας των νέων υπερβαίνουν το 25%.

Συνοπτικά οι στόχοι του ΕΚΤ για την περίοδο 2014-2020 είναι:

1. Ένταξη στην απασχόληση και στήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων. Στήριξη φορέων για την υλοποίηση έργων με στόχο την κατάρτιση και την εύρεση απασχόλησης. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στην είσοδο των νέων στην αγορά εργασίας.

2. Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση της φτώχειας. Χρηματοδότηση έργων για την απόκτηση δεξιοτήτων, την επανεκπαίδευσή και την είσοδο στην αγορά εργασίας, με στόχο την ανακούφιση ατόμων που προέρχονται από μειονεκτούσες ομάδες ή αντιμετωπίζουν δυσκολίες ένταξης.
3. Εκπαίδευση, δεξιότητες και δια βίου μάθηση. Συνδρομή σε δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης, με σκοπό την απόκτηση ανταγωνιστικών δεξιοτήτων και με στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την πρόσβαση στην απασχόληση, με έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας ειδικά για τους νέους.
4. Θεσμική επάρκεια και ισχυρότερη δημόσια διοίκηση. Βοήθεια σε ενέργειες βελτίωσης της ποιότητας, της δημόσιας διοίκησης και διακυβέρνησης.

Τέτοιες δράσεις ενδεικτικά είναι:

1. προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
2. δομές φύλαξης και κοινωνικής φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων
3. προγράμματα επιδότησης της απασχόλησης ανέργων
4. δράσεις στήριξης επιχειρηματιών
5. αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης
6. εμπλουτισμός εκπαιδευτικού υλικού
7. δράσεις στον τομέα της υγείας
8. ερευνητικά προγράμματα
9. δράσεις εκσυγχρονισμού των δημοσίων υπηρεσιών κλπ.

Το ΕΚΤ εστιάζει στην ενίσχυση ομάδων πληθυσμού που κινδυνεύουν να βρεθούν εκτός αγοράς εργασίας ή και να περιθωριοποιηθούν κοινωνικά, όπως είναι οι νέοι που εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας, άτομα με ειδικές ανάγκες, μετανάστες, μειονότητες, μακροχρόνια άνεργοι, εργαζόμενοι μεγάλης ηλικίας, γυναίκες που δυσκολεύονται να ενταχθούν στην αγορά εργασίας λόγω της φύλαξης εξαρτημένων ατόμων (παιδιά και ηλικιωμένους)¹⁰.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Συμβουλίου

4.5.2. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) - European regional Development Fund (ERDF)¹¹ ιδρύθηκε το 1975 και είναι το Διαρθρωτικό Ταμείο με τους μεγαλύτερους πόρους. Η παρέμβαση του ΕΤΠΑ επικεντρώνεται στους στόχους: «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία».

Αποτελεί το βασικό χρηματοδοτικό μέσο για την ενίσχυση της οικονομικής και της κοινωνικής συνοχής διορθώνοντας τις ανισορροπίες μεταξύ των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΕΤΠΑ επικεντρώνει τις επενδύσεις του σε αρκετούς βασικούς τομείς και κυρίως στην:

1. έρευνα και καινοτομία
2. Ψηφιακή Ατζέντα 2020 (ή Ψηφιακό Θεματολόγιο)¹²
3. στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)
4. οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα

Οι πόροι που θα κατανεμηθούν στους παραπάνω τομείς θα είναι ανάλογα με την κατηγορία της περιφέρειας:

1. Στις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τουλάχιστον το 80% της χρηματοδότησης πρέπει να εστιάζει σε δυο, το λιγότερο, από αυτές τις προτεραιότητες.
2. Στις περιφέρειες μετάβασης, αυτό ισχύει για 60% της χρηματοδότησης.
3. Σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, το ποσοστό είναι 50%.

Το ΕΤΠΑ θα χρηματοδοτεί και έργα που προωθούν την οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα, ανάλογα με την κατηγορία της περιφέρειας:

1. Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες: 20 %;
2. Περιφέρειες μετάβασης: 15 %, και
3. Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες: 12%.

Στο Άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 1301/2013¹³ αναφέρονται οι παρακάτω επενδυτικές δραστηριότητες που χρηματοδοτεί το ΕΤΠΑ για την στήριξη των επενδυτικών προτεραιοτήτων του:

¹¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/

¹² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/MEMO_10_200

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών δια-

1. παραγωγικές επενδύσεις που συμβάλλουν στη δημιουργία και τη διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης μέσω άμεσης ενίσχυσης επενδύσεων σε ΜΜΕ
2. παραγωγικές επενδύσεις, ανεξαρτήτως του μεγέθους της επιχείρησης, που συμβάλλουν στις επενδυτικές προτεραιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 5, σημεία 1 και 4. Εφόσον αυτές περιλαμβάνουν συνεργασία μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και ΜΜΕ, υπάρχει αναφορά στο άρθρο 5, σημείο 2.
3. επενδύσεις σε υποδομές που παρέχουν βασικές υπηρεσίες σε πολίτες στους τομείς της ενέργειας, του περιβάλλοντος, των μεταφορών και των ΤΠΕ
4. επενδύσεις στις κοινωνικές υποδομές, τις υποδομές υγείας, έρευνας και καινοτομίας, τις επιχειρηματικές και τις εκπαιδευτικές υποδομές
5. επενδύσεις στην ανάπτυξη ενδογενούς δυναμικού μέσω επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου σε εξοπλισμό και υποδομές μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών πολιτιστικού και βιώσιμου τουρισμού μικρής κλίμακας, αλλά και των υπηρεσιών που παρέχονται σε επιχειρήσεις, τη στήριξη σε οργανισμούς έρευνας και καινοτομίας και τις επενδύσεις σε τεχνολογία και στην εφαρμοσμένη έρευνα σε επιχειρήσεις
6. δικτύωση, συνεργασία και ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ αρμόδιων περιφερειακών, τοπικών, αστικών και άλλων δημόσιων αρχών, οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και σχετικών φορέων που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 5, σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Στο Άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 1301/2013 αναφέρονται οι ακόλουθες επενδυτικές προτεραιότητες που στηρίζει το ΕΤΠΑ:

1. ενίσχυση έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας
2. ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους
3. ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ
4. στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
5. προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων

τάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάρτιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006

6. διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων
7. προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε υποδομές βασικών δικτύων
8. προαγωγή βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού
9. προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και ο-ποιωνδήποτε διακρίσεων
10. επενδύσεις στην εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και την διά βίου μάθηση, μέσω της ανάπτυξης υποδομών, κατάρτι-σης και εκπαίδευσης
11. ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και ταυτόχρονα δρά-σεις ενίσχυσης της ικανότητας και αποδοτικότητας των δημόσιων υπηρεσιών.

Στην Ελλάδα οι χρηματοδοτήσεις του Ταμείου αφορούν κυρίως:

1. επενδύσεις σε υποδομές
2. επενδύσεις στήριξης της περιφερειακής ανάπτυξης, μέσω της παροχής βοή-θειας ιδίως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
3. επενδύσεις που συμβάλλουν στη δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασ-χόλησης
4. την τεχνική υποστήριξη της εφαρμογής.

4.5.3. Το Ταμείο Συνοχής

Η ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) - Cohesion Fund (CF)¹⁴ αφορά κρά-τη-μέλη της ΕΕ στα οποία το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο εί-ναι λιγότερο από 90% του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Σκοπός του είναι η μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων και η προώθηση της βιώσιμης ανά-πτυξης.

Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, το ΤΣ χρηματοδοτεί τη Βουλ-γαρία, Κροατία, Κύπρο, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Λετονί-α, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία και Σλοβενία.

Το Ταμείο ενισχύει δραστηριότητες των εξής κατηγοριών:

¹⁴ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/cohesion-fund/

1. διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ιδίως έργα προτεραιότητας ευρωπαϊκών ενδιαφερόντων, όπως καθορίζονται από την ΕΕ (30 Priority Projects)¹⁵
2. περιβάλλον, με ενίσχυση έργων σχετικών με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σιδηροδρομικών μεταφορών, συνδυασμένων μεταφορών, δημοσίων μεταφορικών μέσων κ.λ.π.

Η οικονομική βοήθεια του ταμείου συνοχής μπορεί να ανασταλεί με απόφαση του Συμβουλίου (λαμβάνομένης με ειδική πλειοψηφία), εάν το κράτος-μέλος παρουσιάσει υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα.

Οι στόχοι του ΤΣ, όπως περιγράφονται και στον Κανονισμό (ΕΚ) 1300/2013¹⁶, προσδιορίζουν και τις προτεραιότητες επιλέξιμης χρηματοδότησης:

1. μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα
2. προστασία του περιβάλλοντος και υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων
3. προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
4. πρόληψη και η διαχείριση των περιβαλλοντικών κινδύνων
5. προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και βελτίωση των βασικών δικτύων
6. ενίσχυση της ικανότητας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης.

4.5.4. Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης

Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) - European agricultural fund for rural development (EAFRD)¹⁷ ιδρύθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1290/2005 και στοχεύει στην ενίσχυση και εφαρμογή της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) της Ένωσης.

Οι δραστηριότητες του Ταμείου θα πρέπει να συμβαδίζουν με τα λοιπές πολιτικές στήριξης της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής. Τουλάχιστον το 30% του προϋπολογισμού θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί σε μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος, ενώ το 5% για στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης.

¹⁵ <https://ec.europa.eu/inea/en/ten-t/ten-t-projects/projects-by-priority-project>

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006

¹⁷ <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development/>

Οι στόχοι του Ταμείου προσβλέπουν τόσο στην ανάπτυξη, όσο και στην αντιμετώπιση της μακροχρόνιας οικονομικής ύφεσης και είναι οι εξής:

1. δημιουργία ενός ισχυρού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου αγροδιατροφικού συστήματος, μέσω της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας, της δημιουργίας ή/και διατήρησης βιώσιμων θέσεων εργασίας
2. ολοκληρωμένη διαχείριση των φυσικών πόρων, του περιβάλλοντος και του κλίματος στην ύπαιθρο, συμπεριλαμβανόμενης και της αειφόρου ανάπτυξης και διαχείρισης των δασών
3. δημιουργία βιώσιμων και λειτουργικών αγροτικών περιοχών, με την άμβλυνση των χωρικών και κοινωνικών ανισοτήτων, έτσι ώστε να αυξηθούν η ελκυστικότητα και η λειτουργικότητα τους

Στο Άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013¹⁸ αναφέρεται ότι το ΕΓΤΑΑ χρηματοδοτεί δράσεις για την επίτευξη των παρακάτω στόχων:

1. προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας
2. ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας, καθώς και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών
3. προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων, περιλαμβανομένης της επεξεργασίας και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της καλής διαβίωσης των ζώων και της διαχείρισης κινδύνων
4. αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοπονία
5. προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα
6. προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές.

4.5.5. Το Ταμείο Θαλάσσιας και Αλιευτικής Πολιτικής

Το Ταμείο Θαλάσσιας και Αλιευτικής Πολιτικής (ΕΤΘΑ) - European maritime and fisheries fund (EMFF)¹⁹ είναι το χρηματοδοτικό μέσο της Κοινής Αλιευτικής

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου

¹⁹ <https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/>

Πολιτικής (ΚΑΠ) και ο στόχος του είναι η διασφάλιση του ανταγωνισμού μεταξύ των αλιέων και η παροχή σε όλους τους αλιευτικούς στόλους των κρατών-μελών ίσης πρόσβασης στις αλιευτικές ζώνες της ΕΕ,

Οι στόχοι του Ταμείου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014²⁰, είναι οι εξής:

1. ενίσχυση της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής
2. προαγωγή μιας οικονομικά βιώσιμης, ανταγωνιστικής και κοινωνικά υπεύθυνης αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
3. προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης των περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

Το τμήμα της χρηματοδότησης που λαμβάνει κάθε κράτος-μέλος από το συνολικό προϋπολογισμό του Ταμείου, είναι ανάλογο με το αλιευτικό μέγεθός του.

Στη χώρα μας χρηματοδοτεί πράξεις σχετικές με:

1. την ομαλή μετάβαση των αλιέων προς μια βιώσιμη αλιεία
2. τη στήριξη των παράκτιων κοινοτήτων, έτσι ώστε να μπορέσουν διαφοροποιήσουν το μίγμα της τοπικής οικονομίας τους
3. τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις παράκτιες περιοχές
4. τη διευκόλυνση της πρόσβασης των αιτούντων της χρηματοδότησης.

4.6. Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο έλεγχος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνεται σε διάφορα στάδια και διακρίνεται σε εσωτερικό και εξωτερικό. Σε πρώτο στάδιο διενεργείται εσωτερικός έλεγχος από τα αρμόδια κοινοτικά όργανα, και κατόπιν διενεργούνται εξωτερικοί έλεγχοι, σε δεύτερο στάδιο από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και σε τρίτο στάδιο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (Παπαγιάννης Δ., 1999)

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθ. 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ. 791/2007 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Οι έλεγχοι που πραγματοποιούν τα αρμόδια εθνικά όργανα κάθε κράτους-μέλους και οι εκθέσεις τους, θεωρούνται ίσης αξίας και έχουν την ίδια ισχύ με τους ελέγχους και τις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο έλεγχος στα κράτη μέλη ασκείται σε συνεργασία με τα εθνικά ελεγκτικά όργανα, ή εάν αυτά δεν έχουν τις αναγκαίες αρμοδιότητες, με τις αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα εθνικά ελεγκτικά όργανα των κρατών μελών συνεργάζονται με πνεύμα εμπιστοσύνης, διατηρώντας παράλληλα την ανεξαρτησία τους, σύμφωνα με το Άρθρο 248, παράγραφος 3, της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

4.6.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

Με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (άρθρα 246 έως 248), ορίζεται ως κύρια αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ο έλεγχος της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο έλεγχος των εσόδων και των εξόδων της Κοινότητας. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκεί δημοσιονομικό έλεγχο και έλεγχο χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο δημοσιονομικός έλεγχος συνίσταται στον έλεγχο της αξιοπιστίας των λογαριασμών και στον έλεγχο της νομιμότητας και κανονικότητας. Ο έλεγχος της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης συνίσταται στο κατά πόσο η διαχείριση των κεφαλαίων έχει επιτελεστεί με τρόπο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει το σύνολο των εσόδων και των εξόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις ήδη πραγματοποιηθείσες πράξεις για τα έσοδα και τις δαπάνες τους. Για τα μεν έσοδα ελέγχεται η βεβαίωση και η καταβολή τους και για τα έξοδα οι αναλήψεις υποχρεώσεων και οι πληρωμές.

Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του οργάνου διαβιβάζεται στα Ανώτατα Όργανα Ελέγχου (ΑΟΕ) των κρατών-μελών, καθώς και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Κάθε έλεγχος πραγματοποιείται σε τρία κύρια στάδια: σχεδιασμό, διενέργεια ελέγχου και υποβολή εκθέσεων.

Μετά την ολοκλήρωση του ελεγκτικού έργου, συντάσσεται μια έκθεση ελέγχου, η οποία περιέχει τα συμπεράσματα, τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις για βελτίωση. Το σχέδιο της έκθεσης ελέγχου αποστέλλεται στον ελεγχόμενο φορέα, ο οποίος, αφού πρώτα το ελέγξει, απαντά επίσημα.

Στη συνέχεια και ανάλογα με την απάντηση του ελεγχόμενου, το Ελεγκτικό Συνέδριο ή διατηρεί τις αρχικές θέσεις του ή τις τροποποιεί. Μετά τη λήξη της διαδικασίας συζητήσεων το Συνέδριο εγκρίνει επίσημα την οριστική έκθεση ελέγχου.

Τα αποτελέσματα όλων των ελέγχων αναφέρονται σε ετήσια έκθεση, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

4.6.2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διασφαλίζει την ύπαρξη και την ομαλή λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, ώστε οι κοινοτικοί πόροι να χρησιμοποιούνται με τρόπο ορθό και αποτελεσματικό από τα κράτη-μέλη.

Κάθε Γενική Διεύθυνση της Επιτροπής με αρμοδιότητα τη διαχείριση των διαρθρωτικών ταμείων, διαθέτει μονάδες ελέγχων που διεξάγουν δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους για όλες τις πράξεις (Άρθρο 75, Καν. 1303/2013).

Στόχους των ελέγχων αποτελούν:

1. η αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των κρατών-μελών
2. ο έλεγχος της ακρίβειας των δαπανών που δηλώνονται στην Επιτροπή για συγχρηματοδότηση
3. ο έλεγχος του επιπέδου μη επιλέξιμων δαπανών

Ακολουθεί η επιτόπια εξέταση και επαλήθευση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου. Μετά την ολοκλήρωση της έκθεσης ελέγχου, τα πορίσματα, τα συμπεράσματα και οι συστάσεις της γνωστοποιούνται στο κράτος-μέλος, στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, στην OLAF και στις μονάδες ελέγχου των λοιπών διαρθρωτικών ταμείων.

Τα αποτελέσματα από την ολοκλήρωση της τελικής έκθεσης γνωστοποιούνται στο κράτος-μέλος, για να προβεί σε επίσημη απάντηση. Αν η απάντηση είναι ικανοποιητική, ο έλεγχος κλείνει.

Εάν όμως κριθεί ότι το κράτος-μέλος δεν έχει συμμορφωθεί ή υφίστανται σοβαρές ελλείψεις, του αποστέλλεται επιστολή προκειμένου να υποβάλλει τις παρατηρήσεις του και αν χρειάζεται, να προβεί σε διορθώσεις, εντός δύο μηνών.

Εάν δεν προβεί στις διορθώσεις, τότε καλείται σε ακρόαση. Εάν η ακρόαση δεν καταλήξει σε συμφωνία, η Επιτροπή μπορεί να μειώσει της πληρωμές ή να ακυρώσει τμήμα ή και το σύνολο της χρηματοδότησης.

Κάθε κράτος-μέλος έχει δικαίωμα προσβολής της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

4.6.3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)²¹, ελέγχει και ερευνά τη διαφθορά, την απάτη και λοιπά σοβαρά παραπτώματα σε όλα τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε θέματα κατάχρησης σε βάρος του προϋπολογισμού της, ενώ συνεισφέρει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της απάτης.

Η OLAF υπάγεται διοικητικά και δημοσιονομικά στην Επιτροπή αλλά με καθεστώς αυξημένης επιχειρησιακή ανεξαρτησίας και μπορεί να διενεργεί έρευνες με ιδία πρωτοβουλία. Επίσης, τα στελέχη της δεν μπορούν υπακούσουν σε εντολές από όργανα της Ε.Ε. ή κρατών-μελών.

Ρόλο κλειδί στην καταπολέμηση της απάτης έχουν τα κράτη-μέλη, καθώς είναι αρμόδια για την εξασφάλιση της πληρωμής, μέσω των διαρθρωτικών Ταμείων, του μεγαλύτερου μέρους των πιστώσεων. Η OLAF αποστέλλει τα στοιχεία των ερευνών της στις εθνικές υπηρεσίες ελέγχων, καθώς μόνο τα κράτη-μέλη έχουν την εξουσία διενέργειας δικαστικών ερευνών.

²¹ Απόφαση 1999/352/ΕΚ, ΕΚΑΧ, 28/4/1999, ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΤΟ ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΣΠΑ) 2014 – 2020

Στις 17 Απριλίου 2014 υποβλήθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020, που αποτελεί το βασικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας. (Υπ. Ανάπτυξης & Ανταγ., 2014)

Στη χώρα μας, το κύριο νομοθετικό εργαλείο που αφορά το συντονισμό, τη διαχείριση και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, είναι ο Ν. 4314/2014²² (ΦΕΚ Α' 265/23.12.2014), με αντικείμενα:

1. τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020
2. την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, την τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας), καθώς και άλλες διατάξεις.

Το κύριο εργαλείο ανάπτυξης του ΕΣΠΑ 2014-2020, είναι τα παρακάτω Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ):

Διαρθρωτικά Ταμεία	Επενδυτικά Ταμεία
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)
Ταμείο Συνοχής	

²² https://www.espa.gr/elibrary/N4314_2014_FEKA265.pdf

5.1. Αναπτυξιακό Όραμα, Προτεραιότητες Χρηματοδότησης, Θεματικοί Στόχοι.

5.1.1. Το Αναπτυξιακό Όραμα

Στο επίσημο κείμενο του Εταιρικού Συμφώνου δηλώνεται ότι: «οι κοινοτικοί πόροι αλλά και ο δανεισμός, ενώ επέτρεψαν την κατασκευή σημαντικών υποδομών και την ταχεία βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, με έμφαση στην κατανάλωση, δεν συνοδεύτηκαν και από τις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές και δεν οδήγησαν στην προσέλκυση παραγωγικών επενδύσεων, στη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης και στη βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της χώρας και των περιφερειών της.

Οι πόροι πάντα απορροφούνταν αλλά η συνακόλουθη ανάπτυξη ήταν συγκυριακή και δεν συνδεόταν με διαρθρωτικές αλλαγές της οικονομίας, με προσαρμογή του παραγωγικού μοντέλου στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, με μια μόνιμη αύξηση του παραγωγικού δυναμικού και με μια μόνιμη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας»

Στο κείμενο, επίσης, αναφέρεται ότι: «ο αναπτυξιακός σχεδιασμός για την Ελλάδα του 2020 αποβλέπει στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάπτυξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης». (Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), 2014)

5.1.2. Οι Κύριες Προτεραιότητες Χρηματοδότησης

Για να επιτευχθεί του αναπτυξιακό όραμα, επιλέγονται σε συγκεκριμένους θεματικούς στόχους οι ακόλουθες προτεραιότητες χρηματοδότησης:

1. ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), με ανάπτυξη καινοτόμων δράσεων και αύξηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας

5.1.3. Οι Θεματικοί Στόχοι και οι άξονες προτεραιότητας

Κατά την περίοδο 2014-2020, οι κύριες ανάγκες ανάπτυξης της Ελλάδας, αλλά και οι δυνατότητες που παρουσιάζονται, μπορούν να συγκεκριμενοποιηθούν για τους παρακάτω 11 Θεματικούς Στόχους (ΘΣ), οι οποίοι συνδέουν την πολιτική συνοχής με τη στρατηγική της Ευρώπης 2020.

Οι 5 κύριοι άξονες (χρηματοδοτικές προτεραιότητες) της προηγούμενης παραγράφου συγκεντρώνουν πόρους από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) σε επιλεγόμενους Θεματικούς Στόχους.

- ΘΣ 1: Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας.
- ΘΣ 2: Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και της ποιότητάς τους.
- ΘΣ 3: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) συμπεριλαμβανομένων και αυτών του γεωργικού τομέα, μέσω χρηματοδοτήσεων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, μέσω χρηματοδοτήσεων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).
- ΘΣ 4: Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς της.
- ΘΣ 5: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων.
- ΘΣ 6: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων.
- ΘΣ 7: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων.
- ΘΣ 8: Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων.
- ΘΣ 9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε διάκρισης.
- ΘΣ 10: Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη Δια Βίου Μάθηση.

- ΘΣ 11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων υπηρεσιών και των φορέων, καθώς και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Η συμβολή των επιλεγόμενων Θεματικών Στόχων για κάθε τους κύριους άξονες προτεραιότητας της εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής είναι οι:

1. συμβολή των ΘΣ 1, 2 και 3 για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας
2. συμμετοχή των ΘΣ 8, 9 και 10 για την ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού με ενεργό κοινωνική ενσωμάτωση
3. συνέργεια των ΘΣ 4, 5 και 6 για την προστασία του περιβάλλοντος και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον
4. συμβολή του ΘΣ 7 για την επέκταση, εκσυγχρονισμό και συμπλήρωση υποδομών για οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη
5. συνέργεια του ΘΣ 11 για τη βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης.

5.2. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) είναι ένα έγγραφο το οποίο συντάσσεται από τα αρμόδια Υπουργεία και Περιφέρειες της χώρας. Έχει τη μορφή πρότασης και τίθεται υπό την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στόχος του είναι ο καθορισμός της αναπτυξιακής στρατηγικής που θα επιτευχθεί με τη βοήθεια ενός ή περισσότερων Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ).

Οι παρεμβάσεις του ΕΣΠΑ 2014 -2020 τμηματοποιούνται σε Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ), αφορούν ένα ή περισσότερους αναπτυξιακούς τομείς, έχοντας ως πεδίο εφαρμογής το σύνολο της χώρας και είναι τα εξής:

1. Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία
2. Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη
3. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
4. Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα
5. ΕΠ Τεχνική Βοήθεια
6. Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης

7. Αλιείας και Θάλασσας.

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) αφορούν πολλούς τομείς και χρηματοδοτικά ταμεία και ως πεδίο εφαρμογής έχουν μία Περιφέρεια της ΕΕ. Στην Ελλάδα υπάρχουν 13 ΠΕΠ, ένα για κάθε Διοικητική Περιφέρεια της.

5.2.1. Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ΑνΕΚ)».

Το Πρόγραμμα²³ αφορά διάφορες δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Βοηθά στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού και στην υλοποίηση της διοικητικής μεταρρύθμισης.

Το ΕΠ ΑνΕΚ ενισχύει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, στοχεύει στη βοήθεια προς τη μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με στόχευση στην ανάπτυξη της εξωστρέφειας και στις καινοτόμες ενέργειες. Σημαντικός στόχος των παρεμβάσεων, είναι και η αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Τα ΕΠ υποστηρίζει ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στις παρεμβάσεις σε ανταγωνιστικούς παραγωγικούς κλάδους (ο πρωτογενής τομέας, η μεταποίηση, ο τουρισμός και υπηρεσίες με μεγάλη εγχώρια προστιθέμενη αξία), ώστε να μεγιστοποιηθεί η ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών σε όλους τους παραγωγικούς κλάδους και να αυξηθεί το μέγεθος των παραγωγικών μονάδων, ενέργειες που θα φέρουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην οικονομία της χώρας, αλλά και τις επιμέρους περιφέρειες.

5.2.2. Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ)»

Το Πρόγραμμα²⁴ αφορά διάφορες δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), που αφορούν ανάπτυξη υποδομών μεταφορών και περιβάλλοντος.

²³ <http://www.antagonistikotita.gr/epanek/>

²⁴ <http://www.ymeperaa.gr/>

Ένα κομμάτι του ΕΠ που αφορά το περιβάλλον, ενισχύεται με πιστώσεις του Ταμείου Συνοχής και μεταβιβάζεται προς τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), για να γίνει η διαχείριση του προϋπολογισμού του από τις Περιφέρειες, με στόχο την υλοποίηση έργων προστασίας του περιβάλλοντος (κυρίως διαχείριση υγρών αποβλήτων).

Οι στόχοι του ΕΠ, ως προς τις μεταφορές, αφορούν την ολοκλήρωση των υποδομών για το Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) (αεροδρόμια, οδικοί και σιδηροδρομικοί άξονες, λιμάνια, κλπ), την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών, τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας και την ανάπτυξη αστικών μεταφορικών μέσων σταθερής τροχιάς.

Οι στόχοι του ΕΠ, ως προς το περιβάλλον, αφορούν δράσεις για την προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος, ως μέσο για την μετάβαση σε μία φιλική εγχώρια οικονομία προς το περιβάλλον.

Ταυτόχρονα επιδιώκεται:

1. η δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε τομείς αιχμής της οικονομίας
2. η προσέλκυση νέων εγχώριων και ξένων επενδύσεων
3. η παροχή ευκαιριών σε επιχειρηματίες που θα δραστηριοποιηθούν στον τομέα του περιβάλλοντος.

5.2.3. Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠ ΑΝΑ-ΔΕΔΒΜ)»

Το Πρόγραμμα²⁵ αφορά διάφορες δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και αφορούν:

4. τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης
5. την ένταξη στην αγορά εργασίας εργαζομένων νεαρής ηλικίας καθώς και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων
6. τη βελτίωση του υπάρχοντος εκπαιδευτικού συστήματος

²⁵ <https://empedu.gov.gr/>

7. την ισχυροποίηση της σύνδεσης της εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης.

Κύριος στόχος του ΕΠ είναι η συνεισφορά στην προσπάθεια της οικονομικής ανάκαμψης της χώρας μας, μέσω του περιορισμού των συνεπειών της κρίσης στην αγορά εργασίας και η ελαχιστοποίηση του κοινωνικού κόστους που προκαλεί η υψηλή ανεργία.

5.2.4. Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα (ΕΠ ΜΔΤ)»

Οι δράσεις του Προγράμματος²⁶ χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Κύριο στόχος του είναι η υποβοήθηση στη δημιουργία μιας ευέλικτης, συντονισμένης, εξωστρεφούς και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης, ώστε ο δημόσιος τομέας να αποκαταστήσει τις σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Κύριες παρεμβάσεις θα αφορούν:

1. την ενίσχυση της οργανωτικής και επιχειρησιακής δομής της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων
2. αλλαγές στη δομή και τη λειτουργία των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, καθιστώντας αυτές πιο αποτελεσματικές και αποδοτικές
3. την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) - Information and Communication Technologies (ICT)²⁷ στο δημόσιο τομέα, με στόχο την αλλαγή/βελτίωση των υφιστάμενων διαδικασιών
4. την αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων της ευρύτερης δημόσιας διοίκησης, με την ορθολογικότερη κατανομή και την αποτελεσματική κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Αποτελεί βασική προτεραιότητα της αρχιτεκτονικής του ΕΣΠΑ 2014 -2020 η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης, δεδομένου ότι βρίσκεται σε κομβικό σημείο και επηρεάζει όλα τα επίπεδα λειτουργίας και ανάπτυξης.

²⁶ <http://www.epdm.gr/>

²⁷ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/ict/

Ταυτόχρονα αποτελεί και προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση όλων των παρεμβάσεων/μεταρρυθμίσεων που θα επιχειρηθούν σε όλους τους υπόλοιπους τομείς. (Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ, 2015)

5.2.5. Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια»

Το Πρόγραμμα²⁸ στοχεύει στην υποστήριξη της λειτουργίας/εφαρμογής όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Λαμβάνει ενισχύσεις από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), από το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Κύριοι στόχοι των παρεμβάσεων αφορούν:

1. την ενίσχυση των διαδικασιών διοίκησης/συντονισμού κατά την διαδικασία εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
2. τη συνδρομή της υποστήριξης των επιτελικών δομών των Υπουργείων καθώς και η στελέχωση, οργάνωση και λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης κατά την διαδικασία εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
3. τη βοήθεια για την απόκτηση διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων φορέων για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων.

5.2.6. Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη (ΕΠ ΠΑΑ)»

Οι δράσεις του Προγράμματος²⁹ χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Στόχος του είναι ή επιτάχυνση της βιωσιμότητας, της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα της χώρας, με παρεμβάσεις για:

1. τη μετάβαση σε ένα νέο μοντέλο αγροδιατροφικού συστήματος
2. δράσεις που προωθούν τις δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών φορέων του χώρου της αγροτικής ανάπτυξης
3. τη δημιουργία επιχειρησιακών ομάδων στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων Καινοτομίας (ΕΣΚ), με στόχους την προστασία του περιβάλλοντος, την

²⁸ <http://www.tebo.gr/>

²⁹ <http://www.agrotikianaptixi.gr/>

προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την ενίσχυση της βιωσιμότητας και παραγωγικότητας της γεωργίας

4. τη μεταποίηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων
5. την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας στον αγροτικό κλάδο
6. μέτρα στήριξης των νέων αγροτών
7. δημιουργία υποδομών για την ανάπτυξη της γεωργίας
8. μέτρα προστασίας για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή
9. συμβουλευτικές υπηρεσίες ενημέρωσης και διαχείρισης γεωργικών εκμεταλλεύσεων
10. συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
11. την πολυτομεακή και πολυταμειακή προσέγγιση LEADER που εφαρμόζεται μέσω της στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) (Community Led Local Development-CLLD).

Από το συγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εκχωρείται για διαχείριση στα 13 ΠΕΠ της χώρας, πόροι που αντιστοιχούν περίπου στο 30% του προϋπολογισμού του.

5.2.7. Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠ ΑΘ)»

Οι δράσεις που αφορά το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας»³⁰ χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας - ΕΤ-ΘΑ. Στόχοι του είναι η ανάπτυξη των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία, η βιωσιμότητα της αλιείας, η ανάπτυξη/βελτίωση των κλάδων της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, με παρεμβάσεις για:

1. την προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων
2. τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων
3. τη βελτίωση της ποιότητας των αλιευτικών προϊόντων και την αύξηση της προστιθέμενης αξίας

³⁰ <https://alieia.gr/>

4. την βελτίωση των υποδομών για τους αλιευτικούς λιμένες, τους τόπους εκφόρτωσης, τις ιχθυόσκαλες και τα καταφύγια
5. την οριστική παύση πλεονασματικών αλιευτικών δραστηριοτήτων
6. την καινοτομία στην αλιεία και υδατοκαλλιέργεια
7. Την μεταποίηση και τυποποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
8. την υποβοήθηση σε παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεων και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
9. την εφαρμογή της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής³¹.

5.2.8. Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ)

Καθορίζουν την αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί από δράσεις περιφερειακής κλίμακας, για να αμβλυνθούν οι τοπικές αδυναμίες, με χρηματοδότηση των δράσεων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Επιπλέον, στις Περιφέρειες θα εκχωρηθεί η διαχείριση σημαντικών πόρων του Ταμείου Συνοχής για το Περιβάλλον και κυρίως πόρων που θα κατευθυνθούν στην κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας και των Περιφερειών που αφορούν στα υγρά απόβλητα, ενώ στις 13 Περιφέρειες εκχωρείται επίσης από το Τομεακό Πρόγραμμα της Αγροτικής Ανάπτυξης η διαχείριση περίπου 30% των πόρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Υπάρχουν 13 πολυτομεακά και πολυταμειακά Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μια από τις ελληνικές Διοικητικές Περιφέρειες.

Η ενίσχυση των Περιφερειών από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), είναι ανάλογη με την κατάταξή τους σε μία από τις τρεις κατηγορίες Περιφερειών (Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες, Περιφέρειες σε Μετάβαση, Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες).

Ειδικότερα για τη χώρα μας οι δεκατρείς Περιφέρειες διαχωρίζονται ως εξής:

³¹ https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy_el

1. Δύο Περιφέρειες που ανήκουν στις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες, με κατά κεφαλήν ΑΕΠ > 90% του κοινοτικού μέσου όρου: οι Περιφέρειες Αττικής και Νότιου Αιγαίου.
2. Έξι Περιφέρειες που ανήκουν στις Περιφέρειες σε Μετάβαση, με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεταξύ του 75% και 90% του κοινοτικού μέσου όρου: οι Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Στερεάς Ελλάδας, Ιόνιων Νόσων, Πελοποννήσου, Βόρειου Αιγαίου, Κρήτης.
3. Πέντε Περιφέρειες που ανήκουν στις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες, με κατά κεφαλήν ΑΕΠ < 75% του κοινοτικού μέσου όρου: οι Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας.

(Κωστοπούλου Μ., 2013).

Για τις Περιφέρειες Αττικής και Νοτίου Αιγαίου, το ποσοστό κοινοτικής συμμετοχής ανέρχεται στο 50% των δράσεων, ενώ στις λοιπές Περιφέρειες της χώρας το ποσοστό κοινοτικής συμμετοχής ανέρχεται στο 80%.

Στις 13 Διοικητικές Περιφέρειες της χώρας εκχωρείται η διαχείριση: από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), περίπου το 30% των πόρων του Αγροτικού Ταμείου και από το Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ)», θα εκχωρηθούν πόροι του Ταμείου Συνοχής για το Περιβάλλον.

Η κατανομή των πόρων για κάθε ΕΠ εμφανίζεται ως εξής (ποσά σε ευρώ):

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ		Συμμετοχή της Ε.Ε. [1]	Εθνική Συμμετοχή [2]	Δημόσια Δαπάνη ³² [1+2]
ΤΟΜΕΑΚΑ				
1	Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	3.646.378.272,00	1.018.766.318,00	4.665.144.590,00
2	Υποδ. Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	4.333.917.411,00	852.747.735,00	5.186.665.146,00
3	Ανάπ. Ανθρ. Δυναμικού, Εκπ/ση και Δια Βίου Μάθηση	2.104.926.538,00	562.568.378,00	2.667.494.916,00

³² Δημόσια Δαπάνη είναι το άθροισμα της Εθνικής και της Ευρωπαϊκής Συμμετοχής, για την κάλυψη τμήματος (όταν υπάρχει και ιδιωτική συμμετοχή) ή του συνόλου (όταν υπάρχει μόνο δημόσια συμμετοχή) του προϋπολογισμού ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος

4	Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα	377.228.416,00	109.685.472,00	486.913.888,00
5	Τεχνική Βοήθεια	317.612.097,00	84.258.341,00	401.870.438,00
6	Αγροτική Ανάπτυξη	4.718.291.793,00	1.161.900.453,00	5.880.192.246,00
7	Αλιεία & Θάλασσα	388.777.914,00	134.628.395,00	523.406.309,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ				
8	Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	406.191.468,00	101.547.872,00	507.739.340,00
9	Κεντρική Μακεδονία	771.891.345,00	192.972.840,00	964.864.185,00
10	Θεσσαλία	320.904.539,00	80.226.135,00	401.130.674,00
11	Ήπειρος	260.677.513,00	65.169.380,00	325.846.893,00
12	Δυτική Ελλάδα	392.788.583,00	98.197.149,00	490.985.732,00
13	Δυτική Μακεδονία	264.590.187,00	66.147.554,00	330.737.741,00
14	Στερεά Ελλάδα	95.026.211,00	95.026.211,00	190.052.422,00
15	Πελοπόννησος	216.273.871,00	54.068.468,00	270.342.339,00
16	Ιόνια Νησιά	181.539.758,00	45.384.942,00	226.924.700,00
17	Βόρειο Αιγαίο	241.335.599,00	60.333.901,00	301.669.500,00
18	Κρήτη	347.906.498,00	86.976.627,00	434.883.125,00
19	Αττική	911.973.576,00	227.993.398,00	1.139.966.974,00
20	Νότιο Αιγαίο	84.085.281,00	84.085.281,00	168.170.562,00
ΣΥΝΟΛΟ		20.382.316.870,00	5.182.684.850,00	25.565.001.720,00

Πίνακας 5.1 Κατανομή των χρηματοδοτήσεων ανά Επιχ. Πρόγραμμα, πηγή:
www.espa.gr/el/Documents/OPs2014-2020_FinancialData.pdf

5.3. Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη (ΟΧΑ) του ΕΣΠΑ 2014-2020

Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη (ΟΧΑ), στο πλαίσιο του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 και με στόχο την «Ελλάδα του 2020», καλείται να συμπληρώσει και να βελτιστοποιήσει τις παρεμβάσεις από τα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά

Προγράμματα. (Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ), 2015)

Ως στρατηγικοί στόχοι ορίζονται η επίτευξη της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και της διατήρησης των πόρων, εστιάζοντας στις ιδιαίτερες ανάγκες των περιοχών εφαρμογής.

Η ΟΧΑ επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων σε ορισμένο χωρικό επίπεδο, χρησιμοποιώντας την ανταγωνιστικότητα και την τοπική επιχειρηματικότητα.

Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη υλοποιείται μέσω τριών παρεμβάσεων:

1. Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ)
2. Η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ)
3. Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ)

5.3.1. Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ).

Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) – Integrated Territorial Investment (ITI) είναι ένα μέσο ανάπτυξης συγκεκριμένων χωρικών ενοτήτων, με εφαρμογή σε πολλά κράτη-μέλη. (Ladaru G.R & Marin F., 2016)

Χρησιμοποιείται στην εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών συγκεκριμένων περιοχών, που ή παρουσιάζουν αδυναμίες που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με ολοκληρωμένο τρόπο, ή διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες, οι οποίες μπορούν να ενδυναμωθούν με βάση ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχέδιο.

Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις προτείνονται ως ένα εργαλείο ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης με ενσωματωμένο χρηματοδοτικό μηχανισμό στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Η ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη έχει ως έναυσμα τη διαπίστωση της πολυπλοκότητας των προβλημάτων που εμφανίζονται σε αστικά κέντρα, αλλά και σε ευρύτερες περιοχές των κρατών μελών της ΕΕ που παρουσιάζουν αναπτυξιακή υστέρηση.

Οι διαπεριφερειακές και οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες, οι γεωγραφικές ανισότητες ειδικών ομάδων πληθυσμού και η αποδιάρθρωση τοπικών και περιφερειακών παραγωγικών συστημάτων σε επίπεδο περιφερειών, το άνισο αστικό ιε-

ραρχικό σύστημα, η μονοκεντρικότητα, η αστική διάχυση, η εγκατάλειψη του κέντρου των πόλεων και γενικά η υποβάθμιση του φυσικού και δομημένου αστικού περιβάλλοντος σε αστικό επίπεδο αποτελούν ενδεικτικά παραδείγματα. (Μπούτλας Γ. & Ασπρογέρακας, 2016)

Οι Θεματικού Στόχοι των παρεμβάσεων, κατά σειρά προτεραιότητας, είναι οι εξής:

1. βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) του γεωργικού τομέα, με πόρους από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, με πόρους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)
2. προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
3. προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άμβλυνση των προβλημάτων σε υποδομές δικτύων
4. προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας.

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες χωρικών τύπων όπου μπορούν να εφαρμοστούν Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις:

- Υποπεριφερειακές περιοχές, με αρμοδιότητα σχεδιασμού των παρεμβάσεων από την οικία Περιφέρεια.
- Διαπεριφερειακές περιοχές με ομοιογενή χαρακτηριστικά και προβλήματα των μειονεκτικών γεωγραφικών περιοχών, με αρμοδιότητα σχεδιασμού των παρεμβάσεων από κεντρική αρχή ή διαπεριφερειακό συντονιστικό όργανο.
- Περιοχές επιρροής παράλληλων δράσεων από διαφορετικά Ε.Π., που όμως εντάσσονται σε ολοκληρωμένη τοπική στρατηγική, με αρμοδιότητα σχεδιασμού των παρεμβάσεων από μία κεντρική αρχή, συνήθως την Περιφέρεια στην οποία ανήκει η περιοχή παρέμβασης.

Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις θα χρηματοδοτηθούν από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, αλλά και από πόρους που θα διατεθούν στις Περιφέρειες, κυρίως από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα: «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

Η επιλογή, έγκριση και χρηματοδότηση των στρατηγικών θα γίνει στο πλαίσιο διαβούλευσης περιφερειακών και κεντρικών αρχών.

5.3.2. Η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (BAA).

Για την αντιμετώπιση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές, καθώς και για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης, προτείνεται η εφαρμογή του εργαλείου της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA). (Kotios A. & Saratsis Y. & Galanos G., 2012)

Αφορά την ολοκληρωμένη αναπτυξιακή παρέμβαση στα αστικά κέντρα της χώρας, με κύριες προτεραιότητες:

1. την αποκατάσταση του οικονομικού ιστού από τα αποτελέσματα των δράσεων της BAA στην περιοχή εφαρμογής
2. την άμβλυνση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης, την ανάπτυξη των ΜΜΕ, και την δημιουργία θέσεων απασχόλησης
3. την αντιστροφή της κοινωνικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης των αστικών περιοχών και υποδομών
4. τη σύνδεση καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στο αστικό περιβάλλον. (Λαϊνάς Ι. & Τασοπούλου Α., 2016)

Οι Θεματικοί Στόχοι που ικανοποιούνται τις δράσεις BAA, κατά σειρά προτεραιότητας, είναι οι ακόλουθοι:

1. η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) του γεωργικού τομέα, με πόρους από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, με πόρους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)
2. η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε διάκρισης
3. η προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας
4. η προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άμβλυνση των προβλημάτων σε υποδομές δικτύων
5. η προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
6. Η βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και της ποιότητάς τους.

Οι κύριες περιοχές που είναι αποτελεσματική η χρησιμοποίηση της εφαρμογής της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA) είναι:

- Περιοχές εφαρμογής Ρυθμιστικού Σχεδίου ή περιοχές που συνδυάζουν περιοχή Ρυθμιστικού Σχεδίου με μητροπολιτική ή διαδημοτική περιοχή.
- Περιοχές, όπου η γειννίαση αστικού κέντρου και του περιφερειακού αγροτικού χώρου είναι προβληματική.
- Φτωχές και υποβαθμισμένες περιοχές στα αστικά κέντρα.
- Περιοχές/ζώνες κοινωνικού αποκλεισμού, αυθαίρετης δόμησης και συγκέντρωσης μειονεκτικών κοινωνικών ομάδων. (Αθανασίου Ε., 2015)

Η ΒΑΑ θα χρηματοδοτηθεί από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και από πόρους που θα διατεθούν στις Περιφέρειες, κυρίως από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα: «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

5.3.3. Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ).

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) - Community Led Local Development (CLLD) ³³ βασίζεται στην Προσέγγιση LEADER και είναι μια μέθοδος σχεδιασμού και υλοποίησης ολοκληρωμένων πολυταμειακών στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με βασικό στοιχείο την προσέγγιση «από κάτω προς τα επάνω».

Η υλοποίηση θα επιτευχθεί με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου για τη Θάλασσα και την Αλιευτική Πολιτική της ΕΕ (ΤΘΑΠ).

Βασικό συστατικό αποτελεί η συμμετοχή των εταίρων σε τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, των τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων, προκειμένου να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και δημογραφικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές. (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, 2016)

³³ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/community_en.pdf

Οι παρεμβάσεις της ΤΑΠΤΟΚ θα γίνουν σε αγροτικές και αστικές περιοχές. Κύριες προτεραιότητες είναι οι εξής: (Αναπτυξιακή Τρικήλων – ΚΕΝΑΚΑΠ ΑΕ, 2016)

1. η παραγωγική ανασυγκρότηση και η βελτίωση του αγροτικού χώρου
2. η καλύτερη ποιότητα ζωής των κατοίκων των περιοχών εφαρμογής
3. η ενίσχυση των τάσεων επιστροφής στην ύπαιθρο
4. η ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων σε συνδυασμό με την καταπολέμηση συνεπειών της κλιματικής αλλαγής
5. η διαφοροποίηση της αγροτικής και αλιευτικής οικονομίας με την διασύνδεση της με υπηρεσίες τουρισμού και πολιτισμού
6. η άμεση αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης, η καταπολέμηση των ανισοτήτων του αποκλεισμού και της υποβάθμισης αστικών περιοχών
7. η στοχευόμενη αποκατάσταση του οικονομικού ιστού και η ανάπλαση του αστικού περιβάλλοντος.

Οι παρεμβάσεις της ΤΑΠΤΟΚ εφαρμόζονται σε τρεις κατηγορίες χωρικών τύπων:

- Ενδοπεριφερειακές, ή διαπεριφερειακές κυρίως αγροτικές περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά.
- Αστικές περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά.
- Περιοχές όπου η σύνδεση του αστικού τους κέντρου και του περιμετρικού αγροτικού χώρου είναι ιδιαίτερα σημαντική ή προβληματική.

Οι Θεματικοί Στόχοι των παρεμβάσεων, κατά σειρά προτεραιότητας, είναι οι ακόλουθοι:

1. ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας
2. προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
3. προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άμβλυνση των προβλημάτων σε υποδομές δικτύων
4. προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας
5. προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άμβλυνση των προβλημάτων σε υποδομές δικτύων
6. προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας
7. βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και της ποιότητάς τους

8. κύρια θεματική προτεραιότητα για παρεμβάσεις σε αστικό χώρο θα είναι: η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε διάκρισης.

5.4. Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) είναι: «το σύνολο των διοικητικών Αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση και είναι διαρθρωμένες με συγκεκριμένη οργανωτική δομή. Αναπτύσσουν επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα)»³⁴.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) ενσωμάτωσε τις οδηγίες του Κανονισμού 1303/2013 (ΕΕ) και σχεδιάστηκε σύμφωνα με την αρχιτεκτονική των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Η πληροφόρηση για τη δομή και τις διαδικασίες του ΣΔΕ είναι σημαντική και για τους τελικούς δικαιούχους (Υπηρεσίες Κεντρικής Διοίκησης, ΟΤΑ, άτομα και επιχειρήσεις), οι οποίοι υλοποιούν έργα συγχρηματοδοτούμενα από Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Οι τελικοί δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν γνώση των Κανονισμών και των Διαδικασιών που απαιτούνται (Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών, έκδοση πρόσκλησης, διαδικασία επιλογής, έλεγχοι νομιμότητας των συμβάσεων, έλεγχοι του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των πράξεων, μέτρα καταπολέμησης της απάτης, κλπ).

Για την υλοποίηση πράξεων με συγχρηματοδότηση από Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) έχει σχεδιαστεί ένα κοινό ΣΔΕ 2014-2020, στο οποίο εφαρμόζονται συγκεκριμένες διαδικασίες, συνοδευόμενες από τυποποιημένους οδηγούς υλοποίησης και έντυπα.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου είναι κοινό για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 τα οποία λαμβάνουν χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση» (ΕΕΤΑΑ, 2015)

³⁴ <https://www.espa.gr/el/Pages/staticImplementationControl.aspx>

Η δομή, οι σκοποί και οι αρμοδιότητες των αρχών που ευθύνη τους είναι ο έλεγχος και η διαχείριση του ΕΣΠΑ αναφέρονται στο Κεφ. Β' του Ν. 1314/2014, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις του Κανονισμού 1303/2013 (ΕΕ) και είναι:

1. Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ)
 2. Η Αρχή Πιστοποίησης (ΑΠ)
 3. Η Αρχή Ελέγχου (ΑΕ)
 4. Οι Ενδιάμεσοι Φορείς (ΕΦ)
 5. Η Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΣΠΑ (ΕΑΣ)
 6. Οι Επιτελικές Δομές Υπουργείων
- (Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ), 2015)

5.4.1. Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ)

Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ) ή Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ), ορίζονται μία για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ). Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) έχουν συσταθεί συνολικά δεκαοκτώ ΕΥΔ.

Οι ΕΥΔ των Τομεακών ΕΠ έχουν συσταθεί με το αρ. 6 του Ν. 1314/2014 ως Ειδικές Γραμματείες και υπάγονται διοικητικά στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Οι ΕΥΔ των δεκατριών ΠΕΠ, ένα για κάθε Περιφέρεια της χώρας, έχουν συσταθεί με το αρ. 7 του Ν. 1314/2014, έχουν τίτλο «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας» και υπάγονται διοικητικά στον οικείο Περιφερειάρχη.

Οι ΕΥΔ των Τομεακών και Περιφερειακών ΕΠ είναι αρμόδιες για τη διαχείριση και έλεγχο τους, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και τους κανονισμούς του ΣΔΕ. (Γενική Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, 2014)

Οι κύριες αρμοδιότητές τους (αρ. 8 του Ν. 1314/2014) είναι:

1. υποστήριξη του έργου της οικίας Επιτροπής Παρακολούθησης
2. σύνταξη και αποστολή στην ΕΕ των εκθέσεων υλοποίησης (ετήσιες και τελικές)
3. διασφάλιση της καταχώρησης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) των απαραίτητων δεδομένων για κάθε πράξη, που θα περιλαμβάνουν οικονομικό και φυσικό αντικείμενο, χρονοδιάγραμμα, διοικητικό και θεσμικό πλαίσιο, τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πράξης

4. έλεγχος των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας
5. παροχή πληροφοριών προς τους ενδιαμέσους φορείς σχετικές με την εκτέλεση των καθηκόντων τους
6. παροχή πληροφοριών προς τους τελικούς δικαιούχους για την πορεία υλοποίησης των πράξεων
7. αξιολόγηση του ΕΠ, αξιοποίηση των συμπερασμάτων και υποβολή προτάσεων τροποποίησης την Επιτροπή Παρακολούθησης για να εγκριθούν.

Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ) απαρτίζονται από τέσσερις μονάδες:

- Μονάδα Α / Προγραμματισμού και Αξιολόγησης.
- Μονάδα Β.1 / Διαχείρισης Πράξεων συγκεκριμένων Αξόνων Προτεραιότητας του ΕΠ.
- Μονάδα Β.2 / Διαχείρισης Πράξεων των λοιπών Αξόνων Προτεραιότητας του ΕΠ ή άλλων ΕΠ που διαχειρίζεται η ΕΥΔΕΠ.
- Μονάδα Γ / Οργάνωσης και Υποστήριξης.

Αυτή η οργανωτική δομή μπορεί να τροποποιηθεί, με ύπαρξη Μονάδας Β.3 ή με την περαιτέρω τμηματοποίηση των Μονάδων Β σε υπομονάδες ή τον διαχωρισμό της Μονάδας σε Α.1 / Προγραμματισμού και Α.2 / Αξιολόγησης κλπ, ανάλογα με το σχεδιασμό, τις ιδιαιτερότητες και τις απαιτήσεις της κάθε ΕΥΔ.

5.4.2. Η Αρχή Πιστοποίησης (ΑΠ)

Η Αρχή Πιστοποίησης (πρώην Αρχή Πληρωμής), είναι κοινή για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Ως Αρχή Πιστοποίησης για την περίοδο 2014-2020 έχει συσταθεί με το αρ. 10 του Ν. 1314/2014 η Ειδική Υπηρεσία Αρχής Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Σκοπός της είναι ο έλεγχος της ακρίβειας και αξιοπιστίας των δαπανών, αλλά και των αιτήσεων πληρωμών, πριν από την αποστολή τους προς τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ στις αρμοδιότητές της είναι:

1. η παροχή συνεχούς ενημέρωσης προς τις Διαχειριστικές Αρχές
2. ο έλεγχος της σχετικότητας των δαπανών με τους ισχύοντες κανονισμούς
3. ο έλεγχος των εκθέσεων ελέγχου
4. η συλλογή δεδομένων

5. η καταγραφή των ενισχύσεων που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ή έχουν ανακτηθεί και οι οποίες θα πρέπει να επιστραφούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5.4.3. Η Αρχή Ελέγχου (ΑΕ)

Οι αρμοδιότητες της Αρχής Ελέγχου (ΑΕ) αφορούν το σύνολο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Με το αρ. 11 του Ν. 1314/2014 έχει συσταθεί η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)³⁵, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός της είναι ο έλεγχος της χρηστής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) όλων των ΕΠ, με τις εξής αρμοδιότητες:

1. οργάνωση της μεθοδολογίας και του τρόπου δειγματοληψίας για τον έλεγχο των πράξεων
2. προγραμματισμός και διενέργεια των ελέγχων για την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ΣΔΕ
3. έλεγχος της ποσότητας και της ποιότητας του δείγματος των πράξεων στο οποίο γίνονται οι έλεγχοι και επαλήθευση των δαπανών που δηλώθηκαν στην ΕΕ
4. υποβολή προς την ΕΕ ετησίων εκθέσεων ελέγχων.

5.4.4. Οι Ενδιάμεσοι Φορείς (ΕΦ)

Στους Ενδιάμεσους Φορείς (ΕΦ) (αρ. 13 του Ν. 1314/2014) ανήκει κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που αναλαμβάνει την άσκηση τμήματος των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων μιας Διαχειριστικής Αρχής ή εκτελεί καθήκοντα εκ μέρους της, σε συνεργασία με τους δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.

Ως Ενδιάμεσοι Φορείς μπορούν να ορισθούν:

- Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα ΝΠΙΔ, εφόσον τηρούν τις προϋποθέσεις και τους όρους που προβλέπονται στο π.δ. 60/2007.
- ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού και μη επιχειρηματικού σκοπού, στα οποία ανατίθεται, κατόπιν διαγωνισμού, σύμφωνα με τους όρους του π.δ. 98/1996, η άσκηση

³⁵ <http://www.edel.gr/EDEL.aspx>

ση καθηκόντων διαχειριστικής αρχής, με την άμεση εποπτεία και έλεγχο της, με αμοιβή για τα λειτουργικά μόνο έξοδά τους.

- Δημόσια υπηρεσία ή ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα υπό την εποπτεία του κράτους, το οποίο θα ασκεί καθήκοντα διαχείρισης, μετά από απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Οι ορισθέντες Ενδιάμεσοι Φορείς θα πρέπει να πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Αποδεδειγμένη φερεγγυότητα και υποχρέωση παροχής εγγυήσεων σχετικά με την επάρκεια τους για τη διαχείριση αρμοδιοτήτων που θα τους ανατεθούν.
2. Αποδεδειγμένη εμπειρία στο αντικείμενο και στις διαδικασίες διαχείρισης του ΕΠ.

Οι Ενδιάμεσοι Φορείς δεν μπορούν να μεταβιβάσουν σε άλλους τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί, ενώ όσοι εμπλέκονται, αποδεδειγμένα, σε περιπτώσεις διαφθοράς η/και απάτης, αποκλείονται αυτοδίκαια. (Γενική Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, 2014)

5.4.5. Η Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ)

Η Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΣΠΑ (ΕΑΣ) έχει συσταθεί με το αρ. 14 του Ν. 1314/2014 και υπάγεται ως Γενική Διεύθυνση στη Γενική Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ.

Ως Εθνική Αρχή Συντονισμού έχει οριστεί η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιφερειακής Πολιτικής και Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

Είναι επιτελική υπηρεσία, έχοντας το ρόλο του συντονιστή των υπολοίπων φορέων και χωρίς αρμοδιότητες διαχείρισης, όπως είχε στο προηγούμενο ΕΣΠΑ.

Οι αρμοδιότητες της ΕΑΣ είναι οι ακόλουθες:

1. συντονίζει τον προγραμματισμό και την εφαρμογή του ΕΣΠΑ 2014-2020, σχετικά με τη συνέργεια μεταξύ των Χρηματοδοτικών Ταμείων και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, αλλά και ως προς τη σχέση τους με τις εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες
2. παρακολουθεί τη συγκέντρωση των πόρων για ειδικές κατηγορίες παρεμβάσεων (π.χ. κατανομή πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων, πόροι για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την κατανομή ενισχύσεων για κάθε κατηγορία

Διοικητικής Περιφέρειας, πόροι για χωρική ανάπτυξη και καταπολέμηση της φτώχειας κλπ)

3. σχεδιάζει το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του συνόλου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ)
4. παρακολουθεί την εφαρμογή των ΕΠ, για την επίτευξη των στόχων τους και κατανέμει, ανάλογα με την επιτυχία υλοποίησης, το αποθεματικό επίδοσης σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ)
5. κατευθύνει τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ) για την αξιολόγηση των ΕΠ, και αφού επεξεργαστεί τις αξιολογήσεις, παρέχει κατευθύνσεις για την τροποποίηση τους
6. ενημερώνεται για τις ενέργειες των ΕΥΔ, με στόχο τη συμβατότητα των παρεμβάσεων του ΕΣΠΑ με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο
7. ελέγχει τη δημιουργία και τη λειτουργία ειδικού μηχανισμού σε όλα τα ΕΠ και εξετάζει καταγγελίες σχετικές με τις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις
8. σχεδιάζει και προσαρμόζει το Ολοκληρωμένο Πληροφορικό Σύστημα (ΟΠΣ) όλων των ΕΠ στις απαιτήσεις των κανόνων του ΕΣΠΑ 2014-2020
9. συνδιαλέγεται για όλα τα θέματα που αφορούν το ΕΣΠΑ 2014-2020, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα λοιπά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Γενική Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, 2014)

5.4.6. Οι Επιτελικές Δομές Υπουργείων

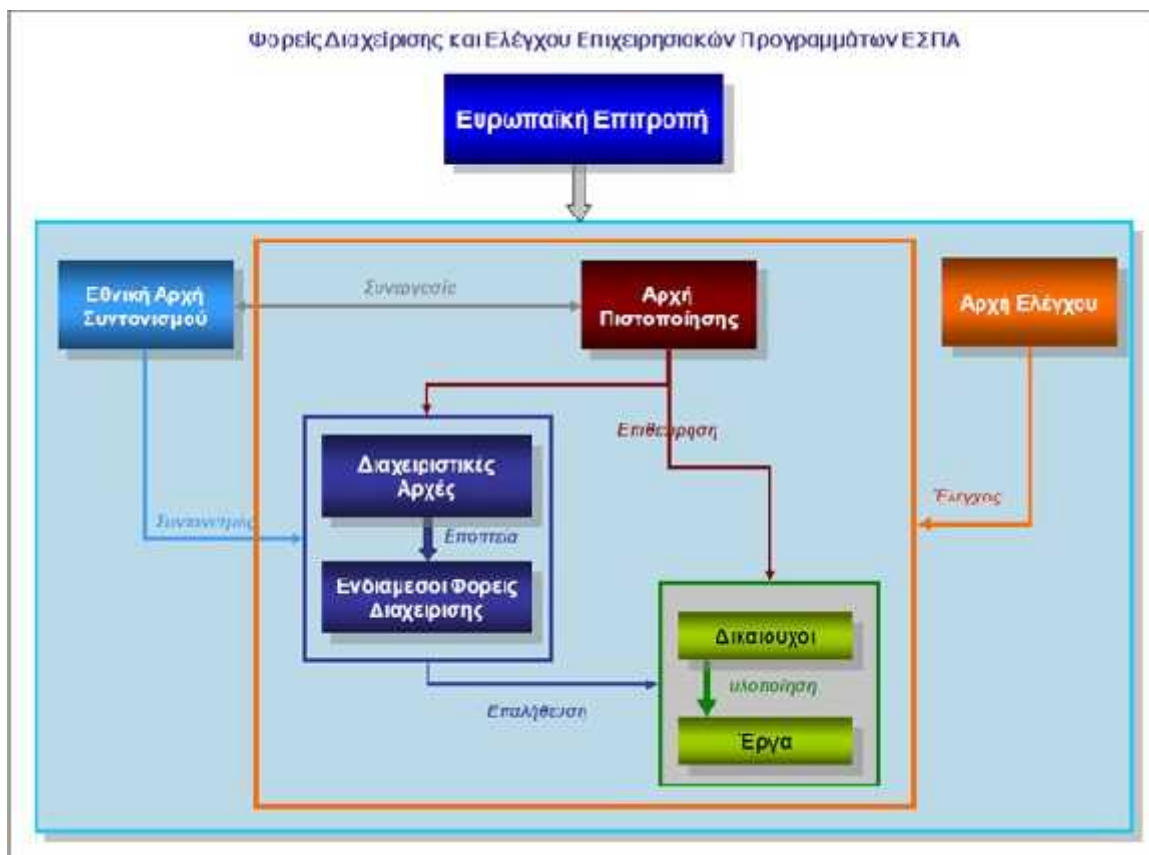
Οι Επιτελικές Δομές του κάθε Υπουργείου που εμπλέκεται με κάποιο ΕΠ του ΕΣΠΑ, έχουν σκοπό την υποστήριξη των κεντρικών υπηρεσιών, αλλά και των εποπτευόμενων φορέων στην καταγραφή, αποτύπωση, ανάλυση και εξειδίκευση των προβλημάτων που θα πρέπει να αμβλυνθούν μέσω των ενισχύσεων.

Επίσης αρμοδιότητά τους είναι και η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των κεντρικών υπηρεσιών και των εποπτευομένων φορέων σε σχέση με τα ΕΠ.

Είναι υπεύθυνες για τον σχεδιασμό των πολιτικών, του προγραμματισμού, της προετοιμασίας και της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία μέσω των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Σε κάθε Υπουργείο μπορεί να συσταθεί Ειδική Υπηρεσία (ΕΥ) με το όνομα «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου», η οποία διοικητικά υπάγεται στον Υ-

πουργό, σε Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα, χωρίς όμως να εντάσσεται στο οργανόγραμμα του.

Εικόνα 4 Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΣΠΑ 2014-2020, πηγή: (Σπανός Φ., 2017)

5.5. Οι Περιφ. Επιτροπές Αναπτυξιακού Σχεδιασμού για την Τοπ. Αυτοδιοίκηση

Σύμφωνα με το άρθρο 24Α του Ν. 4314/2014, σε κάθε Περιφέρεια, κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) και με τη σύμφωνη γνώμη της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (ΠΕΔ), συγκροτείται Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ) ΕΣΠΑ 2014-2020, η οποία αποτελείται από:

1. ένα εκπρόσωπο της ΚΕΔΕ, ως πρόεδρο της επιτροπής
2. δύο μέλη του ΔΣ της ΠΕΔ
3. ένα μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου
4. ένα εκπρόσωπο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Η ΠΕΑΣ γνωμοδοτεί προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΕΠ, σχετικά με την κατάρτιση και την υλοποίηση των προσκλήσεων, καθώς και για τα απαιτούμενα κριτήρια της διαδικασίας ένταξης των πράξεων που αφορούν έργα τοπικής ανάπτυξης και ιδίως τα έργα με δικαιούχους τους Δήμους.

Η ΠΕΑΣ ενημερώνεται από τη Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΕΠ, για την πορεία και το βαθμό υλοποίησης των εντασσόμενων πράξεων.

Η ΠΕΑΣ μπορεί να εισηγείται προς τις Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για τους άξονες προτεραιότητας και τις δράσεις που έχουν ως δικαιούχους τους Δήμους και ενημερώνεται από αυτές για την πορεία υλοποίησής των δημοτικών έργων. (Γενική Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, 2014)

5.6. Η Διαχειριστική Επάρκεια των Δικαιούχων

Σύμφωνα με το άρθρο 50 του Ν. 4314/2014, μία πρώτη εκτίμηση της διοικητικής, χρηματοοικονομικής και επιχειρησιακής επάρκειας του υποψήφιου δικαιούχου, διενεργείται από την αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και πριν την επιλογή της υποψήφιας για χρηματοδότηση πράξης από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Για το λόγο αυτό, ο υποψήφιος φορέας πρέπει, κατά τις περιόδους της επιλογής, της υλοποίησης και μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης, να αποδεικνύει τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα του, κάνοντας όλες τις απαραίτητες ενέργειες, όπως αυτές αποτυπώνονται στους τυποποιημένους οδηγούς υλοποίησης και τα έντυπα του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ). (ΕΕΤΑΑ, 2015)

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η διαχειριστική ικανότητα των δικαιούχων φορέων, κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, αποτελεί κανονιστική υποχρέωση³⁶.

Για την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο, δεν απαιτείται ο δικαιούχος φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικό διαχειριστικής επάρκειας, πριν την υποβολή

³⁶ Άρθρο 125, Παρ. 3δ, του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

της αίτησης χρηματοδότησης, όπως ίσχυε κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο (ΕΣΠΑ 2007-2013). (Εβδομη Υγειονομική Περιφέρεια Κρήτης, 2015)

Οι λοιπές προϋποθέσεις για την απόκτηση διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, ομοιάζουν με τις αντίστοιχες της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου. (Υπ. Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, 2014)

Η συνολική διαχειριστική ικανότητα των υποψηφίων δικαιούχων φορέων αξιολογείται με στους εξής τομείς:

- Διοικητική Ικανότητα
- Επιχειρησιακή ικανότητα
- Χρηματοοικονομική ικανότητα

5.6.1. Διοικητική Ικανότητα των Δικαιούχων

Η διοικητική ικανότητα των δικαιούχων και ιδιαίτερα στην περίπτωση των Δήμων αξιολογείται από τα παρακάτω κριτήρια:

1. Διοικητική επάρκεια των υπηρεσιών που θα συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου.

Αναφέρεται το σύνολο των υπηρεσιών που θα εμπλακούν στις φάσεις υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης, καθώς και τη σύσταση των αρμοδίων οργάνων λήψης αποφάσεων. (ΕΕΤΑΑ, 2015)

Ανάλογα με το είδος της πρότασης οι Δήμοι θα πρέπει να έχουν ορίσει τα τις αρμόδιες υπηρεσίες και όργανα, για να υλοποιήσουν τις παρακάτω φάσεις μιας πράξης:

- το στάδιο προετοιμασίας και ωρίμανσης, το οποίο περιλαμβάνει ενδεικτικά τον σχεδιασμό, προγραμματισμό και ωρίμανση μίας πρότασης, ώστε η πράξη που υποβάλλεται να είναι έτοιμη για υλοποίηση με διαγωνισμό ή με ίδια μέσα του δικαιούχου
- το στάδιο διενέργειας διαγωνισμών, ή ανάθεσης σύμβασης (περιπτώσεις δημόσιων συμβάσεων) ή υλοποίησης της πράξης με ίδια μέσα
- το στάδιο παρακολούθησης και πιστοποίησης της προόδου του φυσικού αντικείμενου του έργου
- την οικονομική διαχείριση του έργου και

- προαιρετικά, τη νομική υποστήριξη του έργου.

Ειδικότερα, ο δικαιούχος Δήμος θα πρέπει να ορίσει με ακρίβεια τις υπηρεσίες εκείνες που θα έχουν την αρμοδιότητα για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου, με αναφορά στο πλήθος των στελεχών, τις αρμοδιότητές και τις ειδικότητες τους.

Επίσης, θα πρέπει να αναφερθούν τυχόν άλλες εσωτερικές ή εξωτερικές υπηρεσίες του δικαιούχου που θα εμπλακούν στο project, με την περιγραφή των τομέων ευθύνης τους στην υλοποίηση και των υποέργων της πράξης.

2. Εφαρμογή των διαδικασιών για την διαχείριση και την υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης.

Ο δικαιούχος υποβάλλει καταστατικό του έργου (project charter) με την αποτύπωση των διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης. Το περιεχόμενο μπορεί ενδεικτικά να περιέχει:

- το αναλυτικό θεσμικό πλαίσιο και τις διαδικασίες δημοπράτησης ή/και ανάθεσης συμβάσεων ή τις διαδικασίες παρακολούθησης πράξεων, εφόσον υπάρξει υλοποίηση με ίδια μέσα
- τα όργανα για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και για την αρμοδιότητα συντονισμού της υλοποίησης της πράξης
- τις διαδικασίες παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των συμβάσεων
- τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων διαχείρισης και παρακολούθησης του έργου
- τη διαχείριση συγκρούσεων/κινδύνων και τη διαδικασία επίλυσης/λήψης διορθωτικών μέτρων
- τη διαδικασία πληρωμής.

(ΜΟΔ ΑΕ, 2016)

Εναλλακτικά ο δικαιούχος, για την απόδειξη της διοικητικής ικανότητας, μπορεί να υποβάλει πιστοποιητικό από κατάλληλα διαπιστευμένο οργανισμό πιστοποίησης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Ελληνικού Προτύπου (ΕΠ) ΕΛΟΤ 1429:2008, σχετικά με τη διαχειριστική επάρκεια τελικών δικαιούχων για την υλοποίηση έργων δημοσίου χαρακτήρα. (Λεώπουλος Β., 2008)

Ο στόχος του Προτύπου ΕΛΟΤ 1429:2008 είναι ή δημιουργία αισθήματος εμπιστοσύνης τόσο στον οργανισμό, όσο και στα ενδιαφερόμενα μέρη (Διαχειρι-

στική Αρχή, λοιπά όργανα ΕΕ), για τον τρόπο υλοποίησης και ικανοποίησης των απαιτήσεων και των στόχων του έργου, μέσω της διασφάλισης της ικανότητας υλοποίησης και διαχείρισης έργων με αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα. (Γρηγορόπουλος Γ., 2009)

Το Πρότυπο ΕΛΟΤ 1429:2008 αφορά τις παρακάτω κατηγορίες πράξεων:

- ΕΛΟΤ 1431-1, οδηγός εφαρμογής του ΕΛΟΤ 1429:2008 για δικαιούχους υλοποίησης δημοσίων τεχνικών έργων υποδομής.
- ΕΛΟΤ 1431-2, οδηγός εφαρμογής του ΕΛΟΤ 1429:2008 για δικαιούχους υλοποίησης δημοσίων συμβάσεων, προμηθειών και υπηρεσιών.
- ΕΛΟΤ 1431-3 οδηγός εφαρμογής του ΕΛΟΤ 1429:2008 για δικαιούχους υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων με ίδια μέσα.

(Φιτσιλής Π. Χαλάτσης.Θ., 2012)

Το Πρότυπο ΕΛΟΤ 1429:2008 βασίστηκε:

- στα μοντέλα διαχειριστικής ωριμότητας οργανισμών, όπως το CMMI
- στα πρότυπα διαχείρισης έργων PMBoK., ICB και BS 6079
- στους οδηγούς και στις διεθνείς προδιαγραφές του ISO 1006
- στις καλές πρακτικές διαχείρισης δημοσίων συμβάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας και στον οδηγό διαχείρισης έργων της Πολιτείας της Νέας Υόρκης.

(Fitsilis P. et all, 2008)

Εναλλακτικά ο δικαιούχος, για την απόδειξη της διοικητικής ικανότητας του, μπορεί να υποβάλει και πιστοποιητικό κατά το Πρότυπο ISO 9001, εφόσον περιλαμβάνονται στα πεδία εφαρμογής του και διαδικασίες διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων. Οι κατηγορίες δράσεων του πιστοποιητικού θα πρέπει να έχουν άμεση συνάφεια με την προτεινόμενη πράξη.

5.6.2. Επιχειρησιακή ικανότητα των Δικαιούχων

Η επιχειρησιακή ικανότητα των δικαιούχων φορέων αξιολογείται από τα παρακάτω κριτήρια:

1. Βαθμός της επάρκειας της Ομάδας Έργου (ΟΕ) για την προτεινόμενη πράξη. Στην περίπτωση που δικαιούχος είναι ένας Δήμος, περιλαμβάνει την καταγραφή των εξής πληροφοριών:

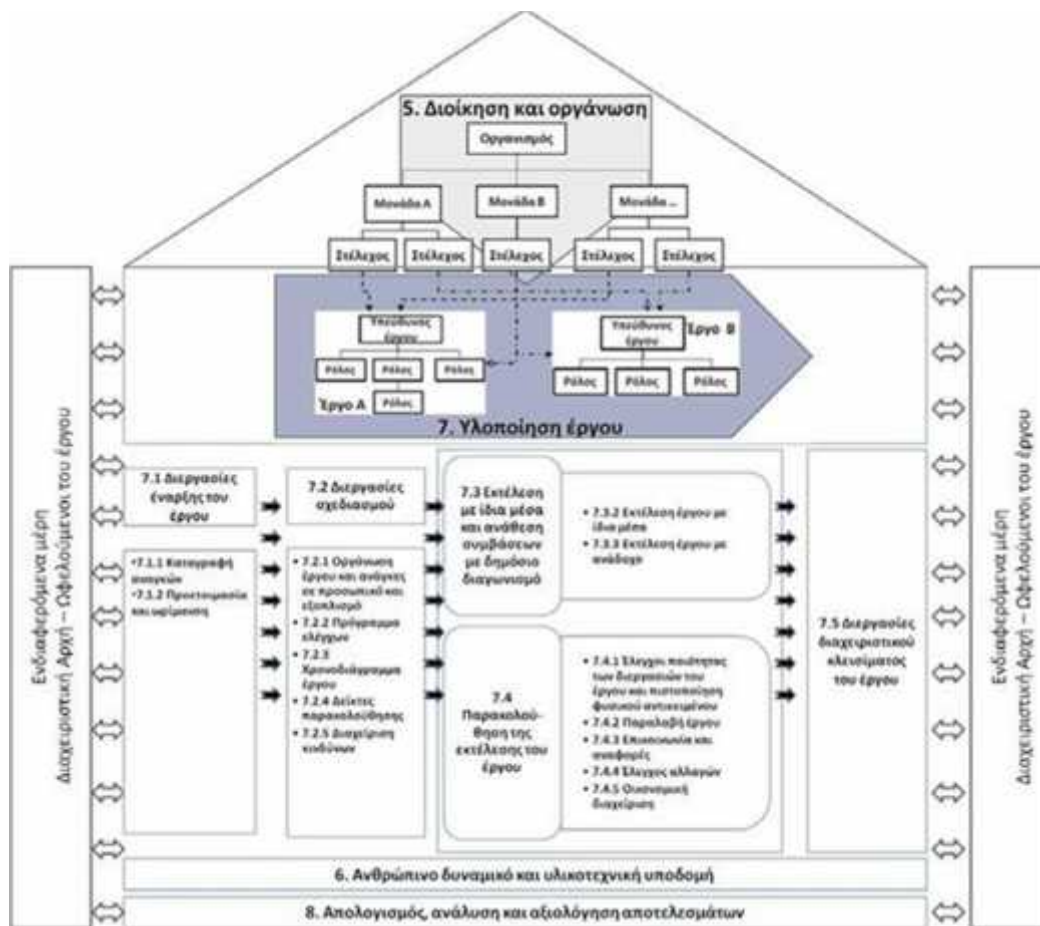
- ονοματεπώνυμο και επιστημονική ειδικότητα του στελέχους του Δήμου που θα ορισθεί ως Υπεύθυνος Έργου (ΥΕ), όπως αυτός αναφέρεται στο Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΠΔ). Επίσης, καταγραφή της ακριβούς περιγραφής των αρμοδιοτήτων του, καθώς και το ποσοστό απασχόλησης του στην υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης
 - καταγραφή του στελεχιακού δυναμικού του Δήμου που θα απαρτίσουν την υπόλοιπη Ομάδα Έργου (ΟΕ), με αναλυτική περιγραφή των Υπηρεσιών που ανήκουν, των ειδικοτήτων τους, των αρμοδιοτήτων τους και τη σχέση εργασίας τους με τον Δήμο. Στην καταγραφή θα συμπεριληφθούν και τα εξωτερικά στελέχη που έχουν σύμβαση έργου, για την προετοιμασία, ωρίμανση και υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης
 - αναλυτική περιγραφή της διαδικασίας συντονισμού και λειτουργίας της Ομάδας Έργου (ΟΕ), καθώς και πληροφόρηση για την διαδικασία της συνεργασίας των μελών της, κυρίως όταν αυτή περιλαμβάνει στελέχη από άλλες Υπηρεσίες του Δήμου που δεν είναι ιεραρχικά υφιστάμενοι του Υπεύθυνου Έργου.
2. Εμπειρία του δικαιούχου φορέα-Δήμου στην υλοποίηση παρόμοιων έργων κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο 2007-2013³⁷. Υποβάλλεται πίνακας με τίτλο, κωδικό MIS (κωδικός του έργου στο ΟΠΣ) και σύντομη περιγραφή του περιεχομένου για όλες τις πράξεις που ήδη υλοποίησε ή συνεχίζει να υλοποιεί ο Δήμος, από χρηματοδοτούμενα Επιχειρησιακά Προγράμματα του προηγούμενου ΕΣΠΑ 2007-2013. Επίσης, θα πρέπει να καταγραφούν και τυχόν έργα που υλοποιήθηκαν από το Δήμο, μέσω προγραμματικής σύμβασης, για λογαριασμό άλλων δικαιούχων χωρίς διαχειριστική επάρκεια. (ΕΕΤΑΑ, 2015)

5.6.3. Χρηματοοικονομική ικανότητα των Δικαιούχων.

Η αξιολόγηση του κριτηρίου της χρηματοοικονομικής ικανότητας του δικαιούχου, γίνεται μόνο στις περιπτώσεις εκείνες που η πρόσκληση της προτεινόμενης πράξης ζητά και ίδια συμμετοχή στη χρηματοδότηση με καταβολή ίδιων πόρων.

³⁷ ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016. Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020».

Στις περισσότερες περιπτώσεις θεωρείται ότι αυτή εξασφαλίζεται από την «προχορηματοδότηση», που δίνεται από το ΠΔΕ για την υλοποίηση πράξεων δημόσιου χαρακτήρα.

Εικόνα 5 Πρότυπο ΕΛΟΤ 1429:2008 – Υπόδειγμα συστήματος διαχειριστικής επάρκειας,
Πηγή: ΕΛΟΤ ΑΕ

5.6.4. Δικαιούχοι χωρίς Διαχειριστική Επάρκεια

Ένας δικαιούχος, ο οποίος δεν έχει διαχειριστική επάρκεια, μπορεί να αναθέσει την εκτέλεση μιας συγχρηματοδοτούμενης πράξης σε άλλο δικαιούχο (υποκατάσταση ως δικαιούχος) με σύναψη προγραμματικών συμβάσεων, σύμφωνα με το Άρθρο 100 του Ν. 3852/2010.

Οι δικαιούχοι φορείς χωρίς διαχειριστική επάρκεια διακρίνονται σε:

1. Φορείς που δεν έχουν συγκροτήσει τεχνική υπηρεσία και η προτεινόμενη πράξη έχει υποχρέωση υλοποίησης δημόσιου τεχνικού έργου και δεν είναι σε θέση να καλύψουν τα κριτήρια της διοικητικής και της επιχειρησιακής ικανότητας.

Παραδείγματα τέτοιων φορέων είναι απομακρυσμένοι μικροί νησιωτικοί ή ορεινοί Δήμοι ή Δημοτικές Επιχειρήσεις, αλλά και κάποιοι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ) ή και Λιμενικά Ταμεία. (ΕΕΤΑΑ, 2015)

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει:

- Να μεταβιβασθεί η αρμοδιότητα υλοποίησης του δικαιούχου σε άλλο φορέα που έχει διαχειριστική επάρκεια, μέσω προγραμματικής σύμβασης. Για παράδειγμα, ένας Δήμος χωρίς τεχνική ή οικονομική υπηρεσία μπορεί να συμβληθεί με ένα Δήμο που καλύπτει τις απαιτήσεις των κριτηρίων ή με την Περιφέρεια στην οποία ανήκει.
 - Να υποστηριχθεί από το στελεχιακό δυναμικό των τεχνικών υπηρεσιών άλλου Δήμου, αλλά με δικαιούχο υλοποίησης της πράξης τον φορέα χωρίς διαχειριστική επάρκεια, σύμφωνα με τα άρθρα 95, 100, 204, 205 και 206 του Ν.3852/2010, αλλά και του άρθρου 99 (διαδημοτική συνεργασία) του ιδίου Νόμου. (Συμβούλιο της Ευρώπης: Κέντρο εμπειρογνωσίας για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, 2017)
2. Φορείς με ήδη συγκροτημένη τεχνική υπηρεσία, που έχουν αδυναμίες ή αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Οι φορείς αυτοί (μικροί Δήμοι, ΔΕΥΑ, κλπ) ή έχουν ελλείψεις σε βασικές ειδικότητες στελεχών, ή το πλήθος και είδος των έργων στο οποίο γίνεται ταυτόχρονα επίβλεψη, προκαλεί σημαντικά προβλήματα στον έλεγχό τους.

Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης για την προτεινόμενη πράξη, ο δικαιούχος θα πρέπει να περιγράψει την αδυναμία της ομάδας έργου, αναφέροντας το πρόβλημα που υπάρχει (π.χ. έλλειψη στελέχους μιας βασικής ειδικότητας), αλλά και με ποιο τρόπο θα αυτό θα αντιμετωπιστεί.

Οι τρόποι αντιμετώπισης είναι οι εξής:

- Προγραμματική Σύμβαση Συνεργασίας με ένα Δήμο που έχει διαχειριστική επάρκεια ή με την οικεία Περιφέρεια. Στόχος είναι να υποστηριχθεί ο δικαιούχος με το απαραίτητο προσωπικό, χωρίς να γίνει η υποκατάσταση του από άλλο φορέα ως τελικός δικαιούχος.
- Πρόσληψη εξωτερικού τεχνικού συνεργάτη, με ανάθεση παροχής υπηρεσιών, για την προτεινόμενη πράξη, η οποία θα χρηματοδοτηθεί από σχετικό υποέργο της, σύμφωνα με τα Άρθρα 38 και 9 του Ν.3316/2005. Αφορά κυρίως αξιολογήσεις μεγάλων και εξειδικευμένων έργων υποδομών, ή έργων με ειδικές

διαδικασίες υλοποίησης, κυρίως σε θέματα ασφάλειας και αντιμετώπισης κινδύνων (Άρθρο 39 του Ν.3316/2005). (ΕΕΤΑΑ, 2015)

- Η υποστήριξη του δικαιούχου στην προτεινόμενη πράξη, από εξωτερικά στελέχη, προερχόμενα από τον ιδιωτικό τομέα, από τα μέλη του Μητρώου Εξειδικευμένων Στελεχών (παρ. 8 του άρθρου 28 του Ν. 4314/2014), που δημιουργείται με ευθύνη της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.)

5.7. Το έργο και στάδια εξέλιξης του

Ένα έργο είναι σύνολο δραστηριοτήτων με στόχο την ολοκλήρωση ενός διακριτού αντικειμένου. Κάθε έργο, που θα χρηματοδοτηθεί από πόρους του Ε-ΣΠΑ 2014-2020, επιλέγεται βάσει κριτηρίων, από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ), στο οποίο θα υποβληθεί από τον δικαιούχο.

Το υποέργο είναι ένα μέρος του έργου, με το οποίο υλοποιείται ένα ξεχωριστό τμήμα του συνολικού φυσικού αντικειμένου, όπως περιγράφεται στον προγραμματισμό του.

Τα κύρια στάδια εξέλιξης ενός έργου είναι³⁸:

1. Υποβολή. Είναι η αίτηση για χρηματοδότηση ενός έργου από ένα ΕΠ και υποβάλλεται από τον δικαιούχο προς την ΕΥΔ μετά από δημόσια πρόσκληση της τελευταίας.
2. Αξιολόγηση. Διενεργείται από την ΕΥΔ και έχει δύο σκέλη: αρχικά, ο έλεγχος της επάρκειας του δικαιούχου και η εξέταση της πληρότητας των απαιτούμενων στοιχείων που συνοδεύουν την αίτηση του και κατόπιν η αξιολόγηση και βαθμολόγηση της αίτησης, σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια.
3. Ένταξη. Είναι η απόφαση χρηματοδότησης του έργου από το ΕΠ μετά από τη θετική αξιολόγησή του.
4. Δημοπράτηση. Αφορά μόνο τα έργα που υλοποιούνται μέσω δημοσίων συμβάσεων με εξωτερικούς αναδόχους και όχι αυτεπιστασία. Γίνεται μέσω δημόσιου διαγωνισμού για να επιλεγεί ο ανάδοχος υλοποίησης.

³⁸ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.gov.gr, Ορισμοί/έργα

5. Νομική Δέσμευση. Καταρτίζεται δημόσια σύμβαση μεταξύ του δικαιούχου υλοποίησης του έργου και του αναδόχου.
6. Ολοκλήρωση. Ολοκληρώνεται η υλοποίηση του έργου μετά την συνολική ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και τυχών άλλων υποχρεώσεων που αναφέρονται στη δημόσια πρόσκληση ή στο κανονιστικό πλαίσιο.

5.8. Η Νέα Προγραμματική Περίοδος 2021-2027

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε, στις 2 Μαΐου 2018, το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027, ενώ στις 29 Μαΐου 2018 παρουσίασε την Πολιτική Συνοχής³⁹ και τους κανονισμούς των Ταμείων⁴⁰ της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, ξεκινώντας την περίοδο διαπραγμάτευσης. (Padazatos P., 2018)

Οι ένδεκα Θεματικοί Στόχοι της παρούσας περιόδου απλοποιούνται και συνενώνονται σε πέντε Στόχους Πολιτικής:

1. εξυπνότερη Ευρώπη (καινοτόμα και έξυπνη οικονομική μεταμόρφωση)
2. πιο πράσινη Ευρώπη, με χαμηλές εκπομπές άνθρακα (συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής μετάβασης, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της διαχείρισης κινδύνου)
3. καλύτερα συνδεδεμένη Ευρώπη (κινητικότητα και συνδεσιμότητα ΤΠΕ)
4. πιο κοινωνική Ευρώπη (Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων)
5. μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες (βιώσιμη ανάπτυξη αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών και τοπικές πρωτοβουλίες).

Επιπλέον αυτών θέτονται και δύο νέοι Οριζόντιοι Στόχοι Πολιτικής :

1. δημιουργία διοικητικών ικανοτήτων
2. συνεργασία μεταξύ περιφερειών και διαφορετικών κρατών-μελών ως βασική συνιστώσα πολιτικής.

Για τα κράτη μέλη με κατά κεφαλή ΑΕΠ κάτω από το 75% του κοινοτικού ΜΟ, όπως η χώρα μας, προβλέπεται ότι από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) τουλάχιστον το 35% των πόρων θα διατεθεί στο Στόχο Πολιτι-

³⁹ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/2021_2027/

⁴⁰ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/

κής 1 και το 30% των πόρων θα διατεθεί στο Στόχο Πολιτικής 2. Επίσης, το 6% των πόρων του ταμείου θα διατεθεί για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (BAA).

Από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), θα διατεθούν τουλάχιστον:

1. 25% για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης (μειονεκτικές ομάδες, οικονομικά μη ενεργοί και μακροχρόνια άνεργοι, κλπ).
2. 10% για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης.
3. 4% για την καταπολέμηση της υλικής στέρξης, με στόχο την προώθηση των δράσεων στήριξης των άπορων, από το ΤΕΒΑ.

Για το σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ, υπάρχει η δέσμευση ότι το 25% των πόρων να διατεθεί για δράσεις κλιματικής αλλαγής.⁴¹

Στη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, τα ανώτατα όρια συνεισφοράς της ΕΕ θα κατανέμονται ανάλογα με την κατηγορία ανάπτυξης της διοικητικής περιφέρειας κάθε κράτους-μέλους και θα είναι:

1. 40% στις περισσότερες αναπτυγμένες περιφέρειες, στις οποίες το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) είναι υψηλότερο του 90% του μέσου ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ.
2. 55% στις περιφέρειες μετάβασης, στις οποίες το ΑΕΠ βρίσκεται μεταξύ του 75% και του 90% του μέσου ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ.
3. 70% στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, στις οποίες το ΑΕΠ είναι χαμηλότερο του 75% του μέσου ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ,
4. Επίσης 70% στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και για δράσεις για την εκπλήρωση του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (Interreg). (Willebrord Sluijters, 2018)

⁴¹ <https://www.insider.gr/apopseis/vlogs/104302/programmatiki-periodos-2021-2027-tis-ee-kai-topiki-aytodioikisi>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020 ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

6.1. Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο της εργασίας θα εξετασθεί το σύνολο των πράξεων που χρηματοδοτούνται εξ' ολοκλήρου ή κατά ένα μέρος από πόρους του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, με ιδιαίτερη στόχευση στα έργα εκείνα που τελικός δικαιούχος είναι Δήμος μιας Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) της εξεταζόμενης Περιφέρειας.

Συμφώνα με την ορολογία του ΕΣΠΑ, οι χρηματοδοτούμενες πράξεις διαχωρίζονται σε:

Έργα, τα οποία απευθύνονται σε δικαιούχους του στενού ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ότι το σύνολο της επένδυσης, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, καλύπτεται από Δημόσια Δαπάνη (εθνική και κοινοτική), η οποία είναι το άθροισμα της Εθνικής Δημόσιας Δαπάνης (Εθνική Συμμετοχή) και της Κοινοτικής Συμμετοχής, μέσω των πόρων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και

Ενισχύσεις της επιχειρηματικότητας, οι οποίες έχουν ως δικαιούχους επιχειρήσεις που ανήκουν σε διαφορετικούς οικονομικούς κλάδους και τομείς παραγωγής. Στις ενισχύσεις η Δημόσια Δαπάνη είναι τμήμα του προϋπολογισμού της εγκεκριμένης πρότασης και εξαρτάται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στο οποίο εντάσσεται και τους όρους της δημόσιας πρόσκλησης. Για τις εξεταζόμενες ενισχύσεις των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, το μέσο ποσοστό της ίδιας συμμετοχής είναι 39,78% του συνολικού προϋπολογισμού.

6.2. Περιοχή εφαρμογής

Ως περιοχή εφαρμογής για την συλλογή, καταχώρηση, επεξεργασία, ανάλυση και παρουσίαση των πράξεων που υλοποιούνται στα πλαίσια του τρέχοντος ΕΣΠΑ είναι η εδαφική περιοχή της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Ο πληθυσμός της περιοχής είναι 741.520 κάτοικοι, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή και η έκταση της 14.038 τετραγωνικά χιλιόμετρα, ενώ η διαμόρφωση του εδάφους είναι περίπου 50% ορεινή-ημιορεινή και 50% πεδινή.

Ανήκει στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), με Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν-ΑΕΠ (Gross Domestic Product-GDP) ανά κάτοικο, στο 52% του μέσου ΑΕΠ ανά κάτοικο της ΕΕ.

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται οι Δήμοι ανά Περιφερειακή Ενότητα, οι έδρες τους, η έκτασή τους, καθώς και συγκριτικά πληθυσμιακά στοιχεία των δύο τελευταίων απογραφών.

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Έδρα	Έκταση σε Km ²	Πληθυσμός απογρ. 2011	Μεταβολή ± %	Πληθυσμός απογρ. 2001
Λάρισας	Αγιάς	Αγιά	668,26	11.470	-12,6	13.120
	Ελασσόνας	Ελασσόνα	1.568,14	40.879	-9,2	35.358
	Κιλελέρ	Νίκαια	975,3	20.854	-8,2	22.719
	Λαρισαίων	Λάρισα	335,12	162.591	11,4	145.981
	Τεμπών	Μακρυχώρι	576,9	13.712	-11,2	15.439
	Τυρνάβου	Τύρναβος	516,29	25.032	-3,2	25.864
	Φαρσάλων	Φάρσαλα	736	18.545	-21,7	23.675
Μαγνησίας	Αλμυρού	Αλμυρός	909,79	18.614	-7,6	20.139
	Βόλου	Βόλος	387,14	144.449	1,1	142.923
	Ζαγοράς-Μουρεσίου	Ζαγορά	150,54	5.809	-9,9	6.449
	Νότιου Πηλίου	Αργαλαστή	369,4	10.216	-4,9	10.745
	Ρήγα Φεραίου	Βελεστίνο	549,8	10.922	-7,7	11.830
Σποράδων	Αλοννήσου	Πατητήρι	129,6	2.750	13,4	2.425
	Σκιάθου	Σκιάθος	49,9	6.088	5,2	5.788
	Σκοπέλου	Σκόπελος	96,3	4.960	5,4	4.706
Τρικάλων	Καλαμπάκας	Καλαμπάκα	1.658,3	21.991	-3,8	22.853
	Πύλης	Πύλη	748,9	14.343	-9,7	15.886
	Τρικαίων	Τρίκαλα	607,6	81.355	3,2	78.817
	Φαρκαδόνας	Φαρκαδόνα	368,7	13.396	-11,5	15.133
Καρδίτσας	Αργιθέας	Ανθηρό	372,9	3.450	38,7	2.488
	Καρδίτσας	Καρδίτσα	647,4	56.747	-0,6	57.089
	Λ. Πλαστήρα	Μορφοβούνι	198,4	4.635	15,2	4.022
	Μουζακίου	Μουζάκι	313,9	13.122	-20	16.407
	Παλαμά	Παλαμάς	382,7	16.726	-9,6	18.500
	Σοφάδων	Σοφάδες	720,7	18.864	-18,1	23.043

Πίνακας 6.1 Στοιχεία των Δήμων της Θεσσαλίας, Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ-ΣΤΑΤ)

6.3. Συλλογή δεδομένων: πηγές άντλησης, κριτήρια επιλογής και χαρακτηριστικά

Τα ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα των πράξεων με δικαιούχους φορείς της Θεσσαλίας συγκεντρώθηκαν από:

1. Την ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ 2014-2020⁴²
2. Την Ειδική Υπηρεσία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ)⁴³
3. Τη διαδικτυακή υπηρεσία ΑΝΑΠΤΥΞΗ.gov.gr⁴⁴
4. Την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Θεσσαλίας⁴⁵
5. Τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων: Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη, Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση και Αλιεία & Θάλασσα⁴⁶
6. Την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)⁴⁷
7. Την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat)⁴⁸

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη, με καθημερινή ηλεκτρονική υποβολή στοιχείων από τους δικαιούχους. Για τον λόγο αυτό στην παρούσα εργασία υπήρξε μέριμνα, ώστε:

α) τα αντλούμενα δεδομένα να είναι όσο το δυνατόν πιο πρόσφατα προς τη συγγραφή και

β) να αντληθούν δεδομένα, με ίδια χαρακτηριστικά, για όλα τα έργα και τις ενισχύσεις την ίδια χρονική περίοδο, ώστε να είναι αξιόπιστη οποιαδήποτε συγκριτική επεξεργασία τους.

⁴² <https://www.espa.gr/>

⁴³ <https://www.ops.gr/>

⁴⁴ <http://anaptyxi.gov.gr/>

⁴⁵ <https://www.thessalia-espa.gr/>

⁴⁶ Οι διευθύνσεις των ιστοσελίδων των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων εμφανίζονται στην παρ. 5.2 της παρούσας

⁴⁷ <https://www.statistics.gr/>

⁴⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main>

Η άντληση των ποσοτικών κυρίως δεδομένων πραγματοποιήθηκε στα μέσα Οκτωβρίου 2019, ώστε να παρουσιασθεί, όσο είναι δυνατόν, μια πρόσφατη εικόνα των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας τους.

Για τις ανάγκες της στατιστικής επεξεργασίας αντλήθηκαν, συλλέχθηκαν και καταχωρήθηκαν δεδομένα για 282 έργα και για 2.497 ενισχύσεις της επιχειρηματικότητας, με πολλαπλά κριτήρια αναζήτησης και δίνοντας βαρύτητα στα εξής χαρακτηριστικά/μεταβλητές:

1. Ο τίτλος του έργου/ενίσχυσης.
2. Ο κωδικός ένταξης του.
3. Η επωνυμία του τελικού δικαιούχου.
4. Η γεωγραφική κατανομή των δικαιούχων.
5. Ο τίτλος της δημόσιας πρόσκλησης.
6. Ο κωδικός της δημόσιας πρόσκλησης.
7. Η αναθέτουσα αρχή (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα).
8. Η προέλευση της χρηματοδότησης (Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία).
9. Ο Θεματικός Στόχος στον οποίο είναι ενταγμένο.
10. Τα έργα για την Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη.
11. Η διάρκεια του έργου/ενίσχυσης, οι ημερομηνίες έναρξης, ο χρονικός προγραμματισμός και η πιθανή ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου.
12. Το τμήμα του έργου/ενίσχυσης που έχει ολοκληρωθεί.
13. Το σύνολο του προϋπολογισμού του έργου.
14. Το τμήμα του έργου που χρηματοδοτείται μέσω ΕΣΠΑ και το ποσό της ίδιας συμμετοχής.
15. Το τμήμα του συνολικού προϋπολογισμού για το οποίο έχει συνυπογραφεί σύμβαση.
16. Το τμήμα του συνολικού προϋπολογισμού για το οποίο έχει γίνει ήδη εκταμίευση

6.4. Ανάλυση και σύγκριση των ενταγμένων έργων των λοιπών δικαιούχων και αυτών που υλοποιούνται από τους Δήμους

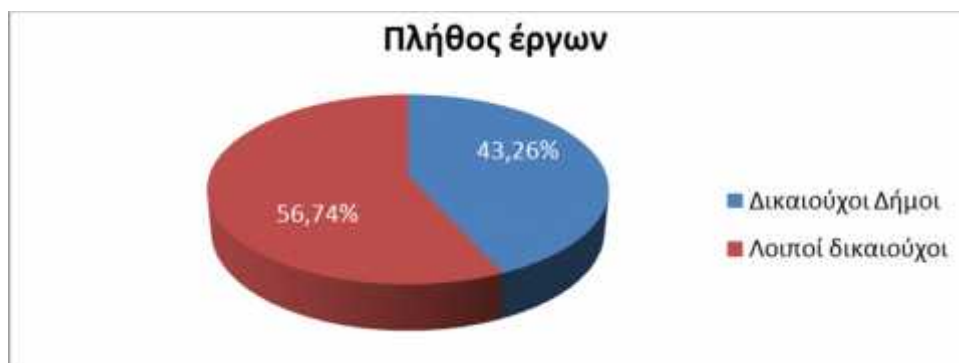
6.4.1. Ως προς το πλήθος των έργων και την διάρκεια υλοποίησης τους

Έως τα μέσα Οκτωβρίου 2019 είχε εγκριθεί η χρηματοδότηση 282 έργων, με τελικούς δικαιούχους φορείς του δημοσίου τομέα. Από τα έργα αυτά τα 122 (ποσοστό 43,3%) υλοποιούνται από Δήμους όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων, ενώ 160 (56,7%) από όλους τους υπόλοιπους φορείς.

Θα πρέπει να αναφερθεί, ότι στους λοιπούς δικαιούχους έχουν συμπεριληφθεί και νομικά πρόσωπα (ΔΕΥΑ και επιχειρήσεις), που φορέας τους είναι Δήμος, χωρίς όμως αυτός να εμπλέκεται στην υλοποίηση ή στη διαχείριση του έργου.

	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Πλήθος έργων	122	160	282

Πίνακας 6.2 Σύνολο ενταγμένων έργων λοιπών φορέων και Δήμων

Διάγραμμα 6.1 Αναλογία πλήθους ενταγμένων έργων μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων

Από τα έργα που υλοποιούν οι Δήμοι, για τα 66 (ποσοστό 54,1%) έχουν γίνει συμβάσεις για το σύνολο ή μέρος του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, ενώ για 55 έργα (45,1%) έχει ολοκληρωθεί και πληρωθεί τμήμα των συμβάσεων.

Για τα έργα των λοιπών δικαιούχων, για τα 108 (ποσοστό 67,5%) έχει συμβασιοποιηθεί το σύνολο ή μέρος του προϋπολογισμού, ενώ για τα 80 (50%) πληρώθηκε τμήμα των συμβάσεων.

	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Έργα που έχουν γίνει συμβάσεις	66	108	174
Έργα που έχουν γίνει πληρωμές	55	80	135

Πίνακας 6.3 Συμβασιοποιήσεις και πληρωμές έργων λοιπών φορέων και Δήμων

Η συνολικός συμβατικός χρόνος ολοκλήρωσης όλων των έργων που υλοποιούν οι Δήμοι είναι 4.709 μήνες, ενώ ο μέσος όρος υλοποίησης/έργο είναι 39 μήνες. Ο αντίστοιχος συνολικός συμβατικός χρόνος ολοκλήρωσης για τα λοιπά έργα είναι 5.317 μήνες και ο μέσος όρος υλοποίησης/έργο είναι 36 μήνες.

	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Σύνολο διάρκειας υλοποίησης έργων (σε μήνες)	4.709	5.317	10.720
Μ.Ο. διάρκειας υλοποίησης έργων (σε μήνες)	39	36	38

Πίνακας 6.4 Συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης έργων λοιπών φορέων και Δήμων

Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται ότι στα τρία πρώτα έτη της προγραμματικής περιόδου υπήρχαν λίγες εντάξεις έργων. Το γεγονός χαρακτηρίζεται ως φυσιολογικό, γιατί την περίοδο αυτή εμφανίζεται πλήθος προκηρύξεων από τις διαχειριστικές αρχές και αντίστοιχα διαδικασίες προετοιμασίας φακέλων για υποβολή και αξιολόγηση έργων, καθώς και ενέργειες απόκτησης διαχειριστικής επάρκειας από τους δικαιούχους. Η κατάσταση εξομαλύνεται τα επόμενα έτη.

Έτος έναρξης υλοποίησης	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
2014	3	13	16
2015	3	8	11
2016	8	22	30
2017	36	21	57
2018	29	60	89
2019	40	32	72

2020	3	4	7
ΣΥΝΟΛΑ	122	160	282

Πίνακας 6.5 Σύγκριση των εντάξεων κάθε έτους μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων

Η πλειοψηφία των έργων των Δήμων έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Θεσσαλίας (66,3%), ενώ ανάλογο (68,7%) είναι το ποσοστό των εντασσόμενων έργων στο ίδιο ΕΠ και για τα έργα των λοιπών φορέων, με ένα ευρύ φάσμα δράσεων που αφορούν κυρίως υποδομές.

Με δικαιούχο το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας εντάχθηκαν 29 έργα στο Τομεακό ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», κυρίως για ενισχύσεις νέων επιστημόνων/ερευνητικού έργου, όπως επίσης και 2 έργα του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», για πρακτική άσκηση των φοιτητών του.

Τέλος, 17 έργα του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» έχουν ως δικαιούχους κυρίως ΔΕΥΑ και αφορούν υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης, ενώ 2 έργα του ΕΠ «Αλιεία & Θάλασσα» είναι ενισχύσεις μέσω προγράμματος ΤΑΠΤΟΚ/Leader και για καινοτομία στην αλιεία.

Επιχειρησιακά Προγράμματα	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	17	2	19
Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	24	17	41
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	0	29	29
Αλιεία & Θάλασσα	0	2	2
Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας	81	110	191
ΣΥΝΟΛΑ	122	160	282

Πίνακας 6.6 Αριθμός έργων ανά ΕΠ των λοιπών φορέων και των Δήμων

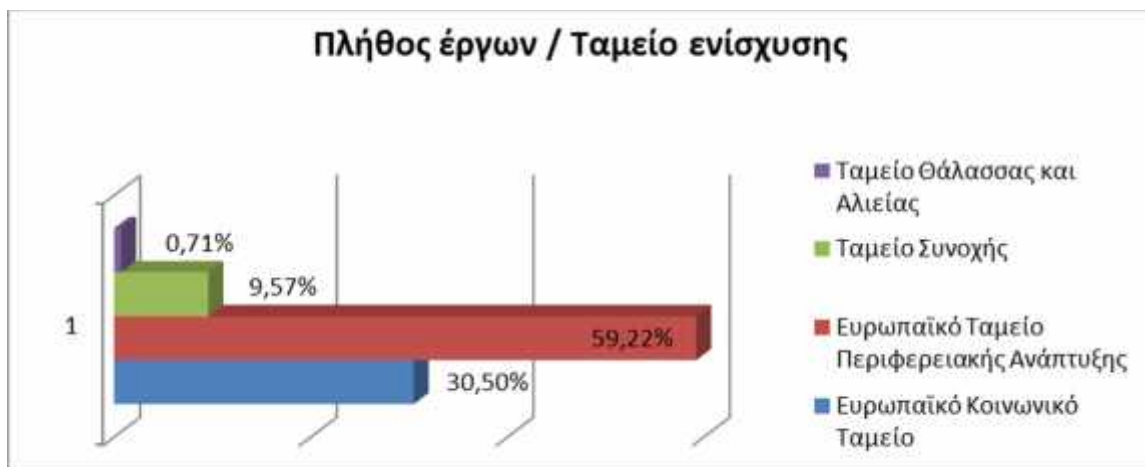
Διάγραμμα 6.2 Ποσοστό του συνολικού πλήθους έργων ανά ΕΠ (λοιποί φορείς και Δήμοι)

Στον παρακάτω πίνακα διαπιστώνεται, ότι από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης χρηματοδοτείται οι πλειοψηφία των έργων και κυρίως αυτά που εντάχθηκαν στο ΠΕΠ Θεσσαλίας, τόσο τα δημοτικά (55 έργα), όσο και αυτά των λοιπών δικαιούχων (81 έργα).

Οι πόροι του Ταμείου συνοχής χρηματοδοτούν κυρίως τη δημιουργία ή αναβάθμιση υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, ενώ οι πόροι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου κατευθύνονται σε ένα ευρύ φάσμα ενισχύσεων κοινωνικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα (λειτουργία ΤΟΜΥ, ΚΗΦΗ, πρόγραμμα: «εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής», υποστήριξη ερευνητικού έργου και ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας νέων επιστημόνων, κα)

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	26	60	86
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	82	85	167
Ταμείο Συνοχής	14	13	27
Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	0	2	2
ΣΥΝΟΛΑ	122	160	282

Πίνακας 6.7 Αριθμός έργων ανά ΕΔΕΤ των λοιπών φορέων και των Δήμων

Διάγραμμα 6.3 Ποσοστό των συνολικών έργων ανά ΕΔΕΤ (λοιποί φορείς και Δήμοι)

Οι Θεματικοί Στόχοι (ΘΣ) του ΕΣΠΑ 2014-2020, που ικανοποιούνται από την πλειοψηφία των έργων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι:

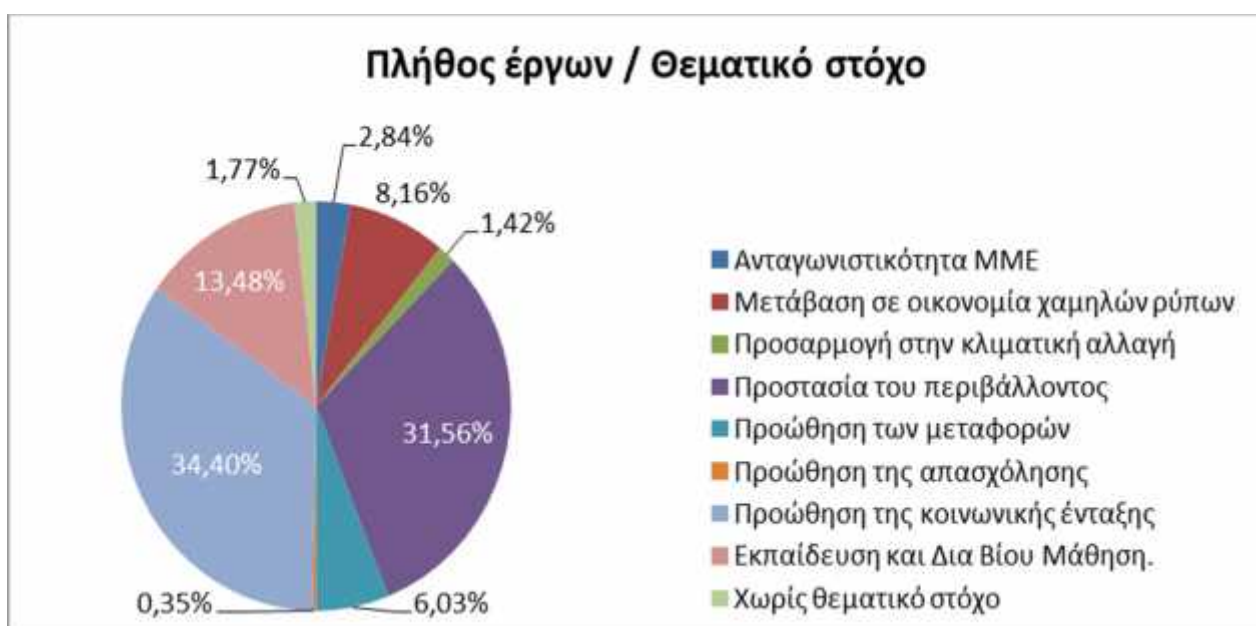
1. Ο ΘΣ «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης», με 61 έργα κυρίως αναβάθμισης υποδομών υγείας και συνέχισης κοινωνικών προγραμμάτων, με φορείς υλοποίησης νοσοκομειακές μονάδες και κοινωνικές επιχειρήσεις.
2. Ο ΘΣ «Προστασία του περιβάλλοντος» με 29 ενισχύσεις δράσεων ύδρευσης/αποχέτευσης, με δικαιούχους κυρίως ΔΕΥΑ και την Περιφέρεια Θεσσαλίας.
3. Ο ΘΣ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» με 36 έργα ενός ευρέως φάσματος δράσεων, που υλοποιούνται από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Τα 5 έργα χωρίς ΘΣ έχουν ως δικαιούχο την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας και αφορούν τεχνική βοήθεια και υποστήριξη στην κατάρτιση και υλοποίηση του ΕΠ.

Θεματικοί Στόχοι (ΘΣ)	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Ανταγωνιστικότητα των μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	6	2	8
Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων	18	5	23
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	0	4	4
Προστασία του περιβάλλοντος	60	29	89

Προώθηση των μεταφορών	0	17	17
Προώθηση της απασχόλησης	0	1	1
Προώθηση της κοινωνικής ένταξης	36	61	97
Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	2	36	38
Χωρίς θεματικό στόχο	0	5	5
ΣΥΝΟΛΑ	122	160	282

Πίνακας 6.8 Αριθμός έργων ανά ΘΣ των λοιπών φορέων και των Δήμων

Διάγραμμα 6.4 Ποσοστό του συνολικού αριθμού των έργων ανά ΘΣ (λοιποί φορείς και Δήμοι)

6.4.2. Ως προς τα οικονομικά στοιχεία τους

Το σύνολο των οικονομικών δεδομένων όλων των εξεταζόμενων έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020 αντλήθηκαν και καταχωρήθηκαν την ίδια χρονική περίοδο.

Στους, εκτός Δήμων, λοιπούς φορείς υλοποίησης έργων, προσμετρούνται και 19 Δημοτικές Επιχειρήσεις, 13 ΔΕΥΑ και 6 Κοινωφελείς, με έργα συνολικού προϋπολογισμού 82,276 εκατομμυρίων ευρώ.

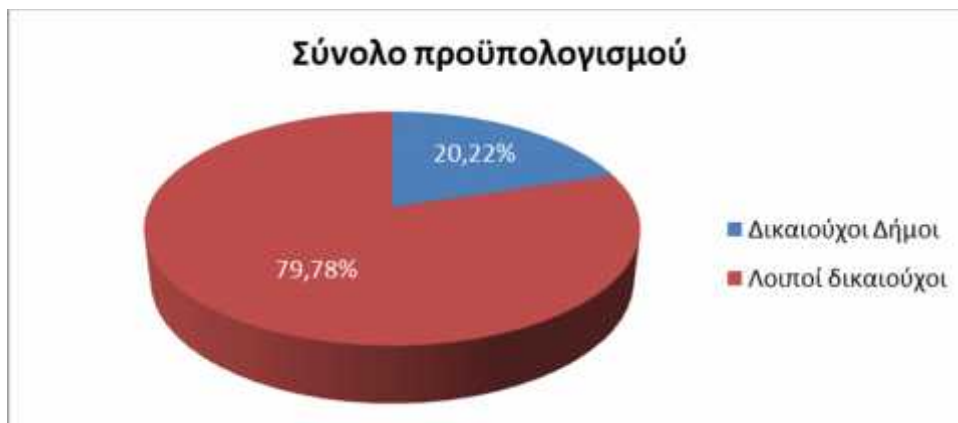
Από το συνολικό ποσό του προϋπολογισμού των έργων: 768,223 εκατομμυρίων ευρώ, η συντριπτική πλειοψηφία (99,59%) είναι επιχορήγηση και μόνο ένα ποσό 3,124 εκατομμυρίων ευρώ είναι ίδια συμμετοχή. Αφορά δύο έργα, ένα του Δήμου Τρικκαίων, για κατασκευή μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων, με ίδια συμμετοχή 302,6 χιλ. ευρώ (0,96% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου) και ένα του Οργανισμού Λιμένος Βόλου για προμήθεια εξοπλισμού διαχείρισης εμπορευματοκιβωτίων, με ίδια συμμετοχή 2,821 εκατ. ευρώ (65% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου).

Ο μέσος όρος του προϋπολογισμού των έργων που υλοποιούν οι Δήμοι είναι 1,273 εκατ. ευρώ, ενώ ο αντίστοιχος μέσος όρος του προϋπολογισμού των έργων που υλοποιούν οι λοιποί δικαιούχοι είναι: 3,831 εκατ. ευρώ, ποσό τρεις φορές υψηλότερο.

Οι λοιποί, εκτός Δήμων, φορείς υλοποιούν έργα που ο συνολικός προϋπολογισμός τους αγγίζει το 80% της συνολικής χρηματοδότησης για φορείς της περιφέρειας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Σύνολο προϋπολογισμού	155.315.542,00	612.907.931,00	768.223.473,00

Πίνακας 6.9 Σύνολο προϋπολογισμών των εντάξεων μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων

Διάγραμμα 6.5 Αναλογία του προϋπολογισμού των έργων (λοιποί φορείς και Δήμοι)

Τα δύο μεγαλύτερου ύψους έργα στη περιοχή υλοποιούνται από την ΕΡ-ΓΟΣΕ Α.Ε., αφορούν την αναβάθμιση των σιδηροδρομικών γραμμών Λάρισας-Βόλου και Παλαιοφάρσαλος-Καλαμπάκα. Το ύψος του συνολικού προϋπολογισμού τους είναι 150,026 εκατ. Ευρώ, χωρίς όμως να έχει να έχει γίνει καμία πληρωμή.

Οι παρακάτω πίνακες και διαγράμματα δείχνουν ότι τα έργα των λοιπών δικαιούχων, συγκριτικά με αυτά των Δήμων βρίσκονται σε καλύτερη πορεία εκτέλεσης, αφού ενώ αποτελούν το 80% της χρηματοδότησης, έχουν μερίδιο 86% από τις συνολικές συμβάσεις και μερίδιο 90% από τις συνολικές πληρωμές.

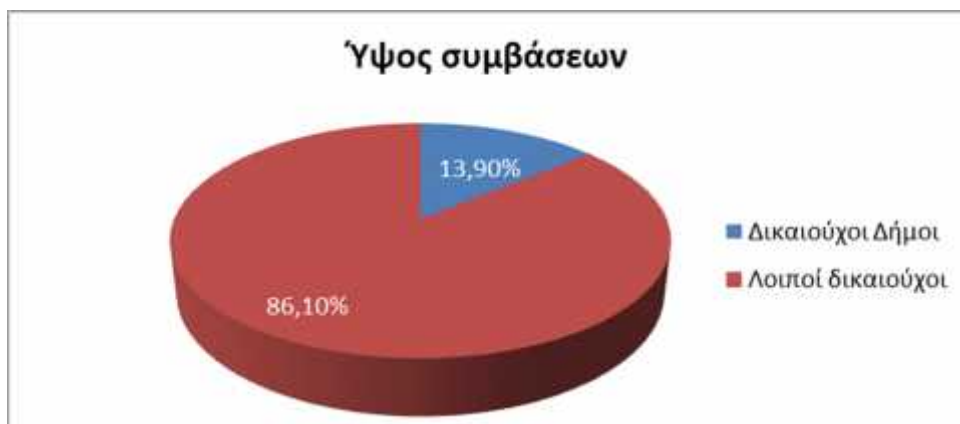
Επίσης, από το συνολικό προϋπολογισμό για τους λοιπούς φορείς ύψους 612,908 εκατ. ευρώ έχει συμβασιοποιηθεί το 35% και πληρωθεί το 18%. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τον προϋπολογισμό 155,316 εκατ. ευρώ των Δήμων είναι 23% και 8%.

	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Ύψος συμβάσεων	35.076.443,00	217.206.775,00	252.283.218,00
Ύψος πληρωμών	12.918.301,00	110.196.971,00	123.115.272,00

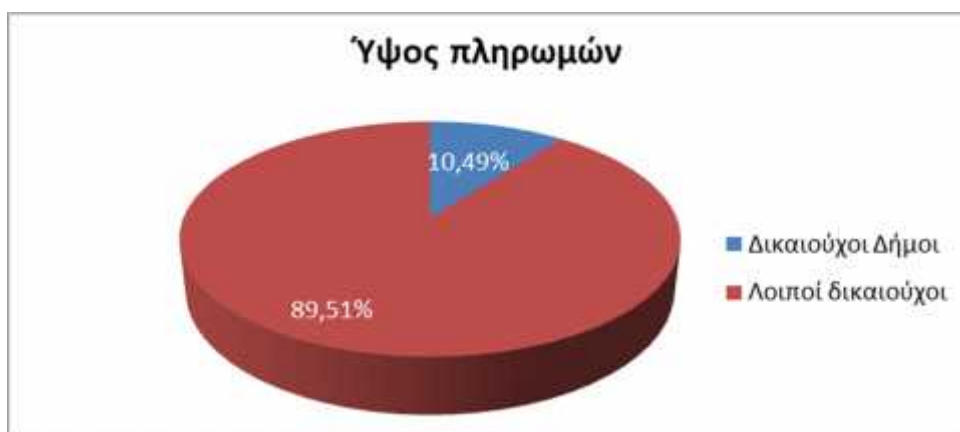
Πίνακας 6.10 Σύνολο των συμβασιοποιήσεων και εκταμιεύσεων των έργων (λοιποί φορείς και Δήμοι)

	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Ύψος συμβάσεων	22,58%	35,44%	32,84%
Ύψος πληρωμών	8,32%	17,98%	16,03%

Πίνακας 6.11 Σύγκριση συμβασιοποιήσεων και εκταμιεύσεων των έργων (λοιποί φορείς και Δήμοι)

Διάγραμμα 6.6 Αναλογία των ποσών των συμβάσεων μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων

Διάγραμμα 6.7 Αναλογία των ποσών των εκταμιεύσεων μεταξύ λοιπών φορέων και Δήμων

Για ότι αφορά τη χρονική ένταξη των έργων, υπάρχει παράλληλη πορεία και από τις δύο εξεταζόμενες κατηγορίες δικαιούχων, με χαμηλή απορροφητικότητα των κονδυλίων (ελάχιστη έως το 2017) και με σημαντική αύξηση τα δύο τελευταία έτη.

Έτος έναρξης υλοποίησης	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
2014	2.932.165,00	79.935.782,00	82.867.947,00
2015	1.892.261,00	12.925.824,00	14.818.085,00
2016	8.325.250,00	40.936.414,00	49.261.664,00
2017	17.563.906,00	62.762.151,00	80.326.057,00
2018	44.073.219,00	254.163.827,00	298.237.046,00
2019	77.802.715,00	150.850.233,00	228.652.948,00

2020	2.726.026,00	11.333.700,00	14.059.726,00
ΣΥΝΟΛΑ	155.315.542,00	612.907.931,00	768.223.473,00

Πίνακας 6.12 Σύγκριση προϋπολογισμού των έργων κάθε έτους (λοιποί φορείς και Δήμοι)

Διάγραμμα 6.8 Αναλογία προϋπολογισμού των εντάξεων ανά έτος (λοιποί φορείς και Δήμοι)

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του 65,7% των πιστώσεων των έργων των λοιπών δικαιούχων και του 39,4% των έργων με δικαιούχους τους Δήμους. Υπάρχει αναντιστοιχία με το ποσοστά του πλήθους των έργων (68,7% για λοιπούς φορείς και 66,3% για Δήμους).

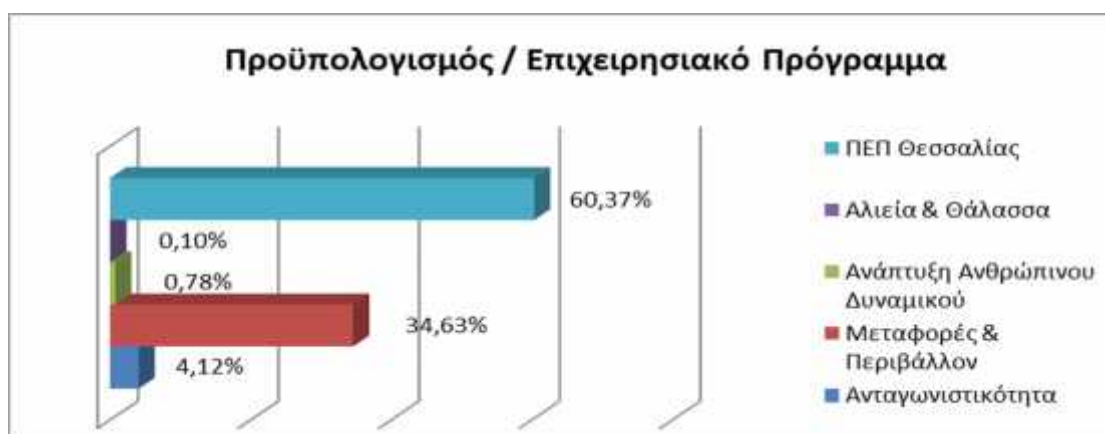
Αυτό συμβαίνει διότι η φιλοσοφία του ΠΕΠ Θεσσαλίας είναι η χρηματοδότηση πολλών οριζόντιων έργων μικρού κόστους και ενός ευρέως φάσματος δράσεων, που διαχέονται στο σύνολο των Δήμων. Παρόμοια φιλοσοφία υπάρχει και για ότι αφορά τους λοιπούς δικαιούχους. Όμως υπάρχουν ορισμένα μεγάλα έργα, κυρίως υποδομών (βελτιώσεις οδικών αξόνων και δικτύων ύδρευσης, λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας κλπ), που κάνουν τη διαφορά μεταξύ των δύο ομάδων.

Η πορεία υλοποίησης του ΠΕΠ Θεσσαλίας παρουσιάζει υστέρηση στην υλοποίησή του και εμφανίζει για τους λοιπούς δικαιούχους, έως τον Οκτώβριο 2019 μόνο το 39,7% των συνολικών πιστώσεων των 402,634 εκατ. ευρώ να έχουν γίνει συμβάσεις και το 19,9% να έχει πληρωθεί. Θα πρέπει άμεσα να γίνουν δραστικές διορθωτικές κινήσεις, διότι η παρούσα προγραμματική περίοδος τελειώνει και ήδη έχουν προχωρήσει οι ενέργειες για την επόμενη περίοδο 2021-2027.

Το ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» διαχειρίζεται το 32% των συνολικών κονδυλίων για τους λοιπούς φορείς, με έργα υποδομών. Η μισές πιστώσεις του ΕΠ κατευθύνονται στην αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου Λάρισας-Βόλου. Αντίστοιχη εικόνα για το ΕΠ παρουσιάζουν τα έργα των Δήμων, με ποσοστό πιστώσεων το 45% του συνολικού προϋπολογισμού.

Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	24.371.723,00	7.294.273,00	31.665.996,00
Υποδ. Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	69.786.146,00	196.214.065,00	266.000.211,00
Ανάπτυξη Ανθρ. Δυναμικού, Εκπ/ση και Δια Βίου Μάθηση	0,00	6.024.181,00	6.024.181,00
Αλιεία & Θάλασσα	0,00	741.864,00	741.864,00
Περιφ. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας	61.157.673,00	402.633.548,00	463.791.221,00
ΣΥΝΟΛΑ	155.315.542,00	612.907.931,00	768.223.473,00

Πίνακας 6.13 Προϋπολογισμός έργων ανά ΕΠ των λοιπών φορέων και των Δήμων

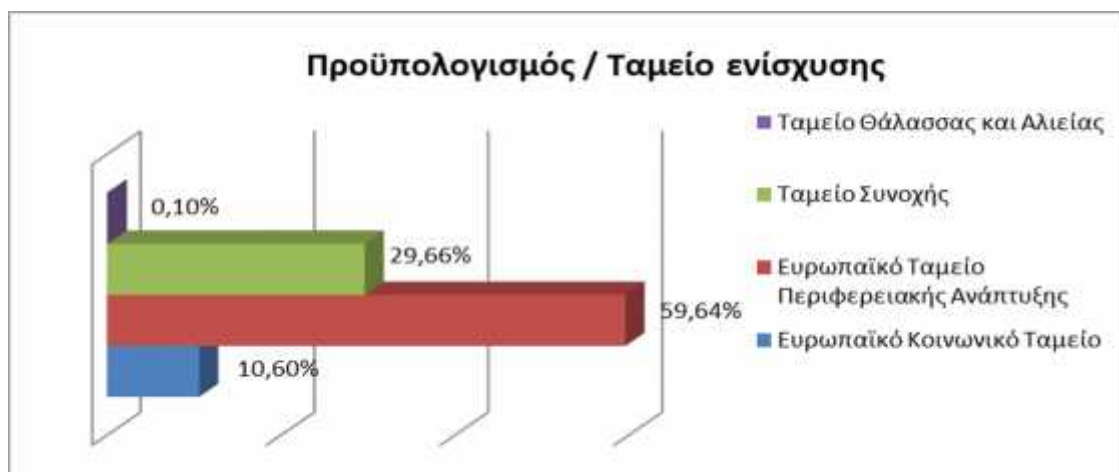
Διάγραμμα 6.9 Ποσοστό του προϋπολογισμού έργων ανά ΠΕ (λοιποί φορείς και Δήμοι)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης χρηματοδοτεί το 60% των κονδυλίων για το σύνολο των έργων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Από το σύνολο του προϋπολογισμού για όλους τους δικαιούχους, ποσού 458,170 εκατ. ευρώ, έχουν γίνει συμβάσεις μόνο το για το 29,2%, ενώ έχει πληρωθεί το 13,8%.

Αντίστοιχα, το Ταμείο Συνοχής χρηματοδοτεί το 30% των κονδυλίων των έργων. Από το συνολικές πιστώσεις για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, (227,888 εκατ. ευρώ), έχουν γίνει συμβάσεις μόνο για το 19,2%, ενώ έχει πληρωθεί το 10,6%.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	6.275.005,00	75.149.230,00	81.424.235,00
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	90.038.646,00	368.131.045,00	458.169.691,00
Ταμείο Συνοχής	59.001.891,00	168.885.792,00	227.887.683,00
Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	0,00	741.864,00	741.864,00
ΣΥΝΟΛΑ	155.315.542,00	612.907.931,00	768.223.473,00

Πίνακας 6.14 Προϋπολογισμός έργων ανά ΕΔΕΤ των λοιπών φορέων και των Δήμων

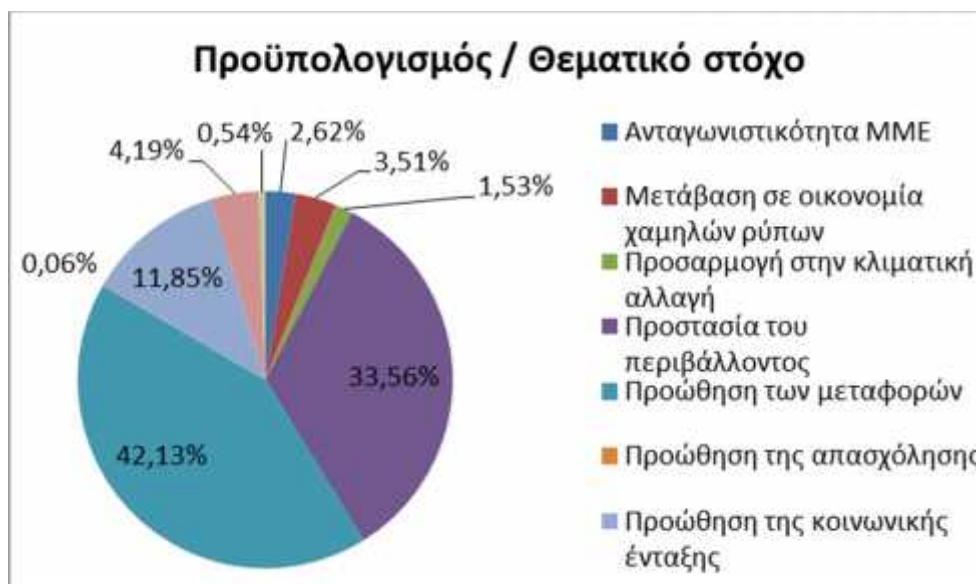
Διάγραμμα 6.10 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων/ΕΔΕΤ (λοιποί φορείς και Δήμοι)

Από τους Θεματικούς Στόχους του ΕΣΠΑ 2014-2020, ο ΘΣ «Προώθηση των μεταφορών» είναι αυτός που ικανοποιείται από 17 έργα, με δικαιούχους κυρίως την Περιφ. Θεσσαλίας και την ΤΡΕΝΟΣΕ Α.Ε. Είναι συνολικού προϋπολογισμού 323,640 εκατ. ευρώ, υλοποιεί έργα βελτίωσης και επέκτασης μεταφορικών δικτύων και παρουσιάζει και αυτός καθυστέρηση: έχουν γίνει συμβάσεις μόνο το 18,3% και έχει πληρωθεί το 8,2%.

Ο ΘΣ «προστασία του περιβάλλοντος» ικανοποιείται από ένα πλήθος έργων, με δικαιούχους Δήμους, ΔΕΥΑ, την Περιφ. Θεσσαλίας. Από τις συνολικές εγκεκριμένες πιστώσεις για όλους τους δικαιούχους, έχουν γίνει συμβάσεις μόνο το 31,3%, ενώ έχει πληρωθεί το 14,3%.

Θεματικοί Στόχοι	Δικαιούχοι Δήμοι	Λοιποί Δικαιούχοι	Σύνολο Δικαιούχων
Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	9.884.744,00	10.249.880,00	20.134.624,00
Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων	15.178.197,00	11.804.498,00	26.982.695,00
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	0,00	11.784.556,00	11.784.556,00
Προστασία του περιβάλλοντος	119.146.724,00	138.668.422,00	257.815.146,00
Προώθηση των μεταφορών	0,00	323.640.379,00	323.640.379,00
Προώθηση της απασχόλησης	0,00	491.984,00	491.984,00
Προώθηση της κοινωνικής ένταξης	10.182.280,00	80.858.552,00	91.040.832,00
Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	923.597,00	31.229.660,00	32.153.257,00
Χωρίς θεματικό στόχο	0,00	4.180.000,00	4.180.000,00
ΣΥΝΟΛΑ	155.315.542,00	612.907.931,00	768.223.473,00

Πίνακας 6.15 Προϋπολογισμός έργων ανά ΘΣ των λοιπών φορέων και των Δήμων

Διάγραμμα 6.11 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων ανά ΘΣ (λοιποί φορείς και Δήμοι)

6.5. Καταγραφή και ανάλυση των ενταγμένων ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η παρουσίαση των κυριοτέρων σημείων των αποτελεσμάτων της στατιστικής επεξεργασίας αφορά την πορεία 2.497 πράξεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

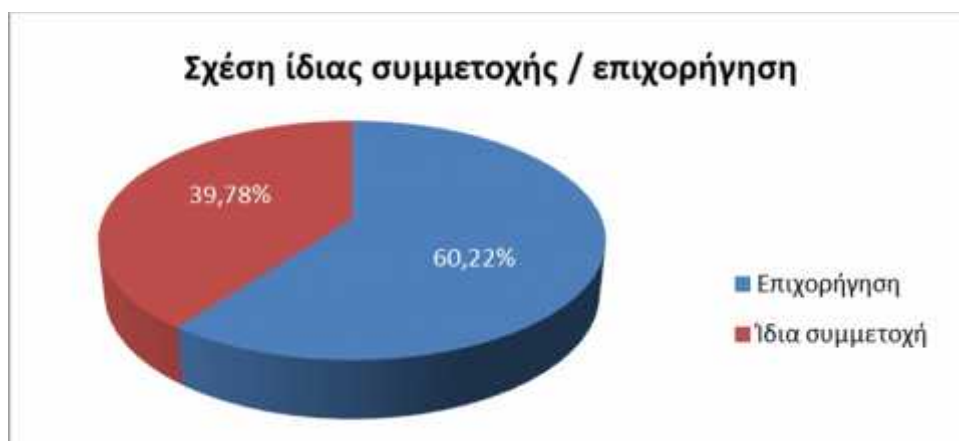
Η ενισχύσεις αυτές χρηματοδοτούν ένα μεγάλο φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων, έχουν ως δικαιούχους ιδιωτικές επιχειρήσεις που ανήκουν σε διαφορετικούς οικονομικούς κλάδους και τομείς παραγωγής, εκτός από πέντε δράσεις μεγάλου προϋπολογισμού, που έχουν ως φορέα το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Στις εξεταζόμενες ενισχύσεις η Δημόσια Δαπάνη είναι τμήμα του προϋπολογισμού της εγκεκριμένης πρότασης και εξαρτάται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στο οποίο εντάσσεται και τους όρους της δημόσιας πρόσκλησης.

Για 1.762 ενισχύσεις της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας χαμηλού κόστους χρηματοδοτείται το 100% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Για 713 ενισχύσεις δημιουργίας ή ενίσχυσης/αναβάθμισης επιχειρήσεων χρηματοδοτείται το 40% ή 50% του προϋπολογισμού τους, ενώ τα ποσοστά χρηματοδότησης των υπολοίπων 22 ενισχύσεων είναι ενδιάμεσα των αναφερθέντων. Το μέσο ποσοστό της Δημόσιας Δαπάνης είναι το 60,2% του συνολικού προϋπολογισμού.

Πλήθος ενισχύσεων	Σύνολο προϋπολογισμού	Επιχορήγηση	Ίδια συμμετοχή
2.497	159.758.753,00	96.205.031,00	63.553.722,00

Πίνακας 6.16 Πλήθος και προϋπολογισμοί των ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας

Διάγραμμα 6.12 Αναλογία επιχορήγησης με ίδια κεφάλαια του συνόλου των ενισχύσεων

Έχουν γίνει συμβάσεις για το σύνολο του αριθμού των ενισχύσεων και της εγκεκριμένης επιχορήγησης, εκτός ενός έργου έρευνας και ανάπτυξης (research and development, R&D), με τίτλο «ολοκληρωμένες νανοτεχνολογίες για τη βιώσιμη ανίχνευση ρυπαντών σε νερό και αστικά λύματα», με δικαιούχο το Παν. Θεσσαλίας, προϋπολογισμού 99,900 χιλ. ευρώ.

Δεν έχει γίνει καμία πληρωμή για τις μισές περίπου ενισχύσεις και έχουν γίνει πληρωμές μόνο για το 18,8% του συνόλου της επιχορήγησης.

	Πλήθος δικαιούχων	Ποσό €
Ύψος συμβάσεων	2.496	95.995.131,00
Ύψος πληρωμών	1.252	18.064.044,00

Πίνακας 6.17 Πλήθος και ποσά συμβασιοποιήσεων και εκταμιεύσεων των ενισχύσεων

Σε ότι αφορά τους συμβατικούς χρόνους ολοκλήρωσης του συνόλου των χρηματοδοτούμενων πράξεων, ο μέσος όρος υλοποίησης των ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας είναι 55 μήνες, αισθητά μεγαλύτερος των αντιστοίχων μέσων όρων, τόσο για τα έργα που υλοποιούν οι Δήμοι (39 μήνες), όσο και για τα έργα που υλοποιούν οι λοιποί δικαιούχοι (36 μήνες).

Σύνολο διάρκειας υλοποίησης ενισχύσεων (σε μήνες)	137.664
Μ.Ο. διάρκειας υλοποίησης ενισχύσεων (σε μήνες)	55

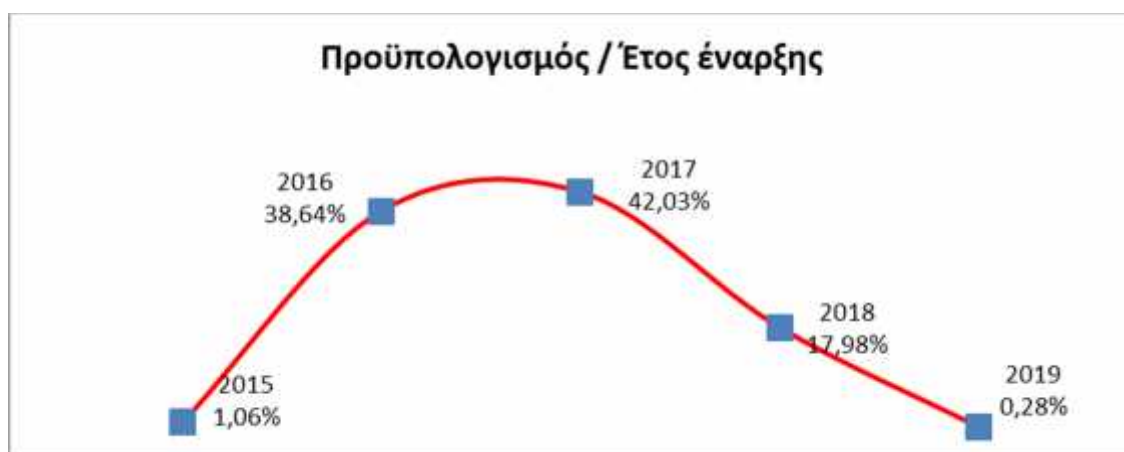
Πίνακας 6.18 Συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των ενισχύσεων

Σε αντιδιαστολή με τον αντίστοιχο πίνακα των έργων με δικαιούχους Δήμους και λοιπούς φορείς του ευρύτερου τομέα, για ότι αφορά τη διαδικασία ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας, μετά το πέρας των δύο πρώτων προπαρασκευαστικών ετών (προκηρύξεις προετοιμασίες φακέλων, αξιολόγηση προτάσεων κλπ), ολοκληρώνεται σχεδόν η φάση των εντάξεων, εντός των τριών επομένων ετών της προγραμματικής περιόδου.

Έτος έναρξης υλοποίησης	Πλήθος δικαιούχων	Σύνολο προϋπολογισμού
2014	0	0,00
2015	5	1.695.266,00

2016	866	61.732.446,00
2017	1.172	67.153.065,00
2018	450	28.724.076,00
2019	4	453.900,00
2020	0	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	2.497	159.758.753,00

Πίνακας 6.19 Αριθμός και προϋπολογισμοί των ενταγμένων ενισχύσεων κάθε έτους

Διάγραμμα 6.13 Ποσοστό του προϋπολογισμού των ενταγμένων ενισχύσεων κάθε έτους

Ο μεγαλύτερος αριθμός ενισχύσεων είναι ενταγμένες στο τομεακό ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία». Αφορούν κυρίως υποβοήθηση στη δημιουργία ή αναβάθμιση/επέκταση μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων και υποβοήθηση στην υποαπασχόληση νέων. Είναι επενδύσεις χαμηλού κόστους και η μέση επιχορήγηση δεν ξεπερνά τα 90 χιλ. ευρώ.

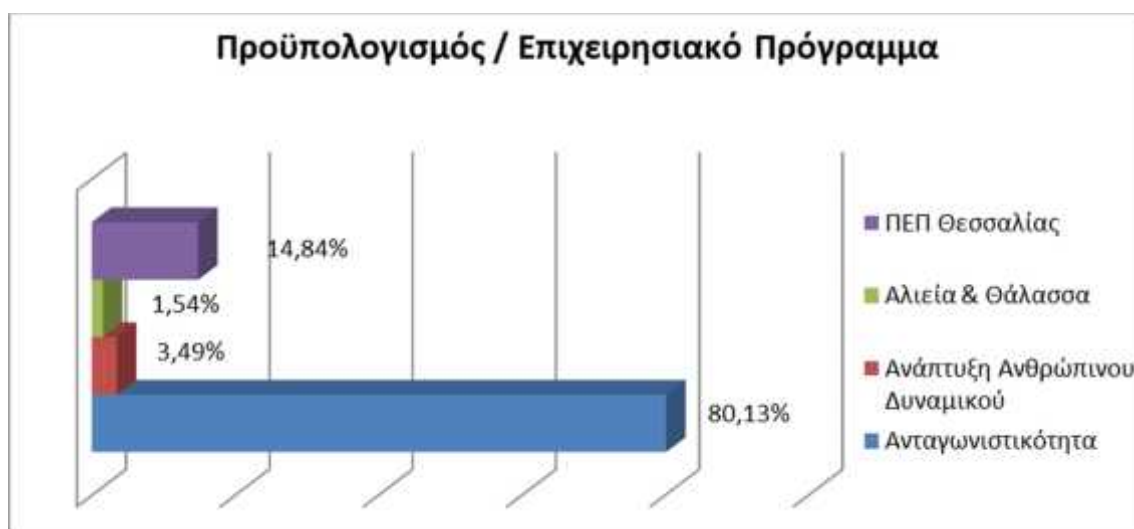
Οι 970 εγκεκριμένες δράσεις του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» αφορούν προγράμματα επιχορήγησης μέσω ΟΑΕΔ, για νέους επιχειρηματίες και ανέργους, με συμμετοχή της δημόσιας δαπάνης στο σύνολο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού που δεν ξεπερνά για το 95% των ενισχύσεων τα 10 χιλ. ευρώ.

Και τα 73 προγράμματα του ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας αφορούν ενισχύσεις στην έναρξη λειτουργίας νέων μικρομεσαίων επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου.

Οι περισσότερες ενισχύσεις του ΕΠ «Αλιεία & Θάλασσα» αφορούν οριστική απόσυρση συγκεκριμένων αλιευτικών σκαφών, καθώς και αναβάθμιση επιχειρήσεων μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020	Πλήθος δικαιούχων	Σύνολο προϋπολογισμού
Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρημα- τικότητα και Καινοτομία	1.434	128.009.572,00
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμι- κού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	970	5.583.260,00
Αλιεία & Θάλασσα	20	2.458.200,00
Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας	73	23.707.721,00
ΣΥΝΟΛΑ	2.497	159.758.753,00

Πίνακας 6.20 Αριθμός και συνολικός προϋπολογισμός ενισχύσεων ανά ΕΠ

Διάγραμμα 6.14 Ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού ενισχύσεων ανά ΕΠ

Η πλειοψηφία των ενισχύσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, με επιχορήγηση του συνόλου των δικαιούχων στο 100% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, σε τομείς όπως:

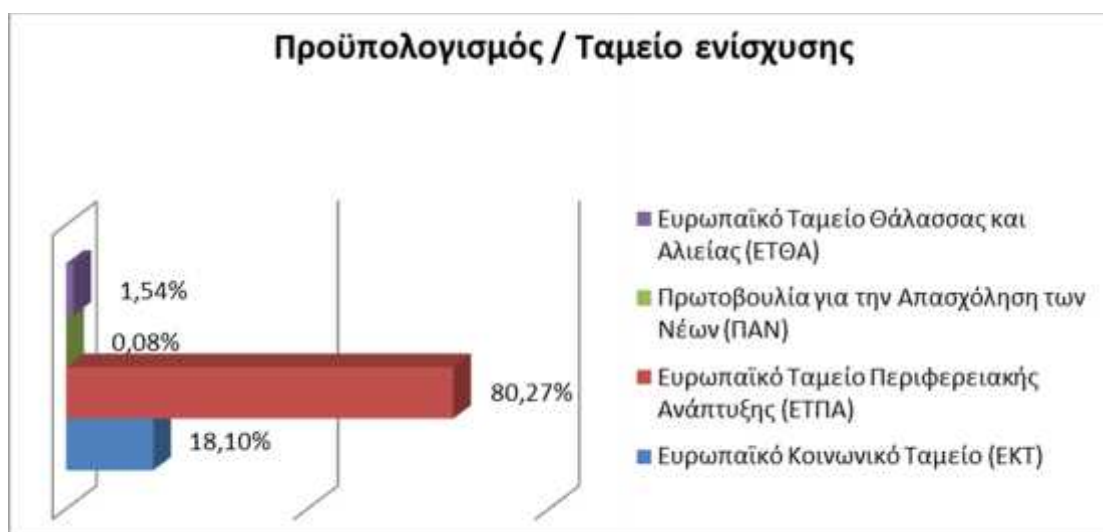
1. υποβοήθηση νεοφυών επιχειρήσεων (startups),
2. ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και
3. επιχορηγήσεις για επιχειρηματίες και ανέργους μέσω ΟΑΕΔ.

Από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ενισχύεται κυρίως η δημιουργία και η αναβάθμιση λειτουργίας επιχειρήσεων. Αφορά προτάσεις μεγα-

λυτέρου κόστους, με μέσο προϋπολογισμό 175 χιλ. ευρώ και μέση επιχορήγηση στο 51% του συνόλου.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)	Πλήθος δικαιούχων	Σύνολο προϋπολογισμού
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	1703	28.921.551,00
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	731	128.243.642,00
Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων	43	135.360,00
Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	20	2.458.200,00
ΣΥΝΟΛΑ	2.497	159.758.753

Πίνακας 6.21 Αριθμός και συνολικός προϋπολογισμός ενισχύσεων ανά ΕΔΕΤ

Διάγραμμα 6.15 Ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού ενισχύσεων ανά ΕΔΕΤ

Οι Θεματικοί Στόχοι (ΘΣ) του ΕΣΠΑ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, που ικανοποιούνται από την πλειοψηφία των ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας είναι:

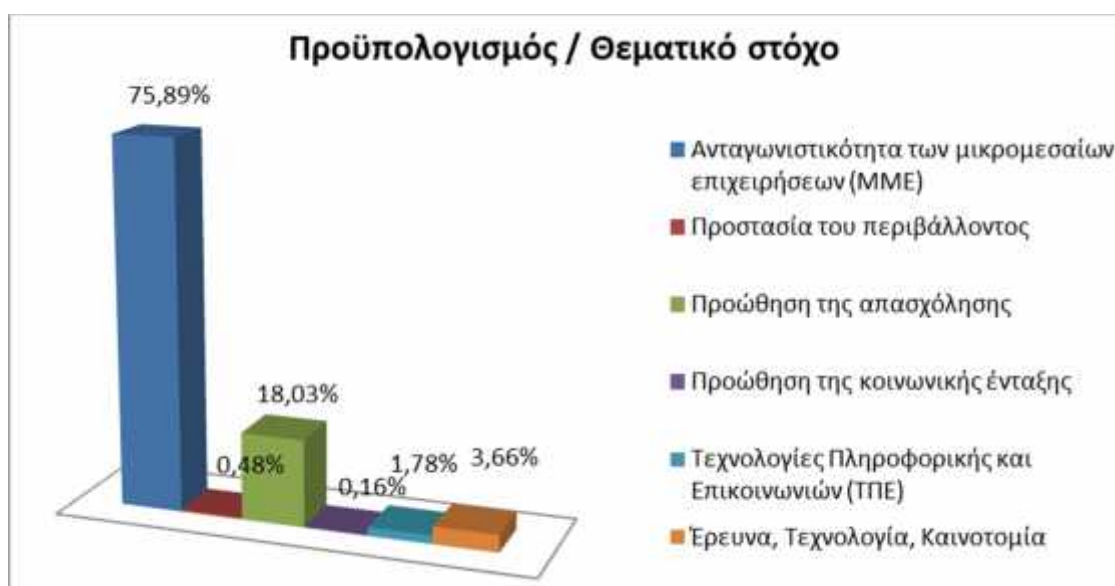
1. Ο ΘΣ «Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)», με 704 εντασσόμενα έργα κυρίως αναβάθμισης πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων και με μέση επιχορήγηση στο 49% του προϋπολογισμού τους. Ο ΘΣ λαμβάνει χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, και ενι-

σχέι επιχειρήσεις πολλών κλάδων και δραστηριοτήτων της περιοχής εφαρμογής. Παρουσιάζει μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίησή του, μια και έχουν γίνει πληρωμές μόνο για το 5,5% της επιχορήγησης.

2. Ο ΘΣ «Πρωώθηση της απασχόλησης», με 1.744 εντασσόμενα έργα κυρίως ενισχύσεων της αυτοαπασχόλησης και μείωσης της ανεργίας και με επιχορήγηση στο 100% του προϋπολογισμού τους. Ο ΘΣ παρουσιάζει καλύτερη εικόνα στην εφαρμογή του με πληρωμές για το 33% της επιχορήγησης.

Θεματικοί Στόχοι	Πλήθος δικαιούχων	Σύνολο προϋπολογισμού
Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	704	121.239.386,00
Προστασία του περιβάλλοντος	15	762.934,00
Πρωώθηση της απασχόλησης	1744	28.802.911,00
Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης	2	254.000,00
Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)	17	2.847.397,00
Έρευνα, Τεχνολογία, Καινοτομία	15	5.852.125,00
ΣΥΝΟΛΑ	2.497	159.758.753

Πίνακας 6.22 Αριθμός και συνολικός προϋπολογισμός ενισχύσεων ανά ΘΣ

Διάγραμμα 6.16 Ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού ενισχύσεων ανά ΘΣ

6.5.1. Συνοπτική ανάλυση των κυριοτέρων προγραμμάτων για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Η ταυτότητα των κυριοτέρων ομάδων ενισχύσεων της επιχειρηματικότητας στην περιοχή αναφοράς, είναι:

Προγράμματα μέσω του ΟΑΕΔ για:

1. επιχορήγηση επιχειρήσεων για την απασχόληση 1.459 ανέργων νέων, ηλικίας 18-24 ετών.
2. επιχορήγηση επιχειρήσεων για την απασχόληση 1.295 ανέργων νέων, ηλικίας 25-29 ετών.
3. επιχορήγηση επιχειρήσεων για την πρόσληψη 10.000 ανέργων, ηλικίας 30-49 ετών.

Πλήθος δικαιούχων	968
Επιχορήγηση	5.329.260,00
Ίδια συμμετοχή	0,00
Σύνολο προϋπολογισμού	5.329.260,00
Ύψος συμβάσεων	5.329.260,00
Ύψος πληρωμών	2.305.683,00
Συνολική διάρκεια υλοποίησης (σε μήνες)	74.562
Επιχ. Προγράμματα	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση
Χρηματοδοτικά Ταμεία	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ)
Θεματικοί Στόχοι	Προώθηση της απασχόλησης

Πίνακας 6.23 Προγράμματα ενισχύσεων μέσω ΟΑΕΔ

Προγράμματα για την αναβάθμιση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων

Πλήθος δικαιούχων	317
Επιχορήγηση	17.346.243,00
Ίδια συμμετοχή	18.471.245,00
Σύνολο προϋπολογισμού	35.817.488,00

Ύψος συμβάσεων	17.346.243,00
Ύψος πληρωμών	6.049.416,00
Συνολική διάρκεια υλοποίησης (σε μήνες)	15.416
Επιχ. Προγράμματα	Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)
Χρηματοδοτικά Ταμεία	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Θεματικοί Στόχοι	Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)

Πίνακας 6.24 Προγράμματα ενισχύσεων πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων

Προγράμματα ενίσχυσης της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Πλήθος δικαιούχων	666
Επιχορήγηση	17.131.051,00
Ίδια συμμετοχή	0,00
Σύνολο προϋπολογισμού	17.131.051,00
Ύψος συμβάσεων	17.131.051,00
Ύψος πληρωμών	5.140.844,00
Συνολική διάρκεια υλοποίησης (σε μήνες)	24.594
Επιχ. Προγράμματα	Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία
Χρηματοδοτικά Ταμεία	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Θεματικοί Στόχοι	Πρώθηση της απασχόλησης

Πίνακας 6.25 Προγράμματα ενισχύσεων πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Προγράμματα ενίσχυσης επιχειρήσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό κλάδο με:

1. Ενίσχυση τουριστικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό τους και την αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχουν.

2. Συμβολή στην ίδρυση και τη λειτουργία νέων τουριστικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Πλήθος δικαιούχων	285
Επιχορήγηση	35.734.103,00
Ίδια συμμετοχή	36.275.010,00
Σύνολο προϋπολογισμού	72.009.113,00
Ύψος συμβάσεων	35.734.103,00
Ύψος πληρωμών	1.452.586,00
Συνολική διάρκεια υλοποίησης (σε μήνες)	13.101
Επιχ. Προγράμματα	Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)
Χρηματοδοτικά Ταμεία	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Θεματικοί Στόχοι	Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)

Πίνακας 6.26 Προγράμματα ενισχύσεων τουριστικών επιχειρήσεων

6.6. Καταγραφή και ανάλυση των έργων με δικαιούχους τους Δήμους της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Σε αυτή την ενότητα θα παρουσιασθούν τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των δεδομένων των έργων που εκτελούν οι ΟΤΑ Α' βαθμού και χρηματοδοτούνται από πόρους του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, ως προς διάφορες μεταβλητές .

Τα δεδομένα των έργων στην περιοχή αναφοράς αφορούν διάφορα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά και έχουν συλλεχθεί στα μέσα Οκτωβρίου 2019 με διάφορα κριτήρια αναζήτησης. Στη συνέχεια, έγινε καταχώρησή και κατανομή τους ως προς αρκετές μεταβλητές και στατιστική ανάλυσή τους.

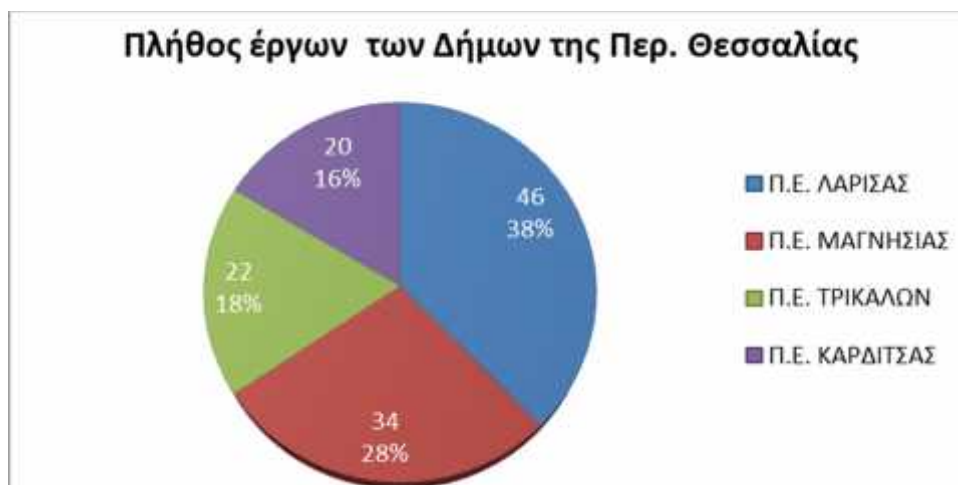
6.6.1. Πλήθος έργων και χρονικός προγραμματισμός

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας εκτείνεται σε 14.038 τετραγωνικά χιλιόμετρα και αποτελείται από πέντε Περιφερειακές Ενότητες, με συνολικό πληθυσμό 741.520 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Εξετάζονται 122 ενταγμένα έργα που υλοποιούνται από 23 Δήμους, το σύνολο σχεδόν των Δήμων της Θεσσαλίας, με συνολική διάρκεια χρονικού προγραμματισμού της υλοποίησης τους 4.709 μήνες και μέσο όρο/έργο τους 39 μήνες

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολική διάρκεια υλοποίησης έργων (σε μήνες)	Μ.Ο. διάρκειας υλοποίησης έργων (σε μήνες)
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	46	1.691	37
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	34	1.289	38
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	22	869	40
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	20	861	43
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	122	4.709	39

Πίνακας 6.27 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημοτικών έργων

Διάγραμμα 6.17 Αναλογία του πλήθους ενταγμένων έργων μεταξύ των ΠΕ στη Θεσσαλία

Η Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) Λάρισας έχει συνολική έκταση 5.376 τετρ. χιλιόμετρα και οι επτά Δήμοι που την απαρτίζουν έχουν πληθυσμό 293.083 κατοίκους.

Έχουν ενταχθεί από τους Δήμους της ΠΕ Λάρισας 46 έργα, συνολικής προγραμματιζόμενης υλοποίησης 1.691 μηνών. Το πλήθος, καθώς και στοιχεία χρονικού προγραμματισμού των εντασσόμενων έργων κάθε Δήμου, εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα.

Τον μεγαλύτερο αριθμό έργων (17) έχει εντάξει ο Δήμος Λαρισαίων, από τα οποία τα 7 αφορούν παρεμβάσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) με τίτλο: «Στρατηγική ΒΑΑ Δήμου Λαρισαίων: Η πόλη στο προσκήνιο», με δράσεις δημιουργίας πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, οδών ήπιας κυκλοφορίας, βελτιώσεις κτιρίων, εξοπλισμών κλπ. Τα έργα είναι ενταγμένα στο ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας και χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Δικαιούχοι Δήμοι ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	Πλήθος έργων	Συνολική διάρκεια υλοποίησης έργων (σε μήνες)	Μ.Ο. διάρκειας υ- λοποίησης έργων (σε μήνες)
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ	3	127	42
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	7	274	39
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	7	279	40
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	17	610	36
ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	5	148	30
ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	3	111	37

ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	4	142	35
----------------	---	-----	----

Πίνακας 6.28 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημοτικών έργων στην ΠΕ Λάρισας

Οι Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) Μαγνησίας και Σποράδων εκτείνονται σε 2.642 τετρ. χιλιόμετρα, ενώ ο συνολικός πληθυσμός των οκτώ Δήμων που βρίσκονται στα όριά τους είναι 203.808 κάτοικοι.

Τα εντασσόμενα έργα στο ΕΣΠΑ 2014-2020 με δικαιούχους του Δήμους των ΠΕ είναι 34, με συνολική περίοδο υλοποίησης τους 1.289 μήνες. Ο Δήμος Βόλου υλοποιεί 17 έργα, από τα οποία τα 9 αφορούν παρεμβάσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) με τίτλο: «Στρατηγική ΒΑΑ Δήμου Βόλου: επιχειρησιακός σχεδιασμός Δ. Βόλου για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη», με παρεμβάσεις δημιουργίας πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, οδών ήπιας κυκλοφορίας, διαμορφώσεις πλατειών, ανακαινίσεις κτιρίων κλπ.

Δικαιούχοι Δήμοι ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	Πλήθος έργων	Συνολική διάρκεια υλοποίησης έργων (σε μήνες)	Μ.Ο. διάρκειας υ- λοποίησης έργων (σε μήνες)
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	9	382	42
ΔΗΜΟΣ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	2	69	34
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	17	589	35
Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	1	52	52
ΔΗΜΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	4	152	38
ΔΗΜΟΣ ΣΚΟΠΕΛΟΥ	1	44	44

Πίνακας 6.29 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημοτικών έργων στις ΠΕ Μαγνησίας και Σποράδων

Η Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων αποτελείται από τέσσερις Δήμους, έχει έκταση 3.383 τετρ. χιλιόμετρα και ο συνολικός πληθυσμός της είναι 131.085 κάτοικοι.

Έχουν ενταχθεί από τους Δήμους της ΠΕ Τρικάλων 22 έργα, συνολικής προγραμματιζόμενης υλοποίησης 869 μηνών. Στον πίνακα εμφανίζονται ο αριθμός και η προγραμματιζόμενη διάρκεια υλοποίησης των έργων κάθε Δήμου.

Ο Δήμος Τρικκαίων έχει εντάξει 11 έργα έως τα μέσα Οκτωβρίου 2019. Το μεγαλύτερο από αυτά αφορά τη δημιουργία μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων

(ΜΕΑ) στη Δυτική Θεσσαλία. Τα περισσότερα από τα έργα των υπολοίπων Δήμων της ΠΕ Τρικάλων αφορούν έργα υποδομής (κυρίως αντικαταστάσεις δικτύων ύδρευσης).

Δικαιούχοι Δήμοι ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Πλήθος έργων	Συνολική διάρκεια υλοποίησης έργων (σε μήνες)	Μ.Ο. διάρκειας υ- λοποίησης έργων (σε μήνες)
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ	4	157	39
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	4	141	35
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	11	463	42
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	3	108	36

Πίνακας 6.30 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημοτικών έργων στην ΠΕ Τρικάλων

Οι έξι Δήμοι που αποτελούν την Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας, έχουν έκταση 2.636 τετρ. χιλιόμετρα, ενώ ο συνολικός πληθυσμός τους είναι 113.544 κάτοικοι (απογραφή 2011).

Ως τελικοί δικαιούχοι, οι Δήμοι της ΠΕ Καρδίτσας, έχουν 20 έργα ενταγμένα για χρηματοδότηση από το τρέχον ΕΣΠΑ με διάρκεια υλοποίησης τους 861 μήνες με μέσο όρο/έργο τους 43 μήνες. Ο Δήμος Καρδίτσας έχει εκτελεί 7 έργα διαφορετικών δράσεων, με κυριότερο την μετεγκατάσταση υπηρεσιών του, με αλλαγή χρήσης διδακτικού κτιρίου.

Δικαιούχοι Δήμοι ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Πλήθος έργων	Συνολική διάρκεια υλοποίησης έργων (σε μήνες)	Μ.Ο. διάρκειας υλοποίησης έργων (σε μήνες)
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	1	42	42
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	7	249	36
Δ. ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	2	133	66
ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	4	166	42
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	5	210	42
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	1	61	61

Πίνακας 6.31 Αριθμός, συνολική και μέση διάρκεια υλοποίησης των δημοτικών έργων στην ΠΕ Καρδίτσας

6.6.2. Προϋπολογισμοί, συμβάσεις και πληρωμές έργων

Ο συνολικός προϋπολογισμός όλων των έργων, που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση από τους Δήμους της Θεσσαλίας, είναι ύψους 155,316 εκατ. ευρώ. Από το προϋπολογισθέν κόστος των εντασσόμενων έργων έχουν γίνει συμβάσεις για το 22,6% και έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εκταμίευσης πόρων (πληρωμής) για το 8,3% των εγκεκριμένων και συμβασιοποιημένων έργων.

Είναι φανερό η υστέρηση στην υλοποίηση των έργων που έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2014-2020, τα οποία έχουν εγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης που θα ελεγχθούν από τα αρμόδια εθνικά και κοινοτικά όργανα με καταλογισμό προστίμων για τη μη συμμόρφωση με τους όρους του Εταιρικού Συμφώνου, αλλά και απεντάξεις έργων.

Σημαντικό ρόλο στην επιδείνωση της κατάστασης έχει παίξει το μεγάλο ποσοστό διαγωνισμών, που ή παρουσιάζουν πολύ μεγάλες καθυστερήσεις στη διαδικασία τους ή δεν έχουν τελεσφορήσει λόγω δικαστικών προσφυγών.

Σε ότι αφορά στην διεκδίκηση και ένταξη των δημοτικών έργων, τόσο σε επίπεδο ΠΕ όσο και σε επίπεδο Δήμων, παρατίθεται ως δείκτης αποτελεσματικότητας, ο λόγος του συνόλου του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων προς το σύνολο των κατοίκων.

Δικαιούχοι Δήμοι ΠΕ Θεσσαλίας	Συνολικός προ- ϋπολογισμός	Ύψος συμ- βάσεων	Ύψος πλη- ρωμών	Ποσό προϋπ. ανά κάτοικο
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	62.876.878,00	12.940.416,00	3.124.572,00	214,54
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	30.220.044,00	11.134.929,00	3.951.046,00	148,28
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	47.825.933,00	5.862.169,00	2.577.502,00	364,85
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	14.392.687,00	5.138.929,00	3.265.181,00	126,76
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	155.315.542,00	35.076.443,00	12.918.301,00	209,46

Πίνακας 6.32 Προϋπολογισμοί των δημοτικών έργων μεταξύ των ΠΕ στη Θεσσαλία

Στους 7 Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας έχουν γίνει συμβάσεις για το 20,6% και έχει πληρωθεί το 5% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων, ύψους 62,876 εκατ. ευρώ.

Τα ποσοστά των συμβάσεων της ΠΕ, αλλά και των πληρωμών σε σχέση με το σύνολο των προϋπολογισμών των έργων, είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα και μι-

κρότερα και από τους αντίστοιχους μέσους όρους για όλη τη Περιφέρεια. Την καλύτερη επίδοση, σε σχέση με τις συμβάσεις, εμφανίζει ο Δ. Κιλελέρ με ποσοστό 30,5% των συνολικών έργων που υλοποιεί, ενώ για ότι αφορά τις πληρωμές, την καλύτερη επίδοση παρουσιάζει ο Δ. Ελασσόνας, με ποσοστό 8,7% των έργων.

Τον μεγαλύτερο δείκτη προϋπολογισμού/πλήθος κατοίκων παρουσιάζει ο Δ. Τεμπών με 715,94€/κάτοικο και τον χαμηλότερο ο Δ. Αγίας με 70,47€/κάτοικο.

Τα μεγαλύτερου κόστους έργα αφορούν δημιουργία υποδομών (κυρίως κατασκευές δικτύων αποχέτευσης, ακαθάρτων υδάτων και επεξεργασίας λυμάτων) και κατανέμονται μεταξύ όλων των Δήμων της ΠΕ Λάρισας.

Δικαιούχοι Δήμοι	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών	Ποσό προϋπ. ανά κάτοικο
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ	808.346,00	112.320,00	33.379,00	70,47
Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	12.668.328,00	3.395.107,00	1.108.155,00	309,90
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	11.053.191,00	3.371.803,00	692.802,00	530,03
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	23.675.960,00	2.956.114,00	883.864,00	145,62
ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	9.816.932,00	2.216.656,00	333.849,00	715,94
ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	1.861.280,00	341.280,00	72.523,00	74,36
Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	2.992.841,00	547.136,00	0,00	161,38

Πίνακας 6.33 Προϋπολογισμοί των έργων μεταξύ των Δήμων ΠΕ Λάρισας

Διάγραμμα 6.18 Προϋπολογισμοί, συμβασιολογήσεις και πληρωμές έργων των Δήμων ΠΕ Λάρισας (ποσά σε χιλ. ευρώ)

Στις Περιφερειακές Ενότητες Μαγνησίας και Σποράδων, για τα ενταγμένα έργα 6 Δήμων, συνολικού εγκεκριμένου 30,220 εκατ. ευρώ, έχουν γίνει συμβάσεις για το 36,8% του συνόλου και έχει πληρωθεί το 13,1% .

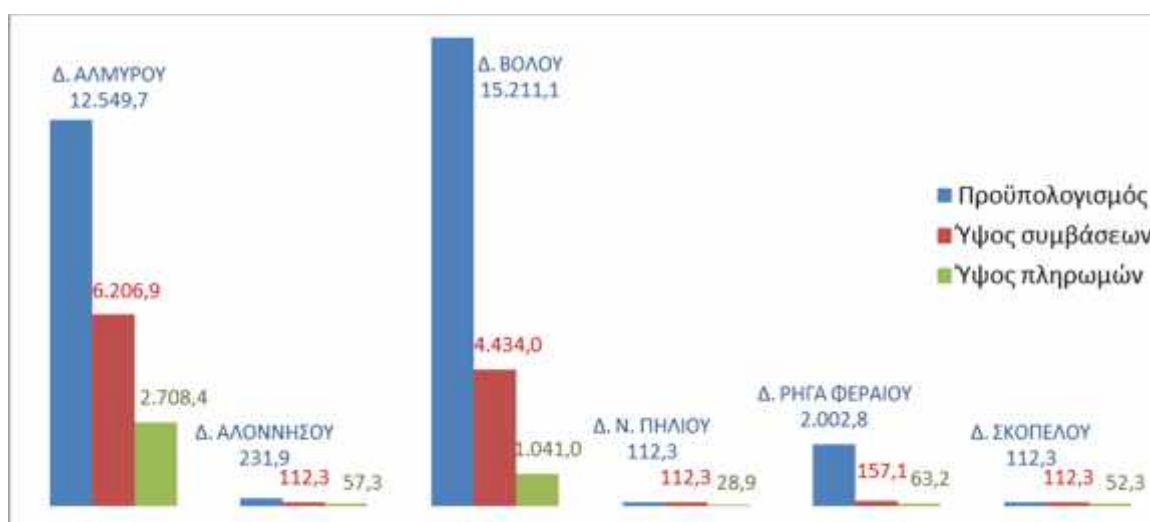
Τα ποσοστά των συμβάσεων είναι πολύ καλύτερα από το μέσο όρο του συνόλου της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Όλοι οι Δήμοι έχουν συμβασιοποιήσει έργα άνω του 30% του προϋπολογισμού, εκτός του Δ. Ρήγα Φεραίου (7,8%). Και για τις πληρωμές των έργων η εικόνα είναι ενθαρρυντική με τέσσερις Δήμους (Αλμυρού, Αλοννήσου, Ν. Πηλίου και Σκοπέλου) να παρουσιάζουν ποσοστό άνω του 20%.

Ο δείκτης προϋπολογισμού/πλήθος κατοίκων, εμφανίζει μεγάλες διακυμάνσεις, μεταξύ των 674,21€/κάτοικο του Δ. Αλμυρού κα των 10,99€/κάτοικο του Δ. Νοτίου Πηλίου.

Η πλειοψηφία των έργων, προϋπολογισμού άνω του ενός εκατ. ευρώ, αφορούν τον στόχο της προστασίας του περιβάλλοντος και είναι κυρίως έργα υποδομών.

Δικαιούχοι Δήμοι	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών	Ποσό προϋπ. ανά κάτοικο
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	12.549.661,00	6.206.911,00	2.708.421,00	674,21
Δ. ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	231.856,00	112.320,00	57.291,00	84,31
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	15.211.095,00	4.433.986,00	1.040.969,00	105,30
Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	112.320,00	112.320,00	28.928,00	10,99
Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	2.002.792,00	157.072,00	63.152,00	183,37
Δ. ΣΚΟΠΕΛΟΥ	112.320,00	112.320,00	52.285,00	22,65

Πίνακας 6.34 Προϋπολογισμοί των έργων μεταξύ των Δήμων ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων

Διάγραμμα 6.19 Προϋπολογισμοί, συμβασιοποιήσεις και πληρωμές έργων των Δήμων ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων (ποσά σε χιλ. ευρώ)

Στην Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων τα έργα με δικαιούχους τους 4 Δήμους της περιοχής, έχουν εγκεκριμένο προϋπολογισμό 47,826 εκατ. ευρώ. Έχουν

υπογραφεί δημόσιες συμβάσεις για το 12,3% και έχει εκταμιευθεί το 5,4% του συνόλου.

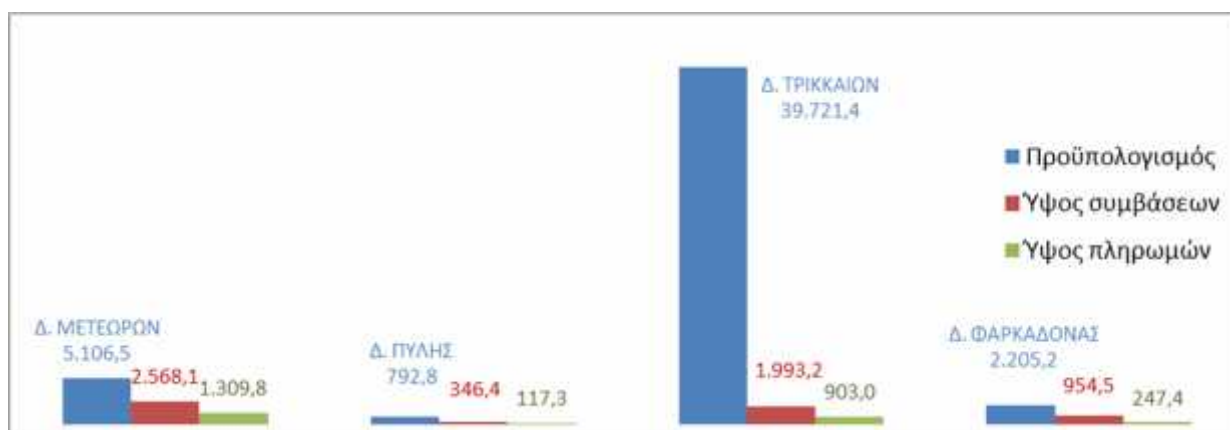
Ο Δήμος της πρωτεύουσας της ΠΕ παρουσιάζει πολύ χαμηλές επιδόσεις τόσο στην υπογραφή συμβάσεων (5,0%), όσο και στην εκταμίευση (2,3%), από τον πολύ μεγάλο εγκεκριμένο προϋπολογισμό του, τον μεγαλύτερο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Για τους λοιπούς Δήμους έχει συμβασιοποιηθεί περίπου το 50% και έχει πληρωθεί άνω του 10%.

Το ποσό του προϋπολογισμού/κάτοικο για τα έργα των Δήμων της περιοχής κυμαίνεται από 488,25€ έως και 55,27€.

Από το σύνολο του προϋπολογισμού όλων των έργων των Δήμων της ΠΕ Τρικάλων, το 66% απορροφά η κατασκευή μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων στη Δυτική Θεσσαλία, ενταγμένο στο ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», με δικαιούχο τον Δ. Τρικκαίων. Δεν έχει υπογραφεί ακόμη κάποια σύμβαση σχετική με το έργο αυτό.

Δικαιούχοι Δήμοι	Συνολικός προ- ϋπολογισμός	Ύψος συμ- βάσεων	Ύψος πλη- ρωμών	Ποσό προϋπ. ανά κάτοικο
Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	5.106.483,00	2.568.072,00	1.309.838,00	232,21
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	792.806,00	346.431,00	117.344,00	55,27
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	39.721.447,00	1.993.213,00	902.960,00	488,25
Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	2.205.197,00	954.453,00	247.360,00	164,62

Πίνακας 6.35 Προϋπολογισμοί των έργων μεταξύ των Δήμων ΠΕ Τρικάλων

Διάγραμμα 6.20 Προϋπολογισμοί, συμβασιοποιήσεις και πληρωμές έργων των Δήμων ΠΕ Τρικάλων (ποσά σε χιλ. ευρώ)

Στους 6 Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας έχουν γίνει συμβάσεις για το 35,7% και έχει εκταμιευθεί το 22,7%, του συνολικού προϋπολογι-

σμού των ενταγμένων έργων, ύψους 14,392 εκατ. ευρώ, από τα οποία περίπου τα μισά υλοποιεί ο Δήμος Καρδίτσας.

Οι περισσότεροι Δήμοι της ΠΕ παρουσιάζουν πολύ καλή εικόνα ως προς την υπογραφή συμβάσεων για τα έργα που έχουν εντάξει στο ΕΣΠΑ 2014-2020 με τα ποσοστά τεσσάρων Δήμων να είναι άνω του 50%. Οι ίδιοι αυτοί Δήμοι εμφανίζουν και πολύ καλά ποσοστά εκταμιεύσεων (από 16% έως 46%). Επίσης, για ότι αφορά τους δείκτες προϋπολογισμού/πλήθος κατοίκων, τις καλύτερες επιδόσεις παρουσιάζουν οι Δήμοι Παλαμά και Μουζακίου, με 248,16€ και 169,67€ ανά κάτοικο αντίστοιχα.

Το έργο με το μεγαλύτερο κόστος αφορά κατασκευή δικτύου αποχέτευσης, ακαθάρτων υδάτων και επεξεργασίας λυμάτων στο Δ. Παλαμά, ενώ το επόμενο αφορά βελτίωση χώρου μετεγκατάστασης δημοτικών υπηρεσιών στην Καρδίτσα.

Δικαιούχοι Δήμοι	Συνολικός προ- ϋπολογισμός	Ύψος συμ- βάσεων	Ύψος πλη- ρωμών	Ποσό προϋπ. ανά κάτοικο
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	112.320,00	112.320,00	34.718,00	32,56
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	6.821.096,00	648.777,00	339.138,00	120,20
Δ. ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑ- ΣΤΗΡΑ	567.120,00	334.680,00	91.233,00	122,36
Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	2.226.442,00	1.234.460,00	896.683,00	169,67
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	4.150.709,00	2.808.692,00	1.903.409,00	248,16
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	515.000,00	0,00	0,00	27,30

Πίνακας 6.36 Προϋπολογισμοί των έργων μεταξύ των Δήμων ΠΕ Καρδίτσας

Διάγραμμα 6.21 Προϋπολογισμοί, συμβασιοποιήσεις και πληρωμές έργων των Δήμων ΠΕ Καρδίτσας (ποσά σε χιλ. ευρώ)

6.6.3. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ)

Το σύνολο των έργων με τελικούς δικαιούχους τους Δήμους της Περιφέρειας Θεσσαλίας, έχουν ως φορείς διαχείρισης τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης τριών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ):

1. Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, με προϋπολογισμό ύψους 24.372 χιλ. ευρώ
2. Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη, συνολικού προϋπολογισμού 69.786 χιλ. ευρώ και
3. Περιφέρειας Θεσσαλίας, προϋπολογισμού 61.158 χιλ. ευρώ

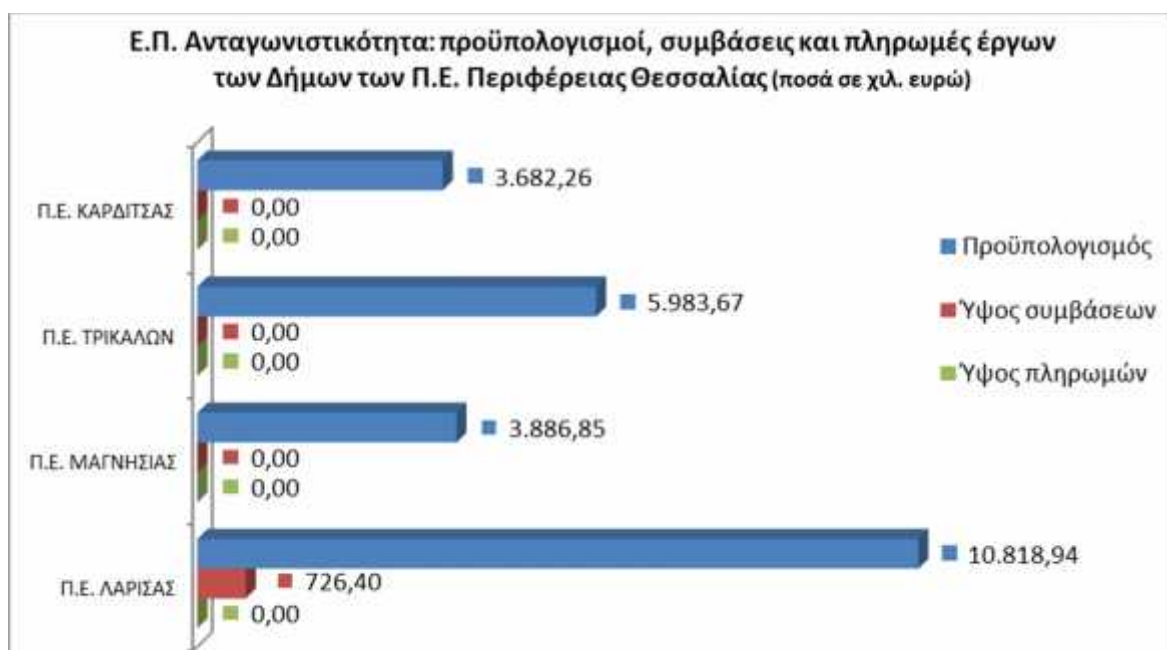
Διάγραμμα 6.22 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων των Δήμων ανά ΕΠ

Από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»** στην Περιφέρεια Θεσσαλίας υλοποιούνται το 14% του αριθμού των έργων, το οποίο αντιστοιχεί στο 16% του συνολικού προϋπολογισμού. Παρατηρείται τεράστια υστέρηση στην υλοποίησή του με υπογραφή σύμβασης μόνο για το 3% του προϋπολογισμού και μόνο για το έργο: «Αναστήλωση - επανάχρηση του κτηρίου Μπεζεστένι» στο Δήμο Λαρισαίων, χωρίς καμία εκταμίευση.

Από τα λοιπά έργα του ΕΠ, έξι εγκεκριμένες προτάσεις αφορούν την Δράση: «Ανοικτά Κέντρα Εμπορίου», με υλοποίηση από ισάριθμα σχήματα συνεργασίας μεταξύ των Δήμων Λαρισαίων, Ελασσόνας, Αλμυρού, Τρικκαίων, Μετεώρων και Καρδίτσας και των τοπικών Εμπορικών Συλλόγων.

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προ-ϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	6	10.818.938	726.400,00	0,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	6	3.886.850	0,00	0,00
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	3	5.983.672	0,00	0,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2	3.682.263,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	17	24.371.723,00	726.400,00	0,00

Πίνακας 6.37 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»

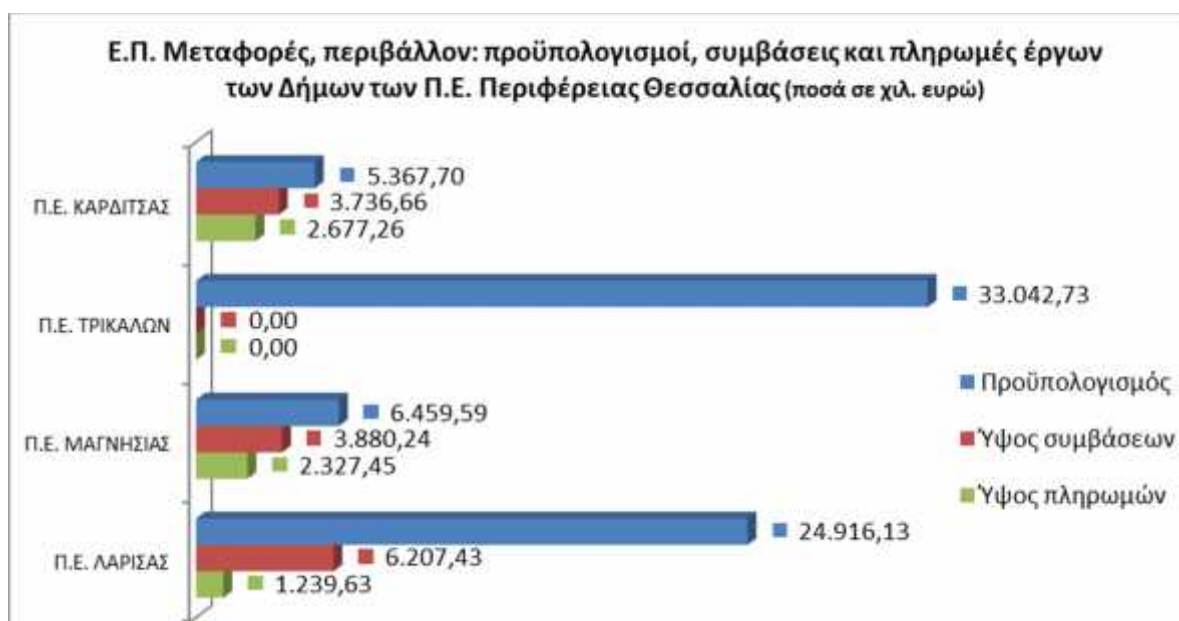
Διάγραμμα 6.23 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» έχουν ενταχθεί προς υλοποίηση το 21% του πλήθους των έργων και αντίστοιχα το 45% του προϋπολογισμού τους. Έχει συμβασιοποιηθεί το 20% και πληρωθεί το 9% του συνολικού προϋπολογισμού των έργων.

Τα έργα που διαχειρίζεται το ΕΠ αφορούν κατασκευή ή βελτίωση/αναβάθμιση έργων υποδομής, (επεξεργασία απορριμμάτων, δίκτυα αποχέτευσης και ακαθάρτων, αναβαθμίσεις κτιρίων κα).

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προ-ϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	12	24.916.130	6.207.428,00	1.239.630,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	3	6.459.591	3.880.237,00	2.327.453,00
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	3	33.042.726	0,00	0,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	6	5.367.699,00	3.736.660,00	2.677.257,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	24	69.786.146,00	13.824.325,00	6.244.340,00

Πίνακας 6.38 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΠ «Υποδομές μεταφορών, περιβάλλον»

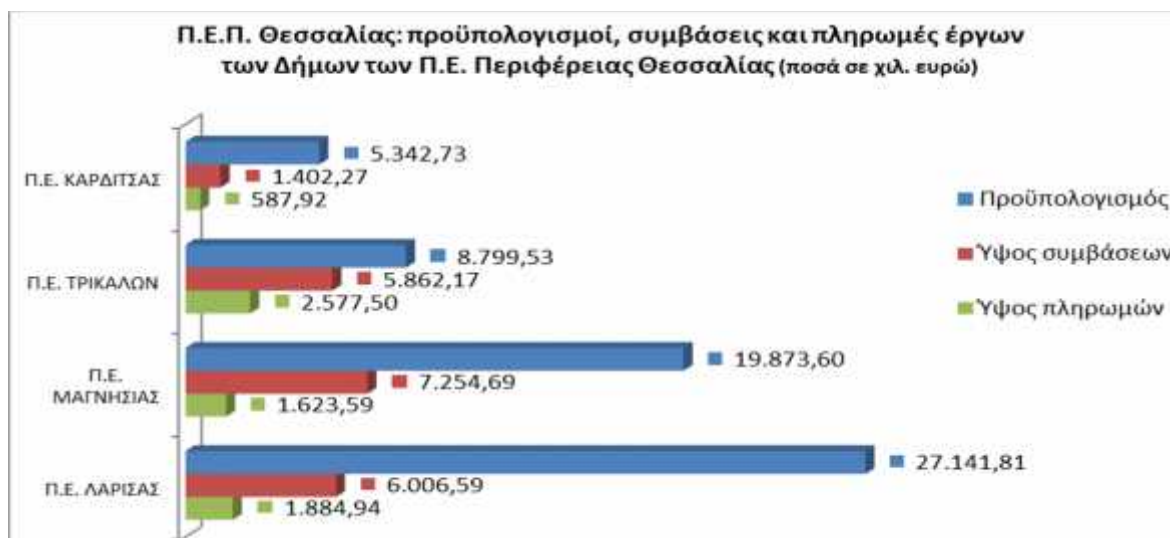
Διάγραμμα 6.24 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΠ «Υποδομές μεταφορών, περιβάλλον»

Από το σύνολο των έργων με τελικούς δικαιούχους Δήμους, έχουν ενταχθεί προς υλοποίηση από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Θεσσαλίας** το 65% του πλήθους των έργων και αντίστοιχα το 39% του προϋπολογισμού τους. Έχουν γίνει συμβάσεις για το 34% και έχει πληρωθεί το 11% του συνολικού προ-ϋπολογισμού.

Το ΕΠ έχει την διαχείριση πολλών έργων μικρού και μεσαίου κόστους, που υλοποιούνται από το σύνολο των Δήμων της Θεσσαλίας. Οι ενισχύσεις κυρίως χρηματοδοτούνται από πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), με παρεμβάσεις σε πολλούς αναπτυξιακούς τομείς (εκπαίδευση, υποδομές, κοινωνικές και πολιτιστικές δομές, βιώσιμη αστική ανάπτυξη κλπ).

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	28	27.141.810	6.006.588,00	1.884.942,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	25	19.873.603	7.254.692,00	1.623.593,00
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	16	8.799.535	5.862.169,00	2.577.502,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	12	5.342.725,00	1.402.269,00	587.924,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	81	61.157.673,00	20.525.718,00	6.673.961,00

Πίνακας 6.39 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΠ «Περιφ. Θεσσαλίας»

Διάγραμμα 6.25 Οικονομικά στοιχεία των Δημοτικών έργων του ΕΠ «Περιφ. Θεσσαλίας»

Στην ΠΕ Λάρισας το 60% του αριθμού και το 43% του κόστους από το σύνολο των δημοτικών έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020 είναι ενταγμένα στο ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Επιχειρησιακά Προγράμματα	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	6	10.818.938	726.400,00	0,00
Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	12	24.916.130	6.207.428,00	1.239.630,00
Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας	28	27.141.810	6.006.588,00	1.884.942,00
ΣΥΝΟΛΑ	46	62.876.878	12.940.416,00	3.124.572,00

Πίνακας 6.40 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΠ στην ΠΕ Λάρισας

Στις ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων, τα έργα των Δήμων που διαχειρίζεται το ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι το 73% του συνολικού αριθμού και αντίστοιχα το 66% του συνολικού προϋπολογισμού.

Επιχειρησιακά Προγράμματα	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	6	3.886.850	0,00	0,00
Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	3	6.459.591	3.880.237,00	2.327.453,00
Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας	25	19.873.603	7.254.692,00	1.623.593,00
ΣΥΝΟΛΑ	34	30.220.044	11.134.929,00	3.951.046,00

Πίνακας 6.41 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΠ στις ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων

Στην ΠΕ Τρικάλων υπάρχει διαφορετική αναλογία στη διαχείριση των έργων, με ποσοστό 69% του συνολικού προϋπολογισμού της ΠΕ να είναι ενταγμένο στο ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», λόγω του μεγάλου έργου της κατασκευής μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων.

Επιχειρησιακά Προγράμματα	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	3	5.983.672	0,00	0,00
Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	3	33.042.726	0,00	0,00
Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας	16	8.799.535	5.862.169,00	2.577.502,00
ΣΥΝΟΛΑ	22	47.825.933	5.862.169,00	2.577.502,00

Πίνακας 6.42 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΠ στην ΠΕ Τρικάλων

Σε ότι αφορά τη διαχείριση των έργων στην ΠΕ Καρδίτσας, τα ΕΠ: «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» και Περιφέρειας Θεσσαλίας έχουν το 74% του συνολικού προϋπολογισμού για την ΠΕ. Ενώ οι πιστώσεις των δύο ΕΠ είναι ίσου ύψους περίπου, ο αριθμός των έργων του περιφερειακού προγράμματος είναι ο διπλάσιος από αυτόν του τομεακού.

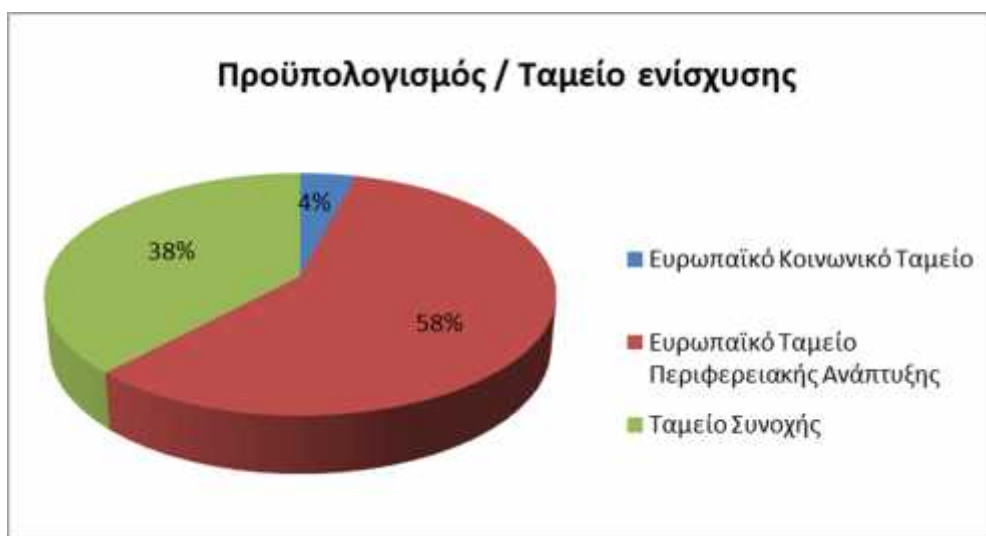
Επιχειρησιακά Προγράμματα	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	2	3.682.263,00	0,00	0,00

Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	6	5.367.699,00	3.736.660,00	2.677.257,00
Περιφερειακό Επιχειρη- σιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας	12	5.342.725,00	1.402.269,00	587.924,00
ΣΥΝΟΛΑ	20	14.392.687,00	5.138.929,00	3.265.181,00

Πίνακας 6.43 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΠ στην ΠΕ Καρ-
δίτσας

6.6.4. Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)

Η πλειοψηφία των ενισχύσεων μέσω του ΕΣΠΑ 2014-2020 στους Δήμους της Περιφέρειας Θεσσαλίας χρηματοδοτούνται σχεδόν εξολοκλήρου, με 96% του συνολικού προϋπολογισμού και 79% του αριθμού των έργων, από δύο διαρθρωτικά ταμεία: Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), ενώ οι λοιπές πιστώσεις διατίθενται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Διάγραμμα 6.26 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων των Δήμων ανά ΕΔΕΤ

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) είναι το μεγαλύτερο χρηματοδοτικό όργανο ενίσχυσης των παρεμβάσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, με χρηματοδότηση του 67% του αριθμού όλων των έργων.

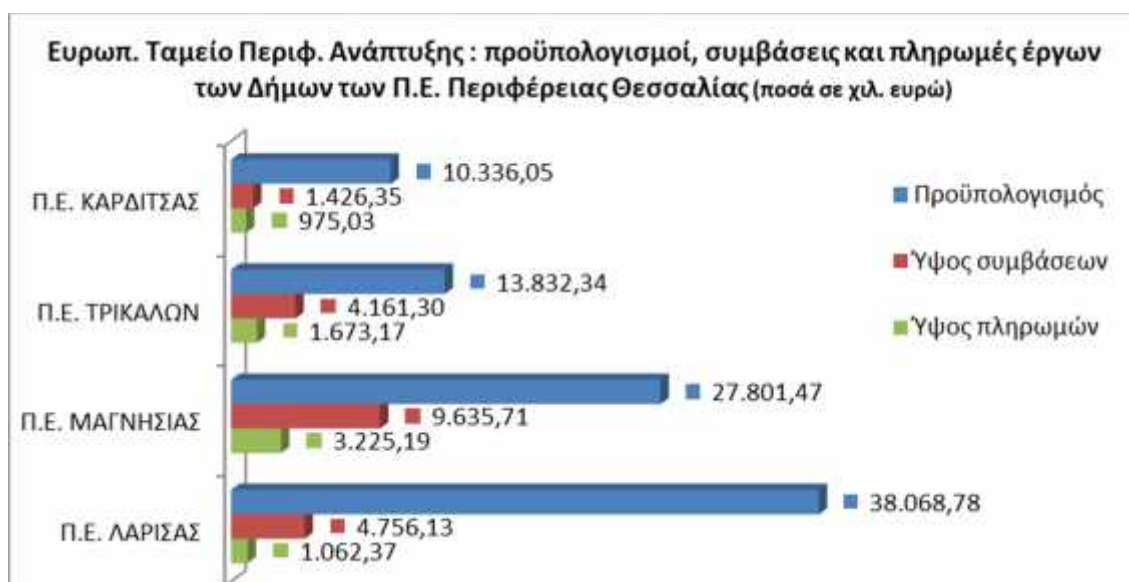
Σε ότι αφορά τις πιστώσεις, χρηματοδοτεί με εγκεκριμένες πιστώσεις που ξεπερνούν τα 90 εκατ. ευρώ (58% των συνολικών), παρουσιάζοντας μεγάλες καθυστερήσεις στη διαδικασία εκταμίευσης του, με υπογραφές συμβάσεων σε ποσοστό 22% και πληρωμές στο 8% των συνολικών εγκρίσεων.

Αποτελεί τη χρηματοδοτική βάση του ΕΣΠΑ στην περιοχή, στηρίζοντας όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα για έργα μικρού και μεσαίου προϋπολογισμού, με φορείς υλοποίησης όλους τους Δήμους και ικανοποιώντας το σύνολο των Θεματικών Στόχων.

Οι πιστώσεις του ταμείου κατανέμονται αναλογικά στις ΠΕ σύμφωνα με το μέγεθος του πληθυσμού τους.

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προ-ϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	31	38.068.784,00	4.756.128,00	1.062.367,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	26	27.801.469,00	9.635.708,00	3.225.189,00
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	14	13.832.340,00	4.161.302,00	1.673.167,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	11	10.336.053	1.426.352,00	975.029,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	82	90.038.646,00	19.979.490,00	6.935.752,00

Πίνακας 6.44 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΤΠΑ

Διάγραμμα 6.27 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΤΠΑ

Το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) είναι το δεύτερο σε μέγεθος χρηματοδοτικό εργαλείο για τα έργα των Δήμων στη Θεσσαλία και διαθέτει πιστώσεις ύψους 59 εκατ. ευρώ (38% των συνολικών). Παρουσιάζει ακόμη μεγαλύτερες καθυστερήσεις από το προηγούμενο ταμείο, με υπογραφές συμβάσεων στο 15% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του και εκταμιεύσεις στο 5%.

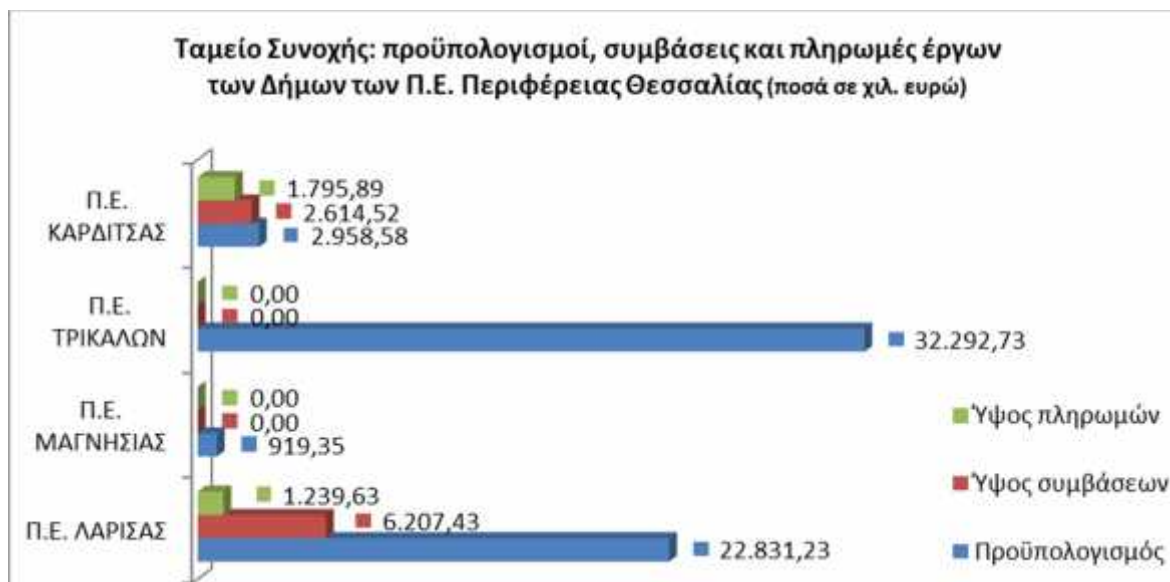
Τα περισσότερα έργα που χρηματοδοτεί το ΤΣ βρίσκονται στην ΠΕ Λάρισας. Όμως ένα έργο με δικαιούχο τον Δ. Τρικκαίων (μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων) απορροφά το 53% του προϋπολογισμού. Τα τρία έργα που υλοποιού-

νται στην ΠΕ Καρδίτσας παρουσιάζουν αξιοσημείωτη διαφοροποίηση από τις λοιπές ΠΕ με ύψος συμβασιοποιήσεων στο 88% και πληρωμές στο 61%.

Όλα τα έργα είναι του ταμείου είναι ενταγμένα στο ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» και ικανοποιούν τον Θεματικό Στόχο: «Προστασία του περιβάλλοντος».

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προ-ϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	8	22.831.234,00	6.207.428,00	1.239.630,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	1	919.354,00	0,00	0,00
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2	32.292.726,00	0,00	0,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	3	2.958.577	2.614.520,00	1.795.891,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	14	59.001.891,00	8.821.948,00	3.035.521,00

Πίνακας 6.45 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΤΣ

Διάγραμμα 6.28 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΤΣ

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) χρηματοδοτεί 26 δημοτικά έργα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας με πιστώσεις ύψους 6.275 χιλ. ευρώ (4% του συνόλου) και με άριστες επιδόσεις τόσο στη διαδικασία υπογραφών των συμβάσεων με ποσοστό 100% του προϋπολογισμού, όσο και στη διαδικασία υλοποίησης με

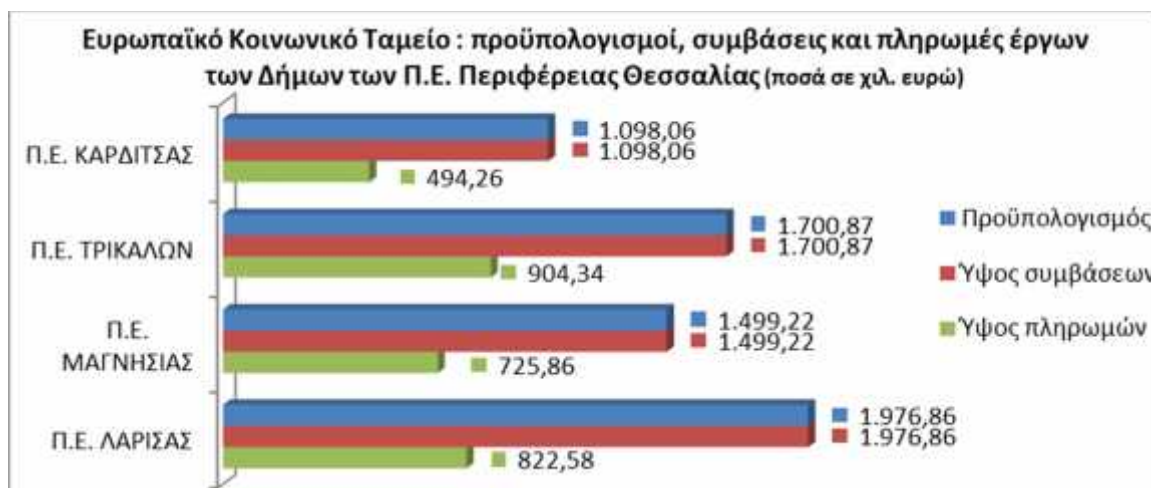
πληρωμές σε ποσοστό 47% του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού των έργων.

Το σύνολο των έργων που ενισχύει το ταμείο είναι ενταγμένα στο ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας και ικανοποιούν τον Θεματικό Στόχο: «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης».

Από τα έργα του που χρηματοδοτεί το ΕΚΤ, 20 αφορούν δημιουργία Κέντρων Κοινότητας με δικαιούχους Δήμους όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	7	1.976.860,00	1.976.860,00	822.575,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	7	1.499.221,00	1.499.221,00	725.857,00
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	6	1.700.867,00	1.700.867,00	904.335,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	6	1.098.057	1.098.057,00	494.261,00
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	26	6.275.005,00	6.275.005,00	2.947.028,00

Πίνακας 6.46 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΚΤ

Διάγραμμα 6.29 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΕΚΤ

Στην ΠΕ Λάρισας το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης χρηματοδοτεί το 67% του αριθμού των δημοτικών έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και 7 έργα/παρεμβάσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

στο Δήμο Λαρισαίων, ενώ για ότι αφορά τις διαθέσιμες πιστώσεις, το ταμείο χρηματοδοτεί το 60% των συνολικών ενταγμένων έργων.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	7	1.976.860,00	1.976.860,00	822.575,00
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	31	38.068.784,00	4.756.128,00	1.062.367,00
Ταμείο Συνοχής	8	22.831.234,00	6.207.428,00	1.239.630,00
ΣΥΝΟΛΑ	46	62.876.878,00	12.940.416,00	3.124.572,00

Πίνακας 6.47 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΔΕΤ ΠΕ Λάρισας

Σχεδόν το σύνολο της χρηματοδότησης για την υλοποίηση των έργων των Δήμων των ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων συνεισφέρει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης με ποσοστό 92%. Ανάμεσα στα 26 έργα που υλοποιούνται από πόρους του ταμείου, περιλαμβάνονται και 9 παρεμβάσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στο Δήμο Βόλου.

Από τα έργα που χρηματοδοτεί το ταμείο έχει συμβασιοποιηθεί το 35% και πληρωθεί το 12% του συνολικού προϋπολογισμού τους, ποσοστά αρκετά υψηλότερα από τα αντίστοιχα του συνολικού μέσου όρου της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	7	1.499.221,00	1.499.221,00	725.857,00
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	26	27.801.469,00	9.635.708,00	3.225.189,00
Ταμείο Συνοχής	1	919.354,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	34	30.220.044,00	11.134.929,00	3.951.046,00

Πίνακας 6.48 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΔΕΤ ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων

Η ΠΕ Τρικάλων παρουσιάζει διαφοροποίηση σε σχέση με τις άλλες ΠΕ χρησιμοποιώντας ως κύριο χρηματοδοτικό όργανο το Ταμείο Συνοχής που συνεισφέρει στην υλοποίηση 2 έργων με ποσοστό 67% επί των συνολικών πόρων, χωρίς να έχει υπογραφεί καμία σύμβαση.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης συνεισφέρει με ποσοστό 29% στο συνολικό προϋπολογισμό των έργων της Π.Ε., Από τον προϋπολογισμό των 14 έργων που χρηματοδοτεί έχει υπογραφεί σύμβαση για το 30% και εκταμιευθεί το 12%.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	6	1.700.867,00	1.700.867,00	904.335,00
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	14	13.832.340,00	4.161.302,00	1.673.167,00
Ταμείο Συνοχής	2	32.292.726,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	22	47.825.933,00	5.862.169,00	2.577.502,00

Πίνακας 6.49 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΔΕΤ ΠΕ Τρικάλων

Το μεγαλύτερο ποσοστό (72%) των πόρων των έργων με δικαιούχους τους Δήμους της ΠΕ Καρδίτσας, χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Από το σύνολο του προϋπολογισμού των 11 έργων του ταμείου έχουν υπογραφεί συμβάσεις για το 14% και έχει πληρωθεί το 9%.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	6	1.098.057	1.098.057,00	494.261,00

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περι- φερειακής Ανάπτυξης	11	10.336.053	1.426.352,00	975.029,00
Ταμείο Συνοχής	3	2.958.577	2.614.520,00	1.795.891,00
ΣΥΝΟΛΑ	20	14.392.687,00	5.138.929,00	3.265.181,00

*Πίνακας 6.50 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων των ΕΔΕΤ ΠΕ Καρδί-
τσας*

6.6.5. Οι Θεματικοί Στόχοι (ΘΣ)

Οι ορθή αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) που χρηματοδοτούν κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα προϋποθέτει την προσέγγιση/ικανοποίηση όλων των Θεματικών Στόχων (ΘΣ), μέσω του σχεδιασμού των κατάλληλων παρεμβάσεων. Οι παρεμβάσεις αυτές εξειδικεύονται με την επιλογή των κατάλληλων προτεραιοτήτων και την περιγραφή των στόχων των πράξεων που θα υλοποιηθούν.

Διάγραμμα 6.30 Ποσοστό του προϋπολογισμού των έργων των Δήμων ανά ΘΣ

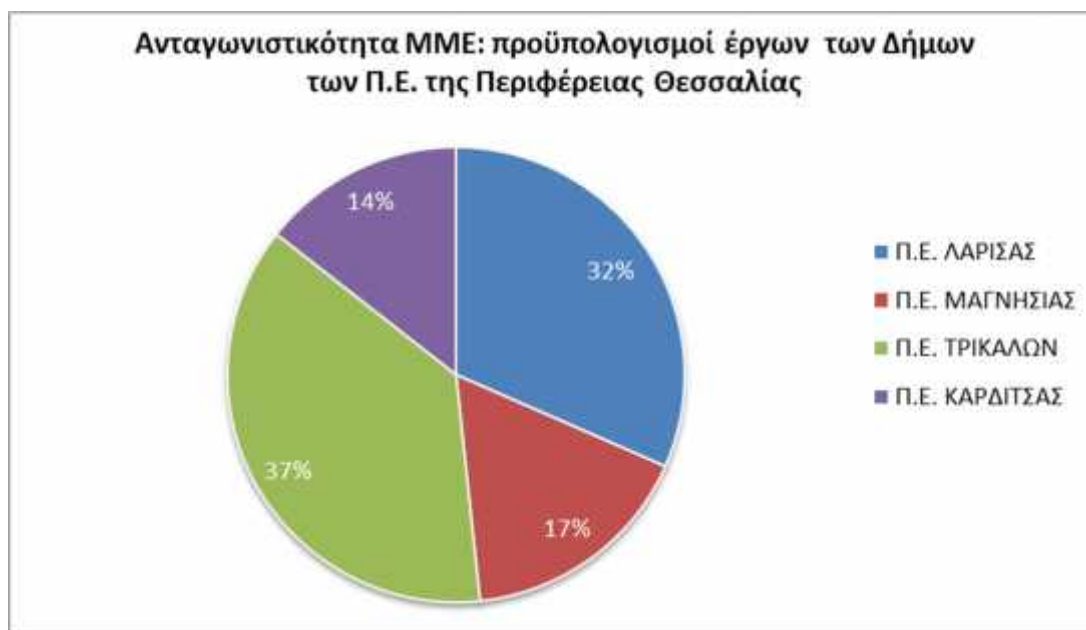
Ο ΘΣ «Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)» εντάσσεται στο ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

Προσεγγίζεται από έξι παρεμβάσεις δημιουργίας Ανοικτών Κέντρων Εμπορίου (Open Malls) για συνεργαζόμενες τοπικές επιχειρήσεις, με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), χωρίς όμως να έχει ξεκινήσει ακόμη η φάση υπογραφής των συμβάσεων.

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προ-ϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	2	3.121.617,00	0,00	0,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	1	1.654.334,00	0,00	0,00
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2	3.683.672,00	0,00	0,00

ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1	1.425.121	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	6	9.884.744,00	0,00	0,00

Πίνακας 6.51 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Ανταγωνιστικότητα ΜΜΕ»

Διάγραμμα 6.31 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Ανταγωνιστικότητα ΜΜΕ»

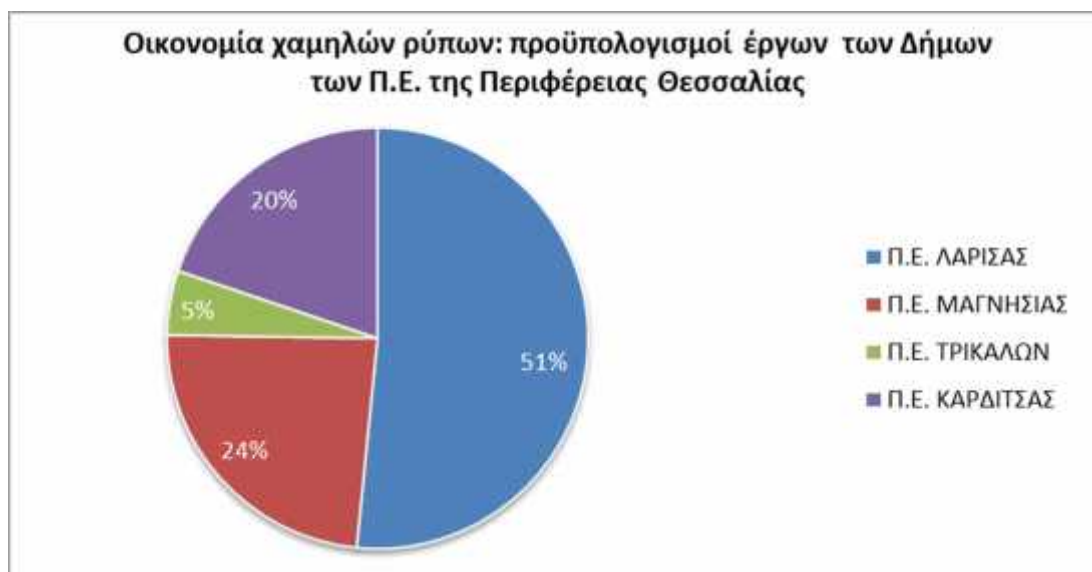
Ο ΘΣ «Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων» προσεγγίζεται από 18 έργα με δικαιούχους Δήμους, κυρίως για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων, με προϋπολογισμό ίσο με το 10% του συνολικού, χωρίς να έχει ξεκινήσει η φάση υπογραφής των συμβάσεων.

Ο ΘΣ χρηματοδοτείται εξολοκλήρου από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), ενώ ο μισός προϋπολογισμός όλων των έργων του στόχου θα υλοποιηθεί από τους Δήμους της ΠΕ Λάρισας.

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προ- ϋπολογισμός	Ύψος συμ- βάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	9	7.829.871,00	0,00	0,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟ- ΡΑΔΩΝ	3	3.591.000,00	0,00	0,00

ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1	750.000,00	0,00	0,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	5	3.007.326	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	18	15.178.197,00	0,00	0,00

Πίνακας 6.52 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Οικονομία χαμηλών ρύπων»

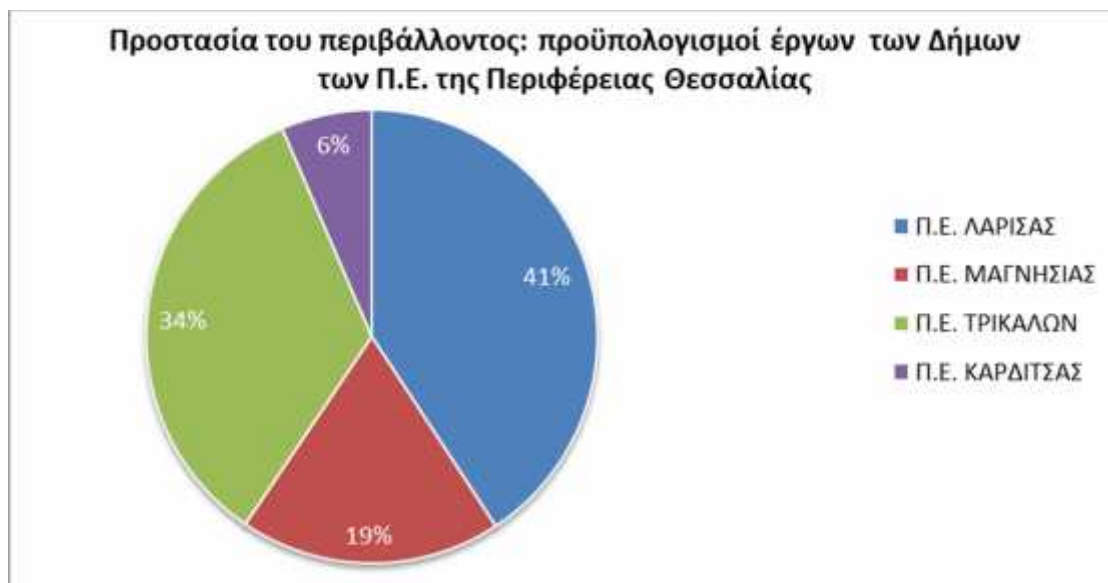
Διάγραμμα 6.32 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Οικονομία χαμηλών ρύπων»

Τον ΘΣ «Προστασία του περιβάλλοντος» προσεγγίζει το 77% του συνολικού προϋπολογισμού όλων των έργων που υλοποιούν οι Δήμοι της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	24	48.550.248,00	10.552.978,00	2.167.303,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	19	22.333.043,00	8.835.015,00	2.716.658,00
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	10	40.515.380,00	3.531.996,00	1.513.774,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	7	7.748.053	4.040.872,00	2.770.920,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	60	119.146.724,00	26.960.861,00	9.168.655,00

Πίνακας 6.53 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Προστασία του περιβάλλοντος»

Τα 60 έργα που σχετίζονται με τον ΘΣ είναι πολυταμειακά και αφορούν έργα υποδομής με παρεμβάσεις σε πολλούς τομείς. Τα μεγαλύτερου κόστους έργα αφορούν επεξεργασία απορριμμάτων, κατασκευή δικτύων αποχέτευσης και ακαθάρτων και βελτιώσεις κτιρίων.

Διάγραμμα 6.33 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Προστασία του περιβάλλοντος»

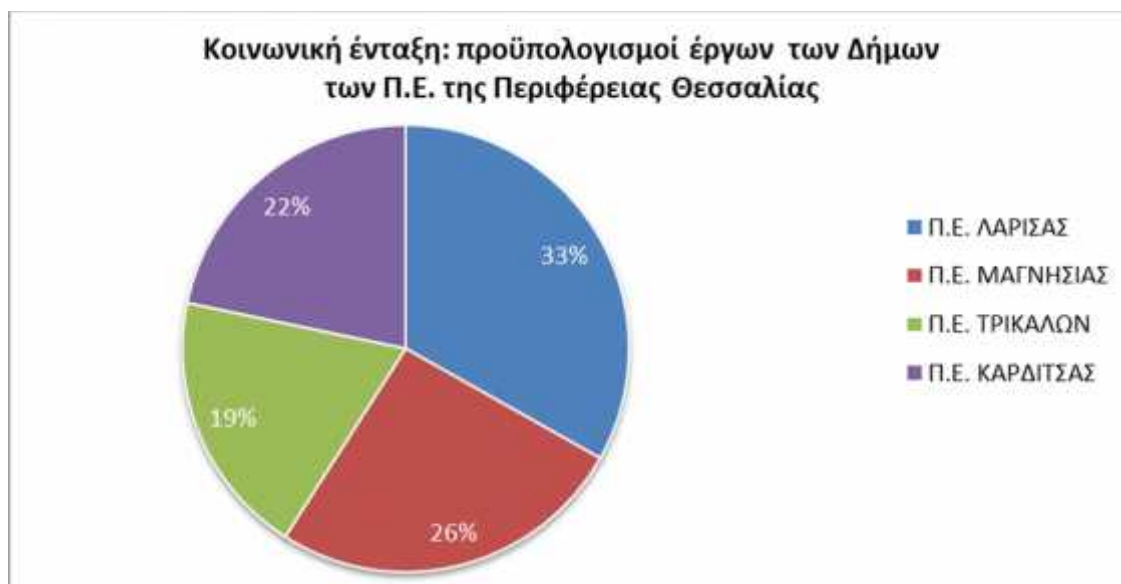
Ο ΘΣ «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης» ικανοποιείται από συνολικά 36 ενταγμένα δημοτικά έργα, με προϋπολογισμό ίσο με το 6% του συνολικού. Το σύνολο των έργων υλοποιούνται από το ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας και με πολυταμειακή χρηματοδότηση.

Τα έργα διανέμονται αναλογικά μεταξύ όλων των ΠΕ και αφορούν κυρίως δημιουργία και αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών (κέντρα υποστήριξης και ξενώνες φιλοξενίας, χώρους πολιτισμού, κέντρα κοινότητας κα).

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	11	3.375.142,00	2.387.438,00	957.269,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	11	2.641.667,00	2.299.914,00	1.234.388,00

ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	7	1.953.284,00	1.804.280,00	904.335,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	7	2.212.187	1.098.057,00	494.261,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	36	10.182.280,00	7.589.689,00	3.590.253,00

Πίνακας 6.54 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Κοινωνική ένταξη»

Διάγραμμα 6.34 Οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Κοινωνική ένταξη»

Τα 2 έργα που ικανοποιούν τον ΘΣ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» έχουν ενταχθεί για υλοποίηση από το Δήμο Τρικκαίων μέσω του ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας και αφορούν την κατασκευή 2 νηπιαγωγείων, με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Δικαιούχοι Δήμοι των ΠΕ Θεσσαλίας	Πλήθος έργων	Συνολικός προ-ϋπολογισμός	Ύψος συμβάσεων	Ύψος πληρωμών
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	0	0,00	0,00	0,00
ΠΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	0	0,00	0,00	0,00
ΠΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2	923.597,00	525.893,00	159.393,00
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0	0	0,00	0,00

ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2	923.597,00	525.893,00	159.393,00
----------------------------------	----------	-------------------	-------------------	-------------------

Πίνακας 6.55 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων του ΘΣ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Τα κύρια χαρακτηριστικά των Θεματικών Στόχων που προσεγγίζονται από το σύνολο των εγκεκριμένων έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020 με δικαιούχους τους Δήμους της Περιφέρειας Θεσσαλίας, παρουσιάζονται ανά Περιφερειακή Ενότητα στους παρακάτω πίνακες.

Κάποια έργα των ΘΣ «Προστασία του περιβάλλοντος» και «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης» είναι τα μόνα που έχουν περάσει τη φάση της συνυπογραφής δημοσίων συμβάσεων και έχουν ξεκινήσει οι εκταμιεύσεις πιστώσεων.

ΠΕ Λάρισας

Θεματικοί Στόχοι	Πλήθος έργων	Συνολικός προ- ϋπολογισμός	Ύψος συμ- βάσεων	Ύψος πλη- ρωμών
Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	2	3.121.617,00	0,00	0,00
Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων	9	7.829.871,00	0,00	0,00
Προστασία του περιβάλλοντος	24	48.550.248,00	10.552.978,00	2.167.303,00
Προώθηση της κοινωνικής ένταξης	11	3.375.142,00	2.387.438,00	957.269,00
Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	0	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	46	62.876.878,00	12.940.416,00	3.124.572,00

Πίνακας 6.56 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων όλων των ΘΣ στην ΠΕ Λάρισας

ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων

Θεματικοί Στόχοι	Πλήθος έργων	Συνολικός προ- ϋπολογισμός	Ύψος συμ- βάσεων	Ύψος πλη- ρωμών
Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	1	1.654.334,00	0,00	0,00
Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων	3	3.591.000,00	0,00	0,00
Προστασία του περιβάλλοντος	19	22.333.043,00	8.835.015,00	2.716.658,00
Προώθηση της κοινωνικής ένταξης	11	2.641.667,00	2.299.914,00	1.234.388,00
Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	0	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	34	30.220.044,00	11.134.929,00	3.951.046,00

Πίνακας 6.57 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων όλων των ΘΣ στις ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων

ΠΕ Τρικάλων

Θεματικοί Στόχοι	Πλήθος έργων	Συνολικός προ- ϋπολογισμός	Ύψος συμ- βάσεων	Ύψος πλη- ρωμών
Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	2	3.683.672,00	0,00	0,00
Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων	1	750.000,00	0,00	0,00
Προστασία του περιβάλλοντος	10	40.515.380,00	3.531.996,00	1.513.774,00
Προώθηση της κοινωνικής ένταξης	7	1.953.284,00	1.804.280,00	904.335,00
Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	2	923.597,00	525.893,00	159.393,00

ΣΥΝΟΛΑ	22	47.825.933,00	5.862.169,00	2.577.502,00
---------------	-----------	----------------------	---------------------	---------------------

Πίνακας 6.58 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων όλων των ΘΣ στην ΠΕ Τρικάλων

ΠΕ Καρδίτσας

Θεματικοί Στόχοι	Πλήθος έργων	Συνολικός προ- ϋπολογισμός	Ύψος συμ- βάσεων	Ύψος πλη- ρωμών
Ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	1	1.425.121,00	0,00	0,00
Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων	5	3.007.326,00	0,00	0,00
Προστασία του περιβάλλοντος	7	7.748.053,00	4.040.872,00	2.770.920,00
Προώθηση της κοινωνικής ένταξης	7	2.212.187,00	1.098.057,00	494.261,00
Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	0	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	20	14.392.687	5.138.929,00	3.265.181,00

Πίνακας 6.59 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων όλων των ΘΣ στην ΠΕ Καρδίτσας

6.7. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη (ΟΧΑ)

Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη (ΟΧΑ) στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, αφορά ολοκληρωμένες παρεμβάσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) στα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα, με ιδιαίτερη έμφαση σε δίκτυα ποδηλατοδρόμων, δρόμους ήπιας κυκλοφορίας και βελτιώσεις της προσβασιμότητας σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους.

Θα πραγματοποιηθούν συνολικά 16 παρεμβάσεις, 7 στο Δ. Λαρισαίων και 9 στο Δ. Βόλου, συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού 21,1 εκατ. ευρώ. Το σύνολο των έργων υλοποιούνται μέσω του Π.ΕΠ. Θεσσαλίας και χρηματοδοτούνται απ' το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

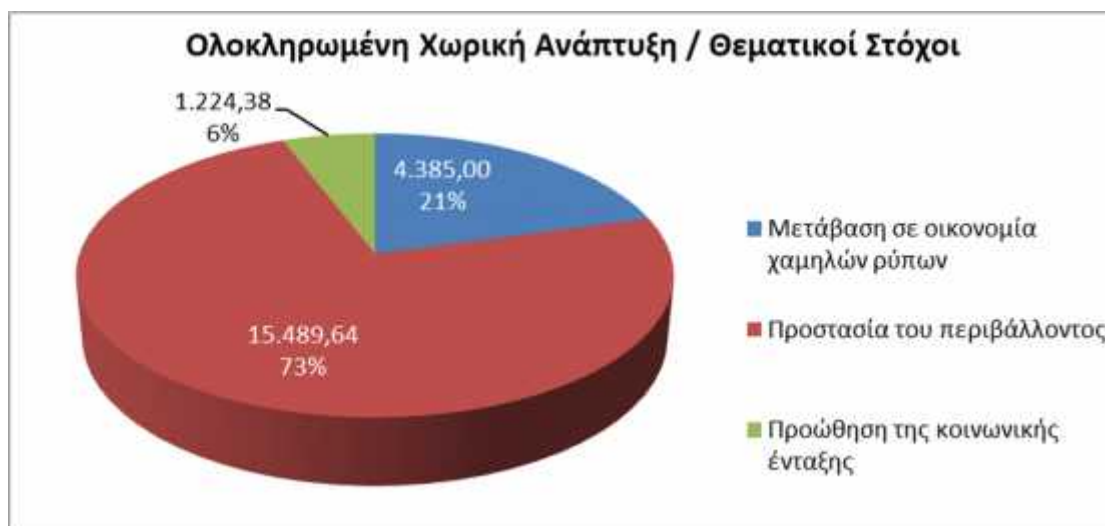
Δικαιούχοι Δήμοι	Πλήθος έργων	Συνολικός προ- ϋπολογισμός	Ύψος συμ- βάσεων	Ύψος πληρωμών
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	7	11.722.013,00	449.914,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	9	9.377.000,00	2.466.826,00	33.314,00
ΣΥΝΟΛΑ	16	21.099.013,00	2.916.740,00	33.314,00

Πίνακας 6.60 Πλήθος και οικονομικά στοιχεία των δημοτικών έργων παρεμβάσεων ΒΑΑ

Οι παρεμβάσεις ΒΑΑ προσεγγίζουν τους παρακάτω Θεματικούς Στόχους:

1. ΘΣ «Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων», με υλοποίηση 2 έργων και απορρόφηση του 21% του προϋπολογισμού των Στρατηγικών ΒΑΑ.
2. ΘΣ «Προστασία του περιβάλλοντος», με 9 έργα και 73% του προϋπολογισμού
3. ΘΣ «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης», με 5 έργα και 6% του προϋπολογισμού.

Από το σύνολο των εγκεκριμένων πιστώσεων των αστικών παρεμβάσεων, έχουν υπογραφεί συμβάσεις για το 13,8% του προϋπολογισμού και έχει εκταμιευθεί μόνο το 0,16%.

Διάγραμμα 6.35 Ποσοστό των παρεμβάσεων ΒΑΑ για κάθε ΘΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Είναι γενικά παραδεκτό ότι οι διαδικασίες για την υλοποίηση των πράξεων μέσω ΕΣΠΑ έχουν αυξημένη γραφειοκρατική επιβάρυνση. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της βασικής απαίτησης για διαφάνεια και έλεγχο στην παρακολούθηση μίας πράξης. Απαίτηση που συνοδεύει το έργο σε όλη τη διάρκειά του, από τον προεναξιακό έλεγχο, τη συνυπογραφή της σύμβασης, την υλοποίηση, έως την παραλαβή και την μετέπειτα χρήση του.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου είναι αρμοδιότητα τόσο κοινοτικών όσο και εθνικών υπηρεσιών, μια και η επιχορήγηση της Δημόσιας Δαπάνης είναι το άθροισμα της Εθνική Συμμετοχής και της Κοινοτικής Συμμετοχής, μέσω των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων.

Τα κύρια προβλήματα που έχουν παρουσιασθεί στη σημερινή ώριμη φάση υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020 είναι:

1. Ο συντονισμός των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης μεταξύ των τομεακών και περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ).

Άμεσο αποτέλεσμα της έλλειψης συντονισμού, είναι η δημοσίευση προσκλήσεων από πολλά ΕΠ, με παρόμοιες δράσεις, που απευθύνονται στους ίδιους δικαιούχους. Με την εφαρμογή αυτής της πρακτικής, εμφανίζονται συχνά αδιάθετα υπόλοιπα σε προκηρύξεις, διότι οι υποβαλλόμενες προτάσεις είναι λιγότερες και δεν καλύπτουν το άθροισμα των προϋπολογισμών όλων των συναφών δράσεων.

Η λύση είναι η δημιουργία ενός διαπεριφερειακού και διυπουργικού συντονιστικού οργάνου, με αρμοδιότητα τη μείωση της επικάλυψης των δράσεων και προσανατολισμό προς την ικανοποίηση των στόχων του ΕΣΠΑ.

2. Τα αδιάθετα κονδύλια από μη εγκρίσεις και ο ορατός κίνδυνος μαζικών απεντάξεων έργων.

Συνεχώς πληθαίνουν τα δημοσιεύματα για αποτυχίες στην έγκριση αλλά και άμεσο κίνδυνο απένταξης εγκεκριμένων έργων κυρίως κατασκευής ή βελτίωσης υποδομών, με δικαιούχους φορείς του δημοσίου τομέας και ιδίως Δήμους. Ως κύριες αιτίες παρουσιάζονται προβλήματα στη πληρότητα των φακέλων, μη ωριμότητα μελετών, αδικαιολόγητες καθυστερήσεις και ενστάσεις στη διαδικασία υπο-

γραφής συμβάσεων, υπερβάσεις χρονοδιαγραμμάτων και καθυστερήσεις στις εκταμιεύσεις.

Το πρόβλημα έχει αναδειχθεί σε όλο το εύρος του από πολλές, ενδοπεριφερειακές και εθνικές, συσκέψεις μεταξύ πολιτικής ηγεσίας, διαχειριστικών αρχών και δικαιούχων, με εμφανή την προσπάθεια μετατόπισης ευθυνών. Επίσης αποτυπώνεται και στη σημαντική υστέρηση που παρουσιάζουν όλοι οι σχετικοί αναπτυξιακοί και οικονομικοί δείκτες, λίγα έτη πριν την λήξη της τρέχουσας περιόδου.

Θα πρέπει, με ρεαλιστική εκτίμηση ως προς τις υπάρχουσες δυνατότητες, να αναλυθεί εάν μπορεί να καλυφθεί ο χαμένος έως σήμερα χρόνος. Για τα έργα που η απάντηση είναι αρνητική, πρέπει άμεσα να γίνει αναθεώρηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με ανακατανομές, μεταφορές και κατεύθυνση των πόρων σε άλλους τομείς με μεγαλύτερη απορροφητικότητα. Το θέμα είναι περίπλοκο, διότι εκτός από τοπικές ή εθνικές αντιδράσεις η επανένταξη έργων και μεταβίβαση πιστώσεων αφορά και αντίστοιχες διαδικασίες άλλων κρατών-μελών.

Είναι απαραίτητο όμως να βρεθεί λύση άμεσα, διότι σύμφωνα με τους όρους των Κανονισμών για την πολιτική συνοχής της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, θα πρέπει για όσα έργα δεν γίνουν συμβασιοποιήσεις, να γίνει αποδέσμευση των πιστώσεων και επιστροφή τους στην ΕΕ.

Επίσης οι αυξημένες απαιτήσεις διοικητικής υποστήριξης δημιουργούν προβλήματα ιδίως σε δικαιούχους φορείς του στενού ή ευρύτερου δημοσίου τομέα, με αποτέλεσμα καθυστερήσεις σε όλες τις φάσεις υλοποίησης, με τις υπερβάσεις στον χρονοπρογραμματισμό να είναι όχι η εξαίρεση αλλά ο κανόνας.

Τα προβλήματα από τις αυξημένες διαχειριστικές απαιτήσεις μεγεθύνονται, εάν συνδυαστούν με τα μεγάλα προβλήματα στελέχωσης και κατάρτισης των αρμοδίων υπηρεσιών και ιδιαίτερα των υπηρεσιών προγραμματισμού, λόγω υποστελέχωσης τους και μη ανανέωσης του στελεχιακού δυναμικού τους (αναστολή προσλήψεων στο δημόσιο).

Το αποτέλεσμα είναι εμφανές στη μείωση της απορροφητικότητας των συγκεκριμένων προϋπολογισμών από τα χρηματοδοτικά ταμεία του ΕΣΠΑ 2014-2020, τόσο στη φάση των συμβασιοποιήσεων όσο και σε αυτή των εκταμιεύσεων, σύμφωνα και με τα στοιχεία του προηγούμενου κεφαλαίου της εργασίας. Η Περιφέρεια Θεσσαλίας παρουσιάζει μεγάλη αύξηση του αριθμού των προσκλήσεων

αλλά και των εντάξεων έργων, αλλά πολύ φτωχή απορροφητικότητα (δημοπρατήσεις, υπογραφές συμβάσεων, εκταμιεύσεις)

Οι τελικοί δικαιούχοι, ιδιαίτερα οι Δήμοι, θα πρέπει να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα τους σχετικά με τη διαχείριση χρηματοδοτούμενων έργων με:

1. την ουσιαστική συμβολή της δημόσιας διαβούλευσης και την αντικειμενική αξιολόγηση/ιεράρχηση των αναγκών
2. τη διάκριση των ρόλων των αιρετών οργάνων και των υπηρεσιών (ιδίως σε μικρούς Δήμους παρατηρούνται επικαλύψεις και δυσλειτουργίες)
3. τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών
4. τη διαδημοτική συνεργασία όπου είναι δυνατόν (στη νέα προγραμματική περίοδο θα είναι ο νέος οριζόντιος στόχος)
5. τη μόνιμη κάλυψη των αναγκών στελέχωσης, αλλά και στην ανάθεση εργασιών σε εξωτερικούς συνεργάτες
6. τη συνεχή κατάρτιση των εμπλεκόμενων στελεχών του Δήμου
7. τη μείωση των προστριβών μεταξύ στελεχών, αλλά και υπηρεσιών του Δήμου, με:
 - τη δημιουργία εσωτερικού κανονισμού διαχείρισης προγραμμάτων
 - την τυπική καταγραφή προτύπων διαδικασιών, ανάλογα με τη φύση του έργου
 - τη δημιουργία ιεραρχικής δομής της ομάδας έργου, διαφορετικής από την υπαλληλική ιεραρχία του Δήμου
 - την κατανομή αρμοδιοτήτων και εργασιών

Τέλος θα πρέπει να επανασχεδιασθούν οι μεταφορές αρμοδιοτήτων προς τους Δήμους, κυρίως από τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης». Η εμπειρία από τις αλλαγές έδειξε ότι η επιβάρυνση σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους βρίσκεται σε αναντιστοιχία με την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.

Βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση μπορούν να γίνουν με τη βοήθεια της τεχνολογίας και με ενέργειες όπως:

1. ένας ενιαίος αριθμός αναγνώρισης του πολίτη για χρήση σε όλες τις επαφές του με το δημόσιο τομέα
2. διασύνδεση των βάσεων δεδομένων του ευρύτερου δημόσιου φορέα και η δημιουργία ενός συντονιστικού οργάνου διαχείρισής τους, με σκοπό την αυτομα-

τοποίηση και την εξάλειψη των πολλών επικαλυπτόμενων και άνευ ουσίας διαδικασιών.

3. δημιουργία ενός portal της δημόσιας διοίκησης με εμφάνιση κωδικοποιημένων όλων των απαραίτητων διαδικασιών και ενεργειών, που θα δεσμεύουν όλα τα μέρη
4. ανάπτυξη υπηρεσιών μίας στάσης
5. ανάπτυξη φιλοσοφίας μείωσης του όγκου των εγγράφων (hard copies) ή και εξάλειψής τους (paper less)

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει δραματική αύξηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών στους Δήμους, παρόλη την αύξηση των τεχνολογικών μέσων. Η ενέργεια των στελεχών εξαντλείται στη διεκπεραίωση καθημερινών υποθέσεων μειωμένης αξίας, αντί να επικεντρωθούν στην πραγμάτωση της πραγματικής αποστολής ενός Δήμου, που είναι η υποβοήθηση της ανάπτυξης της χωρικής περιοχής τους.

Βιβλιογραφία

Fitsilis P. et al., 2008. Requirements for assessing the managerial capability of organizations implementing projects of public interest – the Greek Standard ELOT-1429. PM World Today.

José Manuel Barroso, 2010. Ανακοίνωση της Επιτροπής: ΕΥΡΩΠΗ 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Kotios A. & Saratsis Y. & Galanos G., 2012. Greek economic crisis and its impact on regional development and policy.

Ladaru G.R & Marin F., 2016. "ITI (Integrated Territorial Investment)- A new tool for local development in the programming period 2014-2020", The Bucharest University of Economic Studies, Romania.

Padazatos P., 2018. EU Budget for the future - Regional development and cohesion, presentation.

Taticchi, P. T. F. a. C. L., 2010. Performance measurement and management: a literature review and a research agenda.

Willebrord Sluijters, 2018. EU Budget for the future Regional development and cohesion, presentation.

Αθανασίου Ε., 2015. Βιώσιμη αστική ανάπτυξη στην Ελλάδα. In: Πόλη και φύση. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Αθανασόπουλος Κ., 2010. Νέα Αρχιτεκτονική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης, Η Περιφερειακή Διάσταση της Νέας Στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Αναπτυξιακή Τρικάλων – ΚΕΝΑΚΑΠ ΑΕ, 2016. Παρουσίαση Τοπικού Προγράμματος ΠΕ Τρικάλων: «Αναδιατάσσοντας το τοπικό αγροδιατροφικό σύστημα "Trikala: Terra Agraria"», Τρίκαλα.

Γενική Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, 2014. Αποτελεσματική υλοποίηση ΕΣΠΑ 2014-2020, Αθήνα.

Γεωργάκης Γ., 2016. Η Μετά- Καλλικράτη Τοπική Αυτοδιοίκηση υπό το φως της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Θεωρητική και εμπειρική διερεύνηση. διδακτορική διατριβή.

Γρηγορόπουλος Γ., 2009. Το νέο πρότυπο για τη διαχειριστική επάρκεια ΣΕΠ ΕΛΟΤ 1429 (Παρουσίαση). Αθήνα, ΤΕΕ.

Γωγάκος Μ. Κουτζιάρη Α., 2012. Σχέδιο Καποδίστριας-Πρόγραμμα Καλλικράτης και Οικονομική Ανάλυση Δήμου Κασσάνδρα. Διπλωματική Εργασία.

Έβδομη Υγειονομική Περιφέρεια Κρήτης, 2015. Ημερίδα για τη διαχειριστική ικανότητα δικαιούχων στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Ηράκλειο.

ΕΕΤΑΑ, 2014. Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης. Αθήνα, ΕΕΤΑΑ.

ΕΕΤΑΑ, 2015. ΕΣΠΑ 2014-2020 και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αθήνα, ΕΕΤΑΑ.

Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ, 2015. Πρόγραμμα Μεταρρύθμισης Δημόσιου Τομέα 2014-2020, Αθήνα.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, 2016. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ημερίδα με θέμα «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων – CLLD/LEADER». Αθήνα.

Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ), 2015. Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΤΠΑ, ΕΚΤ & ΤΣ, Αθήνα: Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού.

Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ), 2015. Εγκύκλιος σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων ως εργαλεία Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, Αθήνα.

Επιτροπή "Ευρώπη 2020", 2010. Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Ζυγούρης Π. Παπαδόπουλος Γ., 2010. Πρόγραμμα Καλλικράτης –Ερμηνεία – Νομολογία – Νομοθεσία.

Ιακωβίδης Δ., 2014. ΕΣΠΑ 2014-2020 - Εξειδίκευση Αξόνων Στρατηγικής, Παρουσίαση.

Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης -Χλέπας Ν. (Συντονιστής) & Παπούλιας Δ. & Μπέσιλα Ε. κα, 2008. Το σύστημα διακυβέρνησης των νέων πρωτοβάθμιων ΟΤΑ. Αθήνα.

ΚΕΔΚΕ, Παρατηρητήριο Τοπικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, ΕΕΤΑΑ, 2010. Από τον Καποδίστρια στον Καλλικράτη – Συγκριτικά στοιχεία και χάρτες. Αθήνα: ΕΕΤΑΑ.

Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), 2014. Το Αναπτυξιακό όραμα για τη Ελλάδα του 2020: Προβλέψεις, προϋποθέσεις ανάπτυξης και μηχανισμοί χρηματοδότησης, Αθήνα.

Κωστοπούλου Μ., 2013. ΕΣΠΑ 2014-2020 - Εξειδίκευση Αξόνων Στρατηγικής, Παρουσίαση.

Λαδιάς Χ., 2013. Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα. Παπαζήσης.

Λαϊνός Ι. & Τασοπούλου Α., 2016. Η συμβολή των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων στην αστική αναζωογόνηση των ελληνικών πόλεων.

Λεώπουλος Β., 2008. Το πρότυπο ΕΛΟΤ 1429 και η σχέση του με άλλα συστήματα διαχειριστικής επάρκειας -Διήμερο Συμπόσιο για την Τυποποίηση. Αθήνα, ΤΕΕ.

ΜΟΔ ΑΕ, 2016. Η διαχειριστική ικανότητα των δικαιούχων του ΕΣΠΑ 2014-2020, ειδικό διαδικτυακό σεμινάριο. Αθήνα.

Μπούτλας Γ. & Ασπρογέρακας, Ε., 2016. «Η προσέγγιση της διακυβέρνησης στη χωρική ανάπτυξη: Η περίπτωση των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων», Τεύχος Πρακτικών, 19ο Επιστημονικό Συνέδριο Συνδέσμου Ελλήνων Περιφερειολόγων, αρθρο. Λαμία.

Παπαγιάννης Δ., 1999. Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο, 2 η έκδοση. Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Σπανός Φ., 2017. Η πολιτική συνοχής της ΕΕ μέσα από το Δ' ΚΠΣ και ο ρόλος των εθνικών και υποεθνικών δρώντων. Η περίπτωση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ΜΔΕ. Χαλκίδα.

Συμβούλιο της Ευρώπης: Κέντρο εμπειρογνωσίας για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, 2017. Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια για τη Θεσμική Ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα».

Υπ. Ανάπτυξης & Ανταγ., 2014. Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020, Αθήνα.

Υπ. Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, 2014. Οδηγός για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας δυνητικών δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020. Αθήνα.

ΥΠΕΔΔΑ, 2010. Αιτιολογική Έκθεση του νόμου για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - πρόγραμμα «Καλλικράτης», Αθήνα.

Υπουργείο Οικονομικών, 2011. Επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης 2011-2014, Αθήνα.

Φιτσιλής Π. Χαλάτσης.Θ., 2012. Συστήματα διαχειριστικής επάρκειας στους ΟΤΑ: Τα εμπόδια και οι προοπτικές βελτίωσης.

Χρυσανθάκης Χ., 2010. Καλλικράτης – Ο νέος Νόμος για την Αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση. Νομική Βιβλιοθήκη.

Ιστοσελίδες

<http://writing.wisc.edu/Handbook/ReviewofLiterature.html>

http://ec.europa.eu/europe2020/index_el.htm

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/el/TXT/?uri=celex%3A32013R1303>

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds>

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/MEMO_10_200

<https://ec.europa.eu/esf/home.jsp?langId=en>

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/cohesion-fund/

<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development/>

<https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/>

<http://www.antagonistikotita.gr/epanek/>

<http://www.ymeperaa.gr/>

<https://empedu.gov.gr/>

<http://www.epdm.gr/>

<http://www.tebo.gr/>

<http://www.agrotikianaptixi.gr/>

<https://alieia.gr/>

www.espa.gr/el/Documents/OPs2014-2020_FinancialData.pdf

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/2021_2027/

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/

<https://www.espa.gr/>

<https://www.ops.gr/>

<http://anaptyxi.gov.gr/>

<https://www.thessalia-espa.gr/>

<https://www.statistics.gr/>

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/main>

<http://www.eetaa.gr/>

<http://www.et.gr/>

<http://www.edel.gr>

Παράρτημα

Κύρια χαρακτηριστικά των ενταγμένων έργων στο ΕΣΠΑ 2014-2020, που υλοποιούνται από τους Δήμους της Περιφέρειας Θεσσαλίας, τον Οκτώβριο 2019.

Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας

Δήμος	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛ.	ΣΥΜΒΑΣΗ	ΠΛΗΡΩΜΗ
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	07/04/2017	112.320,00	112.320,00	33.379,00
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ Δ. ΑΓΙΑΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	30/07/2018	180.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓΙΑΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	17/02/2020	516.026,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	27/06/2017	231.389,00	231.389,00	150.403,00
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	07/11/2017	112.320,00	112.320,00	40.324,00
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ Ε.Ε.Α. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ Δ.Κ. ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	08/10/2018	5.028.826,00	1.667.133,00	780.041,00
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ Δ.Κ. ΚΡΑΝΙΑΣ Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	08/10/2018	4.219.574,00	994.701,00	121.783,00
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΑΝΟΙΚΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΜΕ	23/10/2018	1.406.862,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	10/12/2018	985.000,00	389.564,00	15.604,00
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟ 2Ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/07/2019	684.357,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΤΩΝ Δ.Ε. ΚΡΑΝΝΩΝΑ ΚΑΙ ΝΙΚΑΙΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	07/03/2017	2.177.560,00	827.911,00	287.568,00
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	19/06/2017	112.320,00	112.320,00	60.587,00
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΜΟΣΧΟΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΚΥΠΑΡΙΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	25/07/2017	1.053.495,00	378.403,00	247.464,00
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΓΩΓΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΚ ΚΡΑΝΝΩΝΑ ΣΤΗΝ ΤΚ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	25/07/2017	350.000,00	111.797,00	90.159,00
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΕΡΓΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ (ΕΕΛ) ΝΙΚΑΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	08/10/2018	5.830.411,00	1.941.372,00	7.024,00
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΚΤΙΡΙΟΥ (ΠΡΩΗΝ ΑΠΟΘΗΚΗ ΕΑΣ) ΣΕ ΧΩΡΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟΥ ΣΤΗΝ Τ.Κ. ΠΛΑΤΥΚΑΜΠΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	10/12/2018	994.505,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΝΙΚΑΙΑΣ "Ι.ΠΑΤΑΚΗΣ"	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/10/2019	534.900,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΩΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	01/12/2015	732.700,00	732.700,00	367.933,00

ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΔΟΜΗ ΣΙΤΙΣΗΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΜΑΓΕΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	12/10/2016	135.242,00	135.234,00	134.694,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	03/11/2016	182.922,00	182.922,00	180.379,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	06/07/2017	453.600,00	453.600,00	200.858,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΑΝΟΙΚΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΛΑΡΙΣΑ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΜΕ	07/09/2018	1.714.755,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	17/12/2018	689.663,00	275.344,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΈΡΓΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15/01/2019	913.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΖΟΔΡΟΜΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15/01/2019	449.914,00	449.914,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΔΗΜ. ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/02/2019	693.945,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ - ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΜΠΕΖΕΣΤΕΝΙ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/03/2019	5.430.000,00	726.400,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΈΡΓΑ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	02/05/2019	540.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΟΥ 5ΟΥ ΓΕΛ ΛΑΡΙΣΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/07/2019	1.008.120,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΑΦΡΟΥ 11	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/07/2019	698.725,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/08/2019	4.999.999,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΔΡΟΜΟΙ ΉΠΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/09/2019	3.299.998,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΕΖΟΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ (ΟΔΟΣ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ)	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/10/2019	1.700.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ Κ.Δ.Α.Π. Α.Μ.Ε.Α	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	20/12/2019	33.377,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	«ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΕΜΠΩΝ»	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	01/06/2017	112.320,00	112.320,00	46.971,00
ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	4ο ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΠΥΡΓΕΤΟΥ - ΚΡΑΝΙΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	25/07/2017	2.294.000,00	914.425,00	286.878,00
ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ (ΕΕΛ) ΣΤΗ Δ.Κ. ΣΥΚΟΥΡΙΟΥ Δ. ΤΕΜΠΩΝ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	08/10/2018	5.649.327,00	1.189.911,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΣΥΣΤ. ΤΗΛΕΜΕΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΡΡΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΤ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΟΥ Δ. ΤΕΜΠΩΝ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	18/02/2019	1.328.785,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΑΠΕ ΣΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΥΚΟΥΡΙΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/07/2019	432.500,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	27/04/2017	341.280,00	341.280,00	72.523,00
ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ 3ΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/07/2019	320.000,00	0,00	0,00

ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΕΡΓΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/11/2019	1.200.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΚΑΡΑΜΙΧΟΥ ΣΤΑ ΦΑΡΣΑΛΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	03/10/2016	360.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΛΑΙΟΥ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΩΣ ΧΩΡΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	20/03/2018	1.092.816,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/09/2018	340.025,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΠΟΛΕΩΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ ΙΙ (ΟΔΟΣ ΛΑΜΙΑΣ, ΟΔΟΣ ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ, ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ , Ο.Τ. Γ118Β)	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	10/12/2018	1.200.000,00	547.136,00	0,00

Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας

Δήμος	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛ.	ΣΥΜΒΑΣΗ	ΠΛΗΡΩΜΗ
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΟΥΡΠΗΣ (Β' ΦΑΣΗ)	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/01/2016	3.940.237,00	3.880.237,00	2.327.453,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΜΑΛΙΑΠΟΛΗΣ Δ.Ε. ΣΟΥΡΠΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	10/11/2016	1.561.394,00	1.561.394,00	84.398,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΎΔΡΕΥΣΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥΠΟΛΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	06/03/2017	1.955.000,00	704.800,00	273.190,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	01/06/2017	60.480,00	60.480,00	23.380,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ - ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΩΤ. ΔΙΚΤ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΠΟΛΕΩΔ. ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ - ΕΥΞΕΙΝΟΥΠΟΛΗΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	26/03/2018	919.354,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΜΕΑ ΣΕ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	30/07/2018	58.862,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΑΝΟΙΚΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΜΕ	01/03/2019	1.654.334,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΕΙΣΟΔΩΝ & ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/11/2019	1.200.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΔΗΜ. ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΥΑΙΣΘΗΤ. - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ ΑΜΑΛΙΑΠΟΛΗΣ, ΓΙΑ ΕΝΑΛΙΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/11/2019	1.200.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	01/06/2017	112.320,00	112.320,00	57.291,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡ. ΤΟΥΡ. ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΡΟΩΡΙΣΜΩΝ ΠΑΡΑΛΙΩΝ ΜΗΛΙΑ & ΓΛΥΦΑ ΤΟΥ Δ. ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	30/07/2018	119.536,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΕ ΔΥΟ ΚΤΙΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΗΣ ΣΥΔ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	27/01/2014	491.446,00	477.425,00	475.217,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΩΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	01/12/2015	746.101,00	746.101,00	413.509,00

ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	24/04/2017	243.360,00	243.360,00	118.929,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΒΕΛΤ. ΥΠΟΔ. ΓΡ. ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ, ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (JOB CENTER)	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	01/11/2018	200.000,00	111.042,00	33.314,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΑΓΧΙΑΛΟ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15/01/2019	1.050.000,00	322.792,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΑΤΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΡΙΑ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15/01/2019	585.000,00	177.482,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΩΤ. ΩΦΕΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛ ΧΩΡΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	01/02/2019	400.000,00	212.226,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΣΤ. ΚΟΙΝ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤ. ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΟΛΕΟΔ. ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΒΟΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	15/03/2019	51.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟΥ Ν. ΙΩΝΙΑΣ ΒΟΛΟΥ "Β. ΠΟΛΥΜΕΡΟΣ"	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	10/04/2019	1.600.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ & ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΑΜΕΑ ΣΕ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΟΥ Δ. ΒΟΛΟΥ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	19/04/2019	212.188,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΦΕΡΟΝΤΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	02/05/2019	5.000.000,00	2.143.558,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤ. ΠΕΖΟΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΔΡΟΜΩΝ ΗΠΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ ΒΟΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	15/05/2019	1.085.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΜΑΙΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15/05/2019	108.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΡΤΑΛΕΙΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/07/2019	906.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΔΗΜ. ΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΚΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΑΠΛΑΤΥΣΗ ΤΟΥ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΑΙΑΝΔΡΟΥ ΒΟΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/11/2019	323.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΩΝ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΙΣΤΟ ΒΟΛΟΥ-ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	29/02/2020	1.520.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/04/2020	690.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	11/08/2017	112.320,00	112.320,00	28.928,00
ΔΗΜΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΑΝΟΡΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΥΔΡΕΥΤΙΚΗΣ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ ΑΕΡΙΝΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/01/2014	48.542,00	44.752,00	31.617,00
ΔΗΜΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	01/09/2017	112.320,00	112.320,00	31.535,00
ΔΗΜΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΕΝ. ΑΠΟΘΗΚΗΣ, (ΠΡΩΗΝ ΓΕΩ. ΣΥΝ. ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚΕΙΟΥ Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΒ. ΧΩΡΟΥ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	03/03/2018	1.782.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΔΗΜ. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ, ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΚΑΜΑΡΙΟΥ, Δ.Ε. ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΥ, Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	30/11/2018	59.930,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΣΚΟΠΕΛΟΥ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΣΚΟΠΕΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	04/09/2017	112.320,00	112.320,00	52.285,00

Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων

Δήμος	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛ.	ΣΥΜΒΑΣΗ	ΠΛΗΡΩΜΗ
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	17/04/2017	112.320,00	112.320,00	78.515,00
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	25/07/2017	1.949.291,00	1.927.633,00	947.858,00
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ	ΑΝΟΙΚΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕΤΕΩΡΩΝ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΜΕ	10/08/2018	1.844.872,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	10/12/2018	1.200.000,00	528.119,00	283.465,00
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΤΟ Τ.Δ. ΝΕΡΑΪΔΟΧΩΡΙΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15/02/2017	262.113,00	87.597,00	34.727,00
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	ΥΔΡΕΥΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΕΤΟΥ ΤΟΥ Κ.Δ. ΠΑΧΤΟΥΡΙΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15/02/2017	201.626,00	72.949,00	23.065,00
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΠΥΛΗΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	06/06/2017	112.320,00	112.320,00	43.080,00
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ Τ.Κ. ΕΛΑΤΗΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	25/07/2017	216.747,00	73.565,00	16.472,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ/ ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	01/12/2015	413.460,00	413.460,00	253.309,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (ΚΗΦΗ) ΣΤΟ Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	18/11/2016	526.533,00	526.533,00	236.906,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	29/03/2017	423.914,00	423.914,00	253.352,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ 22ΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	01/06/2017	660.000,00	262.296,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ 8ΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	20/11/2017	263.597,00	263.597,00	159.393,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟΘΗΚΩΝ Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ ΣΕ ΠΟΛΥΧΩΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	12/11/2018	2.300.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΕΝΕΡΓ. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ Α.ΠΕ ΣΤΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΟΔΟΥ ΚΑΤΣΙΜΗΔΟΥ Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	15/11/2018	750.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝ. ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΗΜΕΡΑΣ ΑΣΤΕΓΩΝ Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	17/12/2018	252.417,00	103.413,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ Α-ΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΜΕΑ) ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/02/2019	31.601.443,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΑΝΟΙΚΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΜΕ	17/06/2019	1.838.800,00	0,00	0,00

ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	02/12/2019	691.283,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15/02/2017	530.276,00	185.841,00	55.036,00
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ	05/05/2017	112.320,00	112.320,00	39.173,00
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΟΤ. ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΠΑΝΑΓΙΤΣΑΣ ΓΡΙΖΑΝΟΥ ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ ΔΙΑΣΕΛΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	25/07/2017	1.562.601,00	656.292,00	153.151,00

Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας

Δήμος	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛ.	ΣΥΜΒΑΣΗ	ΠΛΗΡΩΜΗ
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ	01/10/2017	112.320,00	112.320,00	34.718,00
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ	13/02/2017	405.417,00	405.417,00	213.095,00
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΔΟΜΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ	13/03/2017	243.360,00	243.360,00	126.043,00
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ (ΠΡΩΗΝ Α ΛΥΚΕΙΟ) ΓΙΑ ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/08/2018	2.257.142,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΘΕΟΔΩΡΙΔΕΙΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ	17/12/2018	1.114.130,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΝΟΙΚΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΜΕ	01/03/2019	1.425.121,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜ. ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΧΟΛ. ΚΤΙΡΙΟ ΤΟΥ 2ΟΥ-5ΟΥ ΓΥΜΝ. – 2ΟΥ ΛΥΚ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/07/2019	1.264.326,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΛΑΔΟΤΕΜΑΧΙΣΤΗ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΚΑΔΩΝ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	25/10/2019	111.600,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	03/10/2016	454.800,00	222.360,00	40.106,00
ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ	25/09/2017	112.320,00	112.320,00	51.127,00
ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ - Β ΦΑΣΗ (ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ)	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/01/2016	1.164.122,00	1.122.140,00	881.366,00
ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ	01/10/2017	112.320,00	112.320,00	15.317,00
ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙ-ΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	25/02/2019	730.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓΝΑΝΤΕΡΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/07/2019	220.000,00	0,00	0,00

ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ Δ.Δ. ΠΑΛΑΜΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙ- ΒΑΛΛΟΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ- ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/01/2014	2.392.177,00	2.392.160,00	1.755.785,00
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΛΑΜΑ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	10/05/2017	112.320,00	112.320,00	53.961,00
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ Τ.Κ. ΦΥΛΛΟΥ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥ- ΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ- ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	01/03/2018	304.212,00	304.212,00	93.663,00
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ Ο.Τ. 87 ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟ- ΝΤΑ ΧΩΡΟ ΤΗΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥ- ΞΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙ- ΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	10/12/2018	1.064.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥ- ΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗ- ΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/07/2019	278.000,00	0,00	0,00
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ Δ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙ- ΒΑΛΛΟΝ	ΕΥΡ. ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥ- ΞΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗ- ΛΩΝ ΡΥΠΩΝ	01/12/2018	515.000,00	0,00	0,00